YEŞİL İŞ Platformu

Şubat 2026 Fiyat 450 TL

www.yesilisplatformu.com

OCAK AYININ SÜRDÜRÜLEBİLİR MARKALARI

s » 62

TÜRKİYE'NİN EMİSYONSUZ ULAŞIM YOLCULUĞU

s » 28

Elif Çapçı

DÖNGÜSEL MODADA ÖNCÜ OLMAYA SÖZÜMÜZ VAR!

s » 12

Ahmet Öksüz s » 16

TEKSTİL SEKTÖRÜNÜN GELECEĞİNİ İNŞA ETMEK

Sürdürülebilirlik, üretici, marka, tedarikçi, kamu kurumları, akademi ve tüketicilerin birlikte yürümesi gereken bir yolculuktur.

Prof. Dr. Rana Atabay Kuşçu s » 88

KÜRESEL MEGATRENDLER VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Megatrendleri sürdürülebilirliğe bağlayan ortak ilke "yön" yönetimidir. Megatrendler hızlandırıcıdır. Sürdürülebilirlik ise direksiyon...

İnovasyon + İnsan x Konfor = HAWORTH

HAWORTH by BMS DESIGN CENTER
Nispetiye Cad. Seheryıldızı Sk.5 Etiler
T. 0212 263 64 06
info@bms.com.tr | bms.com.tr
bmsdesigncenter | bmsdesigncenter

bms DESIGN CENTER 1984

EN DEĞERLİ HAZİNENİZ AİLENİZ İÇİN

HALKBANK AİLEM YANINIZDA!

Halkbank ailelerin de hayatını kolaylaştırıyor;
ailenizin finansal ihtiyaçlarını destekleyen fırsatlar
Halkbank Ailem ile sizi bekliyor.

GÜZELLİKLERLE DOLU
PARAF AİLEM
KREDİ KARTI

BEBEK BEKLEYENLERE
HAYATA MERHABA KREDİSİ

EVLENECEK OLANLARA
EVLİLİK KREDİSİ

YENİ EVLENENLERE
KONUT KREDİSİ

TATİL HAZIRLIĞI OLANLARA
TATİL KREDİSİ

SEYAHAT, KONAKLAMA VE ARAÇ KİRALAMADA
%5
PARAFPARA

MOBİLYA VE BEYAZ EŞYADA
%3
İNDİRİM

KÜLTÜR, SANAT VE EĞLENCEDE
%50
İNDİRİM

VERGİ, SİGORTA, EĞİTİM VE SAĞLIKTA
12
AYA VARAN TAKSİT

*Seyahat ve Beyaz Eşya/Mobilya Kampanyaları **2025 yılı sonuna kadar** geçerlidir.*

halkbank.com.tr | 0850 222 0 400 Dialog

HALKBANK

İÇİNDEKİLER

ŞUBAT 2026

» s.16

» s.26

» s.30

» s.36

6 BORSADA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

BIST Sürdürülebilirlik Endeksi şirketlerin sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmasını destekliyor. Ocak ayında öne çıkan hisseler hangileri oldu?

8 2026 AYLIK SIFIR ATIK TEMALARI

21 Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı bünyesindeki Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, 2026 Aylık Sıfır Atık Temaları'nı belirledi.

20 MUSTAFA KEMAL GÜNGÖR

Akfen Holding'in "Geleceğe Değer" yaklaşımıyla ortaya koyduğu 11 taahhüt, grubun sürdürülebilirliği stratejik yön pusulası olarak ele aldığını gösteriyor.

30 PERVİN ERSOY

ATMA Derneği, çok sade ama bir o kadar da güçlü bir fikirle yola çıktı: Sokakları temiz tutmanın en kolay yolu, hiç yere çöp atmamak.

36 PROF. DR. AYŞEN ERDİNÇLER

İstanbul'da plastik kirliliğiyle mücadelenin en büyük zorluklarından biri, yoğun nüfus ve tüketim nedeniyle atıkların çok hızlı artması...

42 GÜRSEL BARAN

Ankara Ticaret Odası, yeşil dönüşümü, küresel rekabet gücümüzü artıran, sürdürülebilirliği sağlayan stratejik bir alan olarak değerlendiriyor.

50 ŞİRKET HABERLERİ

Türkiye'nin önde gelen holdinglerinin çevreci yatırımları neler? Hepsinin ortak noktası; varlıklarını koruyabilmeleri ve sürdürülebilir olmaları...

60 SÜREYYA ÜZMEZ

Moda sektörü, 2026'ya girerken tarihin belki de en karmaşık ve kırılgan dönemlerinden birinin içinde. Sektör liderlerinin karşısında farklı öncelikler yer alıyor.

62 SÜRDÜRÜLEBİLİR MARKALAR

Ocak 2026 itibarıyla öne çıkan markalar; çevresel etkiyi azaltan, toplumsal faydayı gözeten ve şeffaflıkla değer yaratan uygulamalarıyla dikkat çekiyor.

68 ŞAHİKA ÖZCAN ORTAÇ

Zorlu Holding, faaliyetlerini BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nı rehber alan Akıllı Hayat 2030 stratejisi doğrultusunda "sorumlu yatırım holdingi" anlayışıyla yürütüyor.

80 SALİH CİHANGİR YAVUZ

Yavuzkan Hazel Fındık'ın Sürdürülebilirlik Departmanı, fındık tarımında sahaya dokunan, ölçülebilir ve uzun vadeli etki yaratmayı hedefleyen projeler üzerine yoğunlaşıyor.

90 MUTLU ERTURAN

Doğanlar Mobilya, "Geleceğin Mobilyası" vizyonuyla sürdürülebilir orman yönetiminden geri dönüştürülmüş materyale kadar her aşamada şeffaf…

100 KENAN KAYA

HurdamPro, satıcı firmaların "Malımı kime satacağım?" derdini ortadan kaldırıyor. Çünkü platformda çok sayıda kullanıcı yer alıyor.

» s.60

» s.76

» s.100

SÜRDÜRÜLEBİLİR
YAYIN GRUBU

ŞUBAT 2026

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
EFE GÖKÇE
efe@yesilisplatformu.com

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
EDA ÜNSÜN
eda@yesilisplatformu.com

DİJİTAL HABER MÜDÜRÜ
DİLHAN HIZ
dilhan@yesilisplatformu.com

EDİTÖR
NÜSHET ÇAMUŞOĞLU
nushet@yesilisplatformu.com

SANAT YÖNETMENİ
ŞAHİN BİNGÖL
grafik@yesilisplatformu.com

REKLAM SATIŞ DİREKTÖRÜ
HÜSEYİN BİÇER
huseyin@yesilisplatformu.com

YAYIN KURULU
PROF. DR. GÜRAY ÇELİK
PROF. DR. RANA ATABAY KUŞÇU
PROF. DR. VOLKAN Ş. EDİGER
DR. KUBİLAY KAVAK
FAKİR HÜSEYİN ERDOĞAN (ELDER)
ÖMER KARADENİZ (PLASFED)
ARDA ÖZTAŞKIN (YAPIKREDİ)
PROF. DR. NAZMİYE ERDOĞAN

ANKARA SORUMLUSU
YASEMİN MISTIKOĞLU
ankara@yesilisplatformu.com

YÖNETİM MERKEZİ ADRESİ
Archerson Köşkü Şefikbey Sok. No:3
Kadıköy / İSTANBUL
Tel: 0216 336 14 00
Abonelik: bilgi@yesilisplatformu.com

BASKI
Vizyon Basımevi
Beylikdüzü O.S.B. Mah. Orkide Cad. No:1/Z
Beylikdüzü – İSTANBUL
0212 671 61 51

DAĞITIM
Etkin Dağıtım

İstanbul-Ankara-İzmir illerinde
Remzi Kitabevi mağazalarında,
online olarak Hepsiburada
mağazasında satılmaktadır.
www.yesilisplatformu.com

Dijital platformlar; Türk Telekom E-Dergi ile
Magzter platformlarından okuyabilirsiniz.

İŞ BİRLİĞİ

Yeşil İş Platformu Dergisi'nin bütün yayın hakları
"Sürdürülebilir Yayın Grubu Medya
Basın İletişim Org. Ltd. Şirketi'ne aittir.
Yayınlanan ilanların ve köşe yazılarının sorumluluğu
ilan sahipleri ve yazarlara aittir.
Dergimizde yayınlanan yazı ve makaleler kaynak
gösterilerek yayınlanabilir.
Yeşil İş Platformu Dergisi basın yayın ilkelerine
uymayı taahhüt eder.

Editörden

Eda ÜNSÜN
Yazı İşleri Müdürü

Su ile kök salan filizler…

Vakti zamanında bir usta, bambu yetiştirmeyi öğretirmiş, tohum toprağa ekilmiş, her gün sabırla sulanmış, aylar geçmiş, yıllar geçmiş ama toprakta hiçbir hareket yokmuş. Görenler, “Bu tohum tutmadı” demiş ama usta durmadan tekrarlamış: “Sulamaya devam et.”

Beşinci yılın sonunda bambu bir anda filizlenmiş ve haftalar içinde metrelerce yükselmiş. Oysa bu hızlı büyüme bir mucize değil; yıllarca süren görünmeyen bir hazırlığın sonucuymuş. Bambu, o beş yıl boyunca toprağın altında kök salmış ve su sayesinde güç toplamış.

Tıpkı sürdürülebilirlikteki gibi gerçek dönüşüm; hemen görünmez, alkış almaz ama doğru kaynakla, doğru ekosistemle beslendiğinde bir anda güçlü ve kalıcı bir etki yaratır.

2 Şubat Dünya Sulak Alanlar Günü, bize bu görünmeyen hazırlığın en hayati unsurlarından birini hatırlatır: Su.

Sulak alanlar; iklim krizine karşı doğal bir kalkan, biyoçeşitliliğin yuvası ve sürdürülebilir yaşamın sessiz mimarlarıdır. Tıpkı bambunun kökleri gibi; görünmezler ama yoklukları her şeyi değiştirir.

Yeşil İş Platformu Dergisi’nin Şubat ayında yayımlanan bu üçüncü sayısında; doğayla uyumlu kalkınma modellerini, su ve ekosistem odaklı sürdürülebilirlik yaklaşımlarını, kaynaklarını koruyarak büyüyen kurumları ve kök salan dönüşüm hikâyelerini bir araya getiriyoruz.

Kök salmak; yalnızca büyümek değil; bulunduğu ekosistemi beslemek, geleceği bugünden güvence altına almaktır. Bugün sulak alanları korumak aslında yarının dayanıklı ekonomilerini ve yaşam alanlarını korumaktır.

Bu yolculukta bizimle aynı sabrı gösteren, aynı toprağa inanan, aynı geleceği birlikte inşa etmeyi seçen tüm paydaşlarımıza teşekkür ederim. Köklerimiz derinleştikçe, etkimiz de kalıcı hale geliyor.

Keyifli okumalar dilerim.

Bir ben dijital slip kullansam ne değişecek ki?

Çok şey değişir.

Sen de Step ile basılı slip yerine dijital slip tercih et, hem doğaya kazandır hem de Step Puan kazan. Üstelik puanların eğitime ve çevreye bağışa dönüşsün.

Step
Yapı Kredi Mobil'de!

YapıKredi step
SÜRDÜRÜLEBİLİR TERCİH PROGRAMI

Borsa Sürdürülebilirlik Endeksi'nde öne çıkan hisseler

Şirketler, günümüzde finansal başarıya odaklanmakla yetinmeyip çevresel, sosyal ve yönetişim alanlarındaki sorumluluklarını da kapsayan sürdürülebilirlik performanslarını düzenli olarak gözden geçiriyor.

BIST Sürdürülebilirlik Endeksi şirketlerin sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmasını destekliyor. Şirketler, günümüzde finansal başarıya odaklanmakla yetinmeyip çevresel, sosyal ve yönetişim alanlarındaki sorumluluklarını da kapsayan sürdürülebilirlik performanslarını düzenli olarak gözden geçiriyor. Sürdürülebilirlik endeksine dahil olmak, şirketlere olumlu katkılarda bulunuyor. Bu kapsamda endekste yer alan şirketler, yatırımcılar nezdinde şeffaflık, risk yönetimi ve uzun vadeli değer yaratma açısından daha güçlü bir konum elde ediyor. Aynı zamanda sürdürülebilirlik kriterlerine uyum, şirketlerin kurumsal itibarını artırırken sorumlu yatırım fonlarının da ilgisini çekiyor. BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde ilk 10 bileşeni oluşturan ve 20 Ocak tarihli veriler doğrultusunda öne çıkan hisseler aşağıda yer alıyor.

Bim

BİM, etkin maliyet yönetimi ve "Her gün düşük fiyat" politikası ile toplumun her kesimi için kaliteli, güvenli ve yenilikçi ürünleri erişilebilir kılıyor. Bu doğrultuda, her gün düşük fiyat anlayışını sürdürülebilir kılmak için kendi markalarına odaklanıyor ve bu güce yatırım yapıyor. BİM sürdürülebilirlik alanında gerçekleştirdiği başarılı çalışmalarla, 2022 yılından itibaren BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde yer alıyor.

İş Bankası

İş Bankası, çevresel etkilerini azaltmak için operasyonlarında verimliliği artıran projeler hayata geçiriyor. Banka'da 2019 yılında uluslararası standartlarda bir çevre yönetim sistemi oluşturuldu. Bu doğrultuda banka, kurumsal sürdürülebilirlik performansı yüksek ve Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin yer aldığı BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde 2015 yılından bu yana bulunuyor.

Koç Holding

2014'ten bu yana BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde yer alan Koç Holding, iş dünyasının sürdürülebilirlik gündeminde değişen rolü ve küresel vizyonu doğrultusunda geliştirdiği kapsayıcı "Geleceğe. Birlikte" yaklaşımıyla sürdürülebilirliği ele alıyor. "Geleceğe. Birlikte" yaklaşımı, Koç Holding şirketlerinin sektörel farklılıklarını kapsarken, sürdürülebilirlik konusundaki iyi uygulamaları ve ilerlemeyi de teşvik ediyor.

Turkcell

Sürdürülebilirliği, teknolojiden yönetim stratejilerine kadar tüm iş modeline dahil eden ve bu alanda yüksek performans sergileyen Turkcell, BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde yer alıyor. Hatta şirket Londra Borsası Grubu LSEG (London Stock Exchange Group) tarafından yayımlanan ÇSY (Çevresel, Sosyal, Yönetişim) sürdürülebilirlik derecelendirmesinde yer aldı.

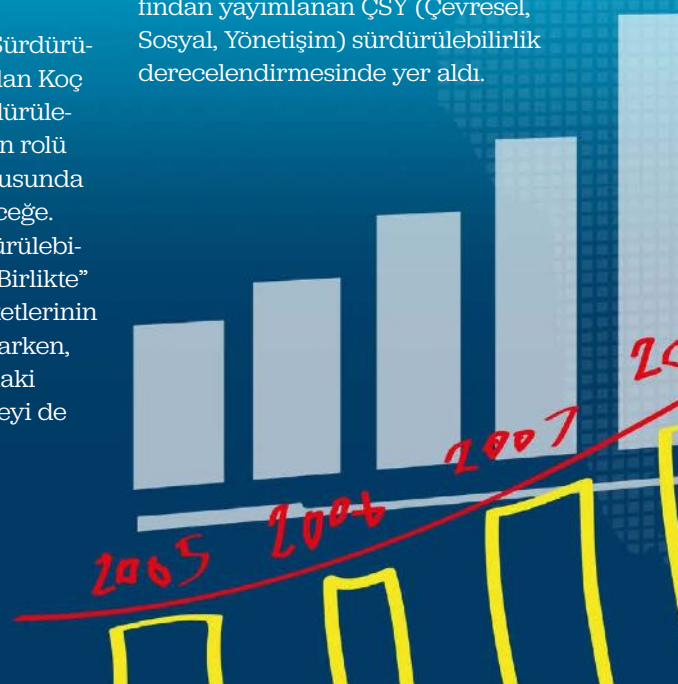

Aksa Enerji

Aksa Enerji, 2015'ten bu yana BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde yer alıyor. Çevresel ve toplumsal sorumluluk bilinciyle hareket etmeye devam ederken sürdürülebilirliği iş süreçlerinin de merkezine alarak, bu alandaki uzun vadeli çalışmalarla sürekli gelişime odaklanıyor. Şirket enerji yatırımlarıyla enerji altyapılarını güçlendiriyor ve küresel sürdürülebilirlik hedeflerine katkı sağlıyor.

Arçelik

Arçelik, Borsa İstanbul'da işlem gören ve kurumsal sürdürülebilirlik alanında en iyi performans gösteren şirketlerin yer aldığı BİST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde yer alıyor. Sürdürülebilirliği iş stratejisinin merkezinde konumlandıran Arçelik, bu alanda gösterdiği performans ile yer alarak sektöründe örnek gösterilen şirketler arasında bulunuyor.

Garanti Bankası

Garanti Bankası, sürdürülebilirlik odaklı çalışmalarındaki güçlü performansıyla, Borsa İstanbul tarafından oluşturulan ve sürdürülebilirlik kriterlerini başarıyla yerine getiren şirketlerin yer aldığı BİST Sürdürülebilirlik Endeksi'ne girmeye hak kazandı. Banka sürdürülebilir kalkınmayı desteklemek ve iklim kriziyle etkin biçimde mücadele etmek amacıyla uzun yıllardır çalışmalarını kararlılıkla sürdürüyor.

Her ayın bir teması var!

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı bünyesindeki Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, 2026 Aylık Sıfır Atık Temaları'nı belirledi.

Ocak

Atma, Onar, Yenisini Alma, Paylaş Ayı: Bu ay bilinçli tüketimi teşvik ederek onarma, yeniden kullanma ve paylaşma kültürünü güçlendirmeyi amaçlıyor. Sürdürülebilir bir çevre için atık oluşumunu kaynağında önlemek tüketimi azaltır ve yeniden kullanım alışkanlıklarını yaygınlaştırır.

Şubat

Elektrik, Elektronik ve Metal Atık Ayı: Elektronik atıklar, günlük hayatta kullandığımız ve işlevselliğini kaybetmiş ya da kullanım ömrünü tamamlamış tüm elektronik cihazları kapsıyor. Elektronik atıkların geri dönüşüm uygulamaları sayesinde enerji tasarrufu sağlanır ve doğal kaynaklar korunmuş olur.

Mart

Uluslararası Sıfır Atık Ayı: Her yıl 30 Mart'ta kutlanan Uluslararası Sıfır Atık Günü, dünya genelinde atık yönetiminin güçlendirilmesi gereğine dikkat çekerken, sürdürülebilir tüketim ve üretim anlayışının yaygınlaştırılmasının önemini de ortaya koyuyor.

Nisan

Cam Atık Ayı: Cam, insanlık tarihinin en eski ve en değerli malzemelerinden biridir. %100 ve sınırsız şekilde geri dönüştürülebilme özelliği sayesinde cam atıklar, sıfır atık yaklaşımı kapsamında büyük önem taşır. Doğal kaynakların korunmasına ve enerji tasarrufuna da önemli katkı sağlar.

Mayıs

Biyobozunur Atık Ayı: Bitki ve hayvan kaynaklı atıklar "biyobozunur" olarak adlandırılır. Ev ve iş yerlerinden toplanarak çöp sahalarına taşınan atıkların yaklaşık %50-60'ını oluşturan bu atıklar, mikroorganizmalar sayesinde doğada kolayca parçalanarak temel bileşenlerine ayrılır.

Haziran

Kağıt Atık Ayı: Kullanım ömrünü tamamlayan her türlü kâğıt, mukavva ve karton "atık kâğıt" olarak tanımlanır. Atık kâğıt ormanları, ağaçları, enerjiyi, suyu ve soluduğumuz havayı korumak anlamına gelirken, kendini yenileyebilen doğal kaynakların en zenginlerinden biridir.

Temmuz

Plastik Atık Ayı: Plastik, günlük yaşamımızın hemen her alanında kullanılan dayanıklı ve hafif bir malzemedir. Geri dönüştürülen plastikler, yeni plastik üretimi için gerekli olan petrol ve doğal gaz gibi kaynakların kullanımını azaltır. Her bir plastik türü, farklı özellikler ve kimyasal yapılar içerdiğinden geri dönüşüm sürecinde ayrı bir yöntem gerektirir.

Ağustos

Tekstil Atık Ayı: Tekstil atıkları kişisel kullanıma yönelik giysiler ve ayakkabılar gibi ürünleri kapsar. Maddesel geri dönüşümü sağlanarak tekrar elyaf ve kumaş üretiminde kullanımı ile su, elektrik ve petrol tasarrufu sağlanır. Yeniden kullanılabilir ürünler temizlenerek ihtiyaç sahiplerine ulaştırılır.

Eylül

Okullarda Sıfır Atık Ayı: Öğrencilerin sıfır atık bilincinin gelişmesi sayesinde çevre duyarlılığı güçlenir. Sıfır atık odaklı topluluk ve kulüplerin kurulması, öğrencilerin proje geliştirme becerilerini destekler. Geri dönüşüm alışkanlıkları erken yaşta kazanılarak sürdürülebilir yaşam kültürü yaygınlaşır.

Ekim

Gıda Atığı Ayı: Dünyada her yıl gıdaların yaklaşık olarak üçte biri israf ediliyor. Gıda israfını azaltmada, tedarik zincirinin her aşamasında daha profesyonel önlemler geliştirilmesi önem taşır.

Kasım

Tehlikeli Atık Ayı: Yanıcı, yakıcı, patlayıcı, tahriş edici ve kanserojen gibi insan ve çevre sağlığı için risk taşıyan tüm atıklar tehlikeli atık olarak tanımlanır. Geri dönüşüm tesislerinde, atıkların geri kazanılması için özel işlemler kullanılır.

Aralık

Bitkisel Atık Yağ Ayı: Tüm bitkisel yağların belli bir kullanım süresi vardır. Atık suların içindeki kirliliğin %25'ini atık yağlar oluşturur. Ülkemizde bitkisel atık yağlar, bakanlığın vermiş olduğu çevre lisansına sahip tesislerce geri dönüşüme kazandırılıyor.

BORSA İSTANBUL YATIRIMA DEĞER

Güçlü altyapısı ve sürdürülebilir finans çözümleriyle Borsa İstanbul, güvenilir ve yenilikçi bir yatırım platformu sunar.

BORSA İSTANBUL

www.borsaistanbul.com

/ borsaistanbul

Önsöz

Efe GÖKÇE
Genel Yayın Yönetmeni

KOBİ’lerin yeşile giden yola çıkma hikayesi

Geçen ay Ege’de bir zeytinyağı fabrikasını, daha doğrusu şirin bir üretim tesisini ziyaret ettim. Burası, dededen kalma, 50 yıllık bir aile işletmesi. Sahibi Hüseyin Bey, ellerindeki eski pres makinesini göstererek anlatmaya başladı; “Bu makine, günde 500 kilovat saat enerji yutuyor. Fatura her ay daha yüksek geliyor. Avrupalı bir alıcı, ‘karbon nötr’ belgesi istedi. ‘Biz nötr değil, negatifiz-güneşten besleniyoruz’ demek istedim ama belge yok elimizde, elimiz kolumuz bağlı.”

Sonra dönüp arka bahçedeki güneş panellerini gösterdi. “Oğlum zorla taktırdı. ‘Baba, bunlar 5 yılda kendini amorti eder’ dedi, inanmadım. Ama şimdi faturalar yarı yarıya düştü. Müşteriler, ‘Bu yağ güneşten mi üretildi?’ diye soruyor, anlatınca da hikâyeyi seviyorlar” diyor.

İşte Türkiye’de KOBİ’lerin sürdürülebilirliğe dahil olma tablosu, tam da bu hikayedeki gibi. Önce direnç, sonra küçük bir adım, ardından somut faydayı görünce gerçek bir dönüşüm. KOBİ’ler için hazır karbon nötr olmak gerçekçi değil. Ancak “Karbon Ayak İzi Haritası” çıkarmak mümkün. Basit bir başlangıç yapması gerekirse öncelik olarak elektrik faturalarının karşılaştırılması, nakliye rotalarının optimize edilmesi, atık miktarının ölçülmesi yolları izlenebilir.

Kayseri’de organize sanayi bölgesindeki 7 KOBİ, geçen yıl bir araya gelip “Enerji Kooperatifi” kurdu. Hepsi güneş enerjisi yatırımının maliyetini tek başına kaldıramazdı. Ancak toplu alım gücüyle, 6 ayda çatılarını panellerle kapladılar. Bu model, resmi teşvik beklemekten daha hızlı işliyor. Bu da gösteriyor ki devlet desteğini beklemek yerine, birlikte daha güçlü olup, daha hızlı aksiyon alınmasına ve işleyişi lehinize çevirmede önemli bir konu.

Almanya’ya mobilya ihraç eden Bursa’daki bir atölye sahibi anlattı; “Müşterimiz, 100 sayfalık rapor istedi. Fakat biz bunu yapamadık. Bunun yerine, atölyemizin videosunu çektik. ‘Bu atıklarımızı nasıl azaltıyoruz, şu eski makinemizi nasıl verimli hale

getirdik' diye gösterdik. 'Sürecin başındayız, ama şu somut 3 adımı attık' dediğimiz videoyu izlediler ve kabul ettiler."

KOBİ'lerin en büyük gücü, şeffaflık ve samimiyet. Büyük şirketlerin kusursuz raporlarına karşı, küçük işletmelerin "iyileşme hikayesi" daha değerli olabiliyor. Dürüstlük her daim kazandırdığı gibi, global arena da en çok önem verilen değerler içerisinde.

İstanbul'da gıda üretimi yapan bir KOBİ, büyük bir market zinciriyle çalışıyor. Market, "tedarikçilerinizi de sürdürülebilirlik eğitimine alın" şartı getiriyor. Başta itiraz etseler de sonrasında market eğitim ve danışmanlık desteği sağlıyor. 1 yıl sonra, bu KOBİ hem marketle olan kontratını yeniliyor hem de diğer tedarikçilerine aynı eğitimi vermeye başlıyor. Kısaca büyük balık küçük balığı dönüştürdü, küçük balık da diğerlerini.

Yazdıklarımdan çıkarılacak somut başlangıç adımları ise o kadar basit ve uygulanabilir konular ki, her sektör bu adımları izleyerek, daha az maliyetle daha çok fayda sağlayabilir.

◗ "Yeşil takım" kurmak değil, "en şikayetçi çalışanı" dinlemek. Enerji faturalarından en çok şikâyet eden muhasebeciniz, en iyi tasarruf fikirlerine sahip olabilir.

◗ Karbon hesaplama yazılımı almak değil, ücretsiz araçları denemek. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın "Karbon Hesaplama Rehberi" veya basit online hesaplayıcılar ilk adım için yeterli.

◗ "Sürdürülebilirlik müdürü" İstemek değil, mevcut personeli eğitmek. Ticaret odalarının ücretsiz eğitimleri, KOSGEB destekleri var. Genç çalışanlar, bu konuda gönüllü olmaya hazır.

◗ Tüm süreci değiştirmek değil, en büyük atığı bulmak.

Unutmayalım, Türkiye'de KOBİ'ler için sürdürülebilirlik, "pazarda kalma şartı" haline geliyor. Ancak bu dönüşüm, büyük şirketlerin gösterişli ofislerinden değil, KOBİ'lerin makine sesli atölyelerinden yükselecek.

Hüseyin Bey'in zeytinyağı fabrikasında gördüğüm son sahne, güneş panellerinden gelen elektrikle çalışan yeni bir pres makinesi siparişi vermiş. "Eskisini hurdaya çıkaracağız" diyor gülümseyerek. "Oğlum, hurdanın parasıyla da atık su arıtma sistemine başlayalım diyor. Bakalım..."

Bu, Türkiye'deki binlerce KOBİ'nin gerçek hikâyesidir. Kusursuz bir planla değil, bir sonraki makinenin, bir sonraki faturanın, bir sonraki müşterinin zorlamasıyla ilerleyen, sancılı ama samimi bir dönüşüm.

Ve inanın, bu samimi, yerel, ellerinin nasırından belli dönüşüm, yüzlerce kusursuz rapordan daha değerli ve daha kalıcıdır. Çünkü hayatta kalmak için değil, yaşatmak için dönüşürler.

Efe Göksu

“Beymen Group olarak, ‘Moda, kendimize yakışanı giymek kadar kendimize yakışanı yapmak. Döngüsel modada öncü olmaya sözümüz var!’ diyerek sürdürülebilirlik taahhütlerimizi somut, şeffaf ve ölçülebilir aksiyonlara dönüştürdük.”

BEYMEN GROUP CEO | **ELİF ÇAPÇI**

DÖNGÜSEL MODADA ÖNCÜ OLMAYA SÖZÜMÜZ VAR!

Eda Ünsün

Lüks moda artık gezegenle, toplumla ve gelecek kuşaklarla kurduğu ilişkiyle tanımlanıyor. Türkiye'nin lider lüks moda perakendecisi Beymen Group, bu dönüşümü uzun vadeli bir vizyon ve sorumluluk alanı olarak ele alıyor. Beymen Group CEO'su Elif Çapçı, Yeşil İş Platformu Dergisi için verdiği röportajda; iklim krizinin iş dünyasına etkilerinden döngüsel modanın yükselişine, sürdürülebilirlik hedeflerinden kadın liderliğine uzanan bütüncül bir yol haritası çiziyor.

Türkiye'nin lider lüks moda perakendecisi olarak sürdürülebilirliği bir vizyon meselesi olarak sahiplendiniz. Bu yolculuğun çıkış noktasında sizi en çok etkileyen ne oldu, Beymen Group'un sürdürülebilirlik yolculuğu nasıl başladı?

Dünyamızda yaşanan krizlerin etkilerini derinden hissettiğimiz bir dönemdeyiz. İklim krizi ise iş dünyası açısından her geçen gün daha da ciddi bir sürdürülebilirlik riskine dönüşüyor, devletleri, kurumları, özel sektörü ve tüketicileri daha sürdürülebilir çözümler arama yoluna itiyor.

Toplumun lüks sektöründen beklentileri de bu doğrultuda değişiyor. Lüks artık yalnızca yaratıcı düşünce ve inovatif tasarımla değil; toplumsal alanlarda da öncü ve yol gösterici bir rol üstleniyor. Beymen Group olarak, bu sorumluluğun ve sahip olduğumuz etki gücünün bilinciyle hareket ediyor; çevresel, toplumsal ve yönetişimsel dönüşümü önceliklendiriyor ve kararlılıkla hayata geçiriyoruz. Bugüne dek hayata geçirdiğimiz projeleri ve uzun vadeli stratejik hedeflerimizi ise "Beymen Promise - Dünyaya Sözümüz Var" çatısı altında birleştirdik. "Moda, kendimize yakışanı giymek kadar kendimize yakışanı yapmak. Döngüsel modada öncü olmaya sözümüz var!" diyerek sürdürülebilirlik taahhütlerimizi somut, şeffaf ve ölçülebilir aksiyonlara dönüştürdük. Dolayısıyla bu ifade bizim için karar alma süreçlerimize yön veren bir pusula niteliğinde. İş süreçlerimizin her aşamasında çevresel etkimizi ölçülebilir şekilde azaltmayı hedefliyoruz. Gelecek kuşaklara daha güzel bir dünya bırakma hedefiyle hareket ediyor, sürdürülebilir moda anlayışımızın; çevreye duyarlı, sosyal alanlarda adil ve eşitlikçi, kültürel açıdan saygılı ve ekonomik olarak uygulanabilir iş modellerini kapsadığını vurguluyoruz.

Bilinçli tüketiciler kaliteli ürünleri tercih ediyor, geri dönüşüme önem veriyor; şeffaflık, kapsayıcılık ve toplumsal etki beklentileri giderek güçleniyor.

Genç kuşakların etkisi çok net"

Dünya dijitalleştikçe, krizler hayatlarımızın daha fazla parçası oldukça ve tüketici farkındalığı arttıkça lüks moda da değişiyor ve demokratikleşiyor. Özellikle yeni nesil tüketiciler artık markaların yalnızca ürünleriyle değil, değerleriyle de ilgileniyor; markaların sorumluluklarını nasıl üstlendiğini ve hayata geçirdiğini görmek istiyor. Araştırmalar, 2026'da lüks alışverişinin %75'inin GenZ ve Y kuşakları tarafından yapılacağını gösteriyor. Bu iki kuşak, yaşam duruşlarıyla örtüşen markaları tercih ediyor; şeffaflık, çevresel ve toplumsal sorumluluk konusunda somut adımlar bekliyor. Biz de Beymen Group olarak bu beklentileri merkeze alarak, sorumluluğumuzu somut adımlarla hayata geçirmeye devam ediyoruz.

■ Attığınız somut adımlar ve hedefleriniz hakkında bilgi verebilir misiniz?

Geçtiğimiz yıl, sürdürülebilirlik alanında attığımız adımların ilk kez ölçülebilir ve somut sonuçlarla net biçimde ortaya konduğu bir yıl oldu. Mağazalarımızdan lojistiğe, tedarikçilerimizden ofislerimize kadar tüm süreçleri kapsayan Kapsam 1, 2 ve 3 emisyonlarımızı ölçümledik. Beymen Campus, cadde mağazaları ve depomuz için Sıfır Atık belgesi alarak 922 ton atığı geri dönüştürdük. Ambalajlarımızda 45 tonun üzerinde geri dönüştürülmüş plastik kullandık. Beymen Group'un ilk sürdürülebilirlik raporu olan ve GRI standartlarına uygun olarak hazırlanan ilk raporumuzu şeffaf biçimde kamuoyuyla paylaştık.

2030 yılına kadar sıfır atık operasyona ulaşmayı, enerji tüketimimizde yenilenebilir kaynak oranını %30'a çıkarmayı, private label koleksiyonlarımızda sürdürülebilir ürün oranını %60'a yükseltmeyi, tüm kâğıt bazlı ambalajlarımızda %100 FSC sertifikalı kullanıma geçmeyi ve ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik oranını %70'e çıkarmayı hedefliyoruz. 2050 yılına kadar ise değer zincirinde net sıfır emisyona ulaşmayı taahhüt ediyoruz. Bu dönüşümü uzun vadeli bir sorumluluk ve değer temelli kültürel yapılanma olarak görüyoruz.

■ Döngüsel moda, sektörün geleceğini şekillendiren güçlü bir dönüşüm alanı. Döngüsel modada Beymen Group'un öncülüğü nasıl şekilleniyor? Projelerinizi paylaşır mısınız?

Bugün lüks moda sektörü, döngüsel moda ve paylaşım ekonomisinin öne çıktığı bir dönemi yaşıyor. Bilinçli tüketiciler kaliteli ürünleri tercih ediyor, geri dönüşüme önem veriyor; şeffaflık, kapsayıcılık ve toplumsal etki beklentileri giderek güçleniyor. Özellikle genç kuşaklar, ham maddeden tedarik zincirine uzanan tüm süreçlerde markalardan net ve somut adımlar bekliyor. Beymen Group'un sürdürülebilirlik yol haritasının çıkış noktasını oluşturan döngüsel modayı, bu beklentilere yanıt veren stratejik bir dönüşüm alanı olarak ele alıyoruz.

Beymen Reborn platformu ile az kullanılmış ya da hiç kullanılmamış lüks ikinci el çanta, ayakkabı, mobilya ve ev aksesuarlarını yeni sahipleriyle buluşturarak ürünlerin yaşam döngüsünü uzatıyoruz. Beymen.com üzerinden 2023 Haziran'ında lüks ikinci el çantalarla başlayan, 2024 Mayıs'ında lüks ikinci el ayakkabılarla devam eden ve 2026 Ocak'ında mobilya ve ev aksesuarlarını da kapsayan Beymen Reborn, müşterilerimizi döngüsel modanın aktif birer katılımcısı haline getiriyor. Müşterilerimiz ürünlerini Reborn platformu üzerinden satışa sunabiliyor. Bu da daha bilinçli ve sorumlu bir tüketim anlayışı anlamına geliyor.

2025 yılında 10 binden fazla ürünü yeni sahipleriyle buluşturarak döngüsel modaya kazandırdık. Bu bize, lüks tüketicinin artık yalnızca "yeni" olana değil; değerini koruyan, uzun ömürlü ve sorumlu ürünlere de yöneldiğini gösteriyor. Biz Reborn'u, sahiplikle anlamı, yenilikle değeri buluşturan ve lüks moda anlayışını yeniden tanımlayan kültürel bir dönüşüm olarak görüyoruz.

Beymen Repair ile de müşterilerimizin çanta ve ayakkabı temizlik ve tamirat ihtiyaçlarını karşılamalarına olanak sağlıyor, ürünlerin kullanım ömrünü uzatıyoruz. Döngüsel lüks modanın öncüsü olma misyonumuzla, sürdürülebilir bir gelecek için somut adımlarla ilerliyoruz.

> **Kadın istihdamı ve kadın liderliği, Beymen Group'un** öncelikli gündem maddelerinden biri. Bunun kalkınmanın itici gücü olduğuna inanıyoruz.

■ Private label markalarınızda sürdürülebilir malzeme kullanımı, tedarik zinciri yönetimi ve ambalaj dönüşümü gibi alanlarda nasıl bir sistem kurdunuz? Bu dönüşümü tasarım ve üretim süreçlerine nasıl entegre ettiniz?

Private label markalarımızda sürdürülebilirliği tasarım sürecinin ayrılmaz bir parçası olarak ele alıyoruz. Bir ürünün sürdürülebilirliğini; sertifikalı materyal seçimi, üretim süreçlerinin şeffafa ve geri dönüştürülmüş ham madde kullanımı gibi kriterlerle bütüncül biçimde değerlendiriyoruz. 2024 yılında sürdürülebilir ürün tanımımızı oluşturduk ve global geçerliliği olan sertifikasyonları esas aldık. Jeanologia Denim, European Flax, PETA, OCS, USDA, RWS, GOTS, BCI, GRS, RCS, FSC, LWG, ileri dönüştürülmüş materyaller ve vegan materyaller gibi uluslararası sertifikalı ham maddelerin yanı sıra geri dönüştürülmüş ve vegan materyallerin kullanımını artırdık.

"Daha az ama daha iyi" yaklaşımıyla nicelikten çok niteliğe odaklanıyoruz. Private label koleksiyonlarımızın %32'si sürdürülebilir ürünlerden oluşuyor; bu oranı 2030'da %60'a çıkarmayı hedefliyoruz. 2024 yılında üretimde sertifikalı ham madde kullanımımız sayesinde 400 bin tonun üzerinde su tasarrufu sağladık.

2024 yılında yerel tedarikçilerimizin %68'ini, stratejik ve kilit tedarikçilerimizin %94'ünü çevresel ve sosyal kriterlere göre denetledik. Bu denetimler sonucunda yeterli performans göstermeyen 19 tedarikçi ile iş ilişkimizi sonlandırdık. Bu yaklaşım, tüm değer zincirimizde sürdürülebilirliği yaygınlaştırma kararlılığımızın bir göstergesi.

Ambalaj tarafında ise FSC sertifikalı kâğıt kullanımımızı artırarak, plastik ambalaj kullanımımızı azaltarak ve geri dönüştürülmüş plastik kullanımını tercih ederek hem mağazacılık hem de e-ticaret operasyonlarımızda deneyimi sürdürülebilirlik bakış açısıyla tasarlıyoruz.

■ Beymen Group, kadınların iş hayatındaki gücünü nasıl destekliyor? Bu alandaki stratejik yaklaşımınızı, programları ve yaratmak istediğiniz etkiyi paylaşır mısınız?

Kadın istihdamı ve kadın liderliği, Beymen Group'un öncelikli gündem maddelerinden biri. Kadınların ekonomik ve toplumsal yaşamda güçlenmesinin kalkınmanın itici gücü olduğuna inanıyoruz. Bir diğer hedefimiz de kadınların üst yönetim kademelerinde yer alması, yönetim kurullarında temsil edilmesi ve eşit ücret olanaklarına sahip olması.

2030'a kadar kadın çalışan oranımızı %50'ye çıkarmayı taahhüt ediyoruz. 2024 itibarıyla çalışanlarımızın %44'ü kadınlardan oluşuyor; yeni işe alımlarda bu oran %50 seviyesinde. BM Kadının Güçlenmesi Prensipleri'nin (WEPs) imzacısıyız ve kadınları destekleyen uygulamalar yürütüyoruz. Beymen Group Retail Masters programını, toplumsal cinsiyet eşitliğini ve kadın liderlerin gelişimini destekleyecek şekilde kurguladık. 2025'te hayata geçirdiğimiz BG Empower mentorluk programı ile mağazalarımızda görev yapan kadın çalışma arkadaşlarımızın iş hayatında daha da güçlenmelerini destekliyoruz.

DÖNÜŞÜM ZAMANI

Ahmet Öksüz
İTHİB Yönetim Kurulu Başkanı

Dünya hızla değişiyor. İklim krizi, sınırlı doğal kaynaklar, tüketim alışkanlıklarının değişimi ve küresel ticarette artan regülasyonlar; tüm sektörleri olduğu gibi tekstil sektörünün de değişime olan ihtiyacını gözler önüne seriyor. Bugün artık sürdürülebilirlik, bir tercih ya da geçici bir trend değil; üretimden ihracata, rekabet gücünden marka değerine kadar her başlığın merkezinde yer alan bir zorunluluk hâline gelmiş durumda. Türk tekstil sektörü olarak bu dönüşümü bir tehdit değil, güçlü bir fırsat olarak görüyoruz. Çünkü sahip olduğumuz entegre üretim yapısı, hızlı adaptasyon kabiliyetimiz, AB regülasyonları ile entegre iç düzenlemelerimiz ve güçlü sanayi altyapımız sayesinde sürdürülebilir üretimde rekabet avantajı yaratabilecek nadir ülkelerden biriyiz.

Türkiye su kıtlığı yaşıyor

2026 ve sonrası için yeşil dönüşüm vizyonumuzun merkezinde döngüsel ekonomi, izlenebilirlik, enerji ve su verimliliği ile sürdürülebilir hammaddelerin kullanımı daha fazla yer alacak. Özellikle 2026 yılı itibarıyla sürdürülebilirlik çalışmalarımızı su üzerine yoğunlaştırmayı hedefliyoruz; zira Türkiye artık su stresi yaşayan bir ülke ve yakın zaman içerisinde su kıtlığı yaşayan ülkeler listesine girme ihtimalimiz söz konusu. Bununla birlikte Uluslararası markaların sıfır karbon hedefleri doğrultusunda üretimin her aşamasında çevresel ve sosyal etkileri azaltacak adımları hızla hayata geçiriyoruz. Enerji ve su tüketimini azaltan teknolojilerin yaygınlaştırılması, geri dönüştürülmüş ve yenilenebilir elyaf kullanımının artırılması, karbon ayak izinin ölçümlenmesi ve azaltılmasına yönelik standart uygulamalar, tedarik zincirinde şeffaflık ve izlenebilirlik bu sürecin temel yapı taşlarını oluşturuyor. Aynı zamanda firmalarımızın yenilenebilir enerji yatırımlarını ölçekleyerek fosil kaynak bağımlılığını azaltmasını öncelikli hedeflerimiz arasında görüyoruz. Bu bakış açısıyla Sürdürülebilirlik Eylem Planı'nı açıklayan ve uygulamaya geçen ilk sektör olduk. Eğitimlerden farkındalık çalışmalarına, atık yönetimi projelerinden döngüsel ekonomi uygulamalarına kadar geniş bir yelpazede somut adımlar atıyoruz.

> "Sürdürülebilirlik, üreticilerin, markaların, tedarikçilerin, kamu kurumlarının, akademinin ve tüketicilerin birlikte yürümesi gereken uzun soluklu bir yolculuktur."

Tekstil sektörünün geleceğini inşa etmek

Elimizi güçlendiren kaldıraç

Sustainability Talks gibi projelerle sürdürülebilirliği yalnızca üretim sahasında değil, düşünsel ve kültürel bir dönüşüm alanı olarak da ele alıyoruz. Tekstil atıklarının geri dönüşümü ise bu dönüşümün en kritik başlıklarından biri. Türkiye, pre-consumer tekstil atıklarının geri kazanımı konusunda dünyada ileri bir konumda. Post-consumer tekstil atıklarına ilişkin ise Ticaret Bakanlığımızın yaptığı yeni düzenlemeyle artık Türkiye, post-consumer tekstil atıklarının geri dönüştürülerek yeniden tekstil ürünü olmasını sağlayacak. Avrupa'da tekstil ürünlerinin belli bir süre sonra tamamen geri dönüştürülmüş ham maddeden üretilmesi zorunlu hale geliyor. Türkiye, Avrupa'nın en büyük tekstil üreticilerinden biri ve buna hazır olmak zorunda. Giyilmiş kıyafetlerin yeniden elyaf, iplik ve kumaş haline getirilmesi için ciddi tesis yatırımları gerekiyor. Avrupa'da bu kapasite yeterli değil. Markalara da ürünlerini toplama ve yeniden üretime kazandırma sorumluluğu veriliyor.

Bu çerçevede Ticaret Bakanlığımız ile Çevre, Şehircilik ve İklim Bakanlığımıza Hammadde üretiminde kullanılmak üzere ikinci el hazır giyim eşyalarının ithalatına verdikleri izin için teşekkür ediyoruz. Doğru regülasyonlar ve etkin denetim mekanizmalarıyla tekstil atıklarının ekonomik bir değere dönüştürülmesi, hem ham madde ithalatına olan bağımlılığı azaltacak hem de karbon, su ve enerji tasarrufu sağlayacaktır. Bu dönüşüm, Türkiye'nin Yeşil Mutabakat sürecinde elini güçlendiren önemli bir kaldıraçtır.

Ortak akla ihtiyacımız var

Ancak burada altını özellikle çizmek istediğim bir nokta var: Sürdürülebilirlik yolculuğunun yükü yalnızca

üreticilerin omuzlarında olmamalı. Bu süreç; üreticilerin, markaların, tedarikçilerin, kamu kurumlarının, akademinin ve tüketicilerin birlikte yürümesi gereken uzun soluklu bir yolculuktur. Üreticinin artan sürdürülebilirlik maliyetlerini tek başına karşılaması, markaların bu maliyeti paylaşmaktan kaçınması ve tüketicinin tercihleriyle bu süreci desteklememesi durumunda "sürdürülebilirliğin sürdürülebilirliği" tartışılmaya başlanır. Gerçek dönüşüm ancak ortak akılla mümkündür. Markaların, üreticiler kadar sorumluluk alması; tüketicilerin de satın alma ve iade alışkanlıklarının çevresel etkilerinin farkında olması gerekiyor. Tüm bu dönüşüm sürecini yalnızca çevresel bir zorunluluk olarak değil, aynı zamanda sektörümüzün gelecekteki rekabet gücünü inşa eden stratejik bir hamle olarak değerlendirmemiz gerekiyor. Türkiye, coğrafi yakınlığı, hızlı teslimat kabiliyeti, kalite ve esnek üretim gücüyle sürdürülebilir üretimde Avrupa ve ABD pazarlarında güçlü bir tedarik merkezi olma potansiyeline sahip.

Bugün yaşadığımız ekonomik dalgalanmalar ve maliyet baskıları, sektörümüzü zorluyor olabilir. Ancak biz bu dönemi bir gerileme değil, zorunlu ve değerli bir dönüşüm süreci olarak görüyoruz. Katma değerli üretim, dijitalleşme, verimlilik ve sürdürülebilirlik ekseninde atacağımız adımlar; Türk tekstil sektörünü sadece bugünün değil, geleceğin de kazananları arasına taşıyacaktır. İnanıyorum ki; birlikte hareket ettiğimiz, sorumluluğu paylaştığımız ve dönüşümü ortak hedef hâline getirdiğimiz sürece, Türk tekstil sektörü sürdürülebilirliğin sadece uygulayıcısı değil, küresel ölçekte öncüsü olacaktır. İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) olarak, daha yeşil, daha güçlü ve daha rekabetçi bir gelecek için çalışmaya devam edeceğiz.

Küresel ticaretin altın kuralı: İkiz dönüşüm

Dünya ekonomisi, tarihin en keskin dönemeçlerinden birinden geçiyor. Küresel ticaretin rotasının artık karbon ayak izi, kaynak verimliliği ve teknolojik adaptasyon üzerinden çizildiğini vurgulayan Adana Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Zeki Kıvanç, "Avrupa Yeşil Mutabakatı ve sınırda karbon düzenlemeleri gibi somut gelişmeler, bu değişimin tercih değil; varoluş mücadelesi olduğunu açıkça ortaya koyuyor. İşte bu noktada Türkiye, stratejik konumu ve üretim kaslarıyla oyun kurucu olma potansiyeline sahiptir. Türkiye'nin sanayi yolculuğunda bu potansiyeli gerçeğe dönüştürmenin anahtarı, "İkiz dönüşüm" olarak adlandırdığımız dijital ve yeşil dönüşümü eş zamanlı olarak hayata geçirebilmektir" dedi.

Kıvanç, Adana Sanayi Odası olarak bu değişimi yönetebilecek somut bir mimari inşa ettiklerini açıkladı: "Sanayi Kampüsü adını verdiğimiz merkez, Türkiye'nin sanayi bölgeleri için ölçeklenebilir bir başarı modeli, yalın dönüşüm odağında, teknoloji, sürdürülebilir ve gelişim üssüdür. Hedefimiz, sanayicimizin küresel rekabetçiliğini artıracak tüm çözümleri bir çatı altında toplamaktı. Bu çatının en güçlü kolonlarından birini Yetkinlik ve Dijital Dönüşüm Merkezimiz, yani Model Fabrikamız oluşturuyor. Burada teorik bilginin yanı sıra üretimde verimlilik ve yalın dönüşüm uygulamaları deneyimlenerek hata payını minimize ediyor, dijital çağa adaptasyonları hızlandırıyoruz. Bu model, sanayicimizin modern dünyaya açılan kapısı niteliğindedir."

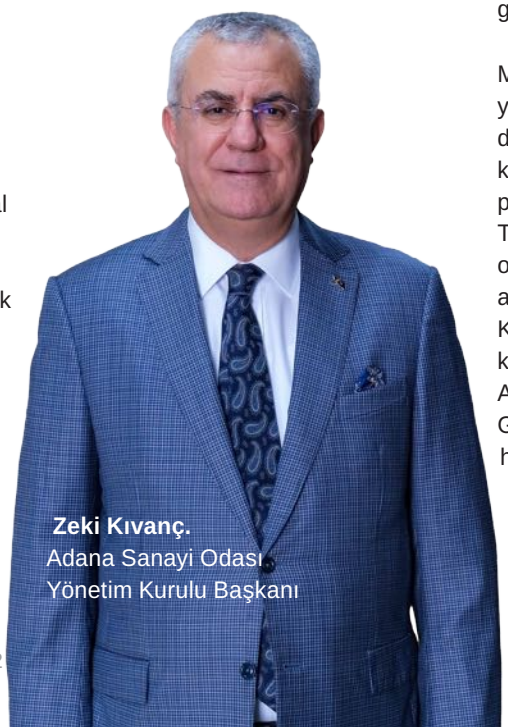

Zeki Kıvanç.
Adana Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Adana Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Zeki Kıvanç, şöyle konuştu: "Sürdürülebilirlik Merkezi ile firmalarımızın yeşil dönüşüm süreçlerine rehberlik ediyoruz. Enerji Verimliliği Danışmanlık Merkezimiz ise sanayicimizin enerji giderlerini düşürmek ve çevresel etkileri en aza indirmek için profesyonel çözümler üretiyor. Yeşil gelecek için atılan her adımın, ekonomik bir kazanım olduğu gerçeğini sahaya yansıtıyoruz.

Mesleki Gelişim ve Belgelendirme Merkezimiz'deki kurslarda, genç yeteneklerimizi geleceğin üretim dünyasına hazırlıyoruz. Belgelendirmeye kadar uzanan bu süreçle, nitelikli personel ihtiyacına çözüm sunuyoruz. TÜBİTAK 1831'deki %98'lik başarı oranı ve Avrupa dijital inovasyon ağlarına olan entegrasyonumuz, Sanayi Kampüsü'nün bir akıl merkezi olduğunu kanıtlıyor. Uzman arkadaşlarımız, yarının Adana'sını inşa etmeye katkı sunuyor. Gelecek, değişimi okuyanların ve hazırlığını yapanların olacaktır. Birlikte güçlüyüz ve birlikte dönüşmemiz gerekiyor. Eğer ihracatta ve üretimde başarı istiyorsak ikiz dönüşümü fırsat olarak görmeliyiz."

Logo

Bugünün işletmeleri için
geleceğin teknolojisi Logo Yazılım'da

logo.com.tr

“Çevre ve iklim eylemi başlıkları, Akfen Yenilenebilir Enerji’nin varlık sebebiyle örtüşüyor. Rüzgâr, güneş ve hidroelektrik kaynaklara dayalı portföyümüzle enerji dönüşümüne katkı sağlıyoruz.”

AKFEN YENİLEBİLİR ENERJİ GENEL MÜDÜRÜ I **MUSTAFA KEMAL GÜNGÖR**

ENERJİ DÖNÜŞÜMÜNE KATKI SAĞLIYORUZ

Nüshet Çamuşoğlu

Yenilenebilir enerjiyi uzun vadeli bir sorumluluk olarak ele alan Akfen Yenilenebilir Enerji, Türkiye'nin enerji dönüşümünde öncü rol üstlenmeye devam ediyor. Akfen Yenilenebilir Enerji Genel Müdürü Mustafa Kemal Güngör, Yeşil İş Platformu Dergisi'ne verdiği röportajda; şirketin %100 yenilenebilir portföy yaklaşımından "Geleceğe Değer" vizyonuna, sürdürülebilirlik yönetiminden çevresel ve sosyal etki yönetimine kadar uzanan bütüncül bakış açısını anlattı.

Öncelikle sizi ve ekibinizi tanıyabilir miyiz?

Elektrik-elektronik mühendisliği altyapısına sahip bir mühendis olarak kariyerime enerji iletim ve altyapı projelerinde başladım. 2000'lerin ortalarından itibaren odağımı tamamen yenilenebilir enerjiye yönelttim ve Türkiye'de sektörün ilklerine imza atan rüzgâr ve güneş projelerinde teknik ve ticari sorumluluklar üstlenme fırsatım oldu. 2007 yılında Akfen Yenilenebilir Enerji'nin kuruluş sürecinde ekibe katıldım ve o günden bu yana şirketin hidroelektrik, rüzgâr ve güneş yatırımlarıyla büyüme yolculuğunda aktif rol aldım. Bugün Akfen Yenilenebilir Enerji'de; yatırım geliştirmeden finansman süreçlerine, operasyonel yönetimden enerji ticareti ve karbon piyasası faaliyetlerine kadar tüm temel alanları kapsayan uçtan uca bir sorumluluk alanım bulunuyor.

Mühendislik, yatırım, finans, operasyon, enerji ticareti ve sürdürülebilirlik alanlarında uzman ekiplerimizle; yalnızca proje geliştiren değil, projeyi tüm yaşam döngüsü boyunca yöneten bir yapı ile çalışıyoruz.

Türkiye'nin 7 bölgesinde, 28 farklı lokasyonda bulunan bu bütüncül ekip yapısı sayesinde, bugün yaklaşık 900 MW'a yaklaşan tamamen yenilenebilir kaynaklara dayalı portföyümüzü hem teknik hem ticari açıdan etkin, verimli ve sürdürülebilir şekilde yönetebiliyoruz.

“Portföyümüz tamamen yenilebilir kaynaklardan”

Akfen Yenilenebilir Enerji, iklim değişikliği ve su güvenliği alanında CDP değerlendirmesinde “B” derecesi ile en yüksek notu aldı. Bu, şirketin çevresel performansının uluslararası standartlarda takdir edildiğini gösteriyor.

Şirket olarak portföyümüze yeni kömür kapasitesi eklememe taahhüdümüz halen geçerli ve kalıcı. Akfen Yenilenebilir Enerji tarafında ise üretim portföyümüz bugün itibarıyla zaten %100 yenilenebilir kaynaklardan oluşuyor. Önümüzdeki dönemde de bu yapıyı koruyarak, kapasite artışlarımızı yalnızca rüzgâr, güneş ve hidroelektrik yatırımlarıyla sürdürmeyi hedefliyoruz.

■ “Geleceğe Değer” yaklaşımıyla açıkladığınız 11 taahhüt, Akfen’in sürdürülebilirlik vizyonunu nasıl yansıtıyor?

“Geleceğe Değer” yaklaşımıyla Akfen Holding’in ortaya koyduğu 11 taahhüt, grubumuzun sürdürülebilirliği bir ilke değil, kurumsal sorumluluk ve stratejik yön pusulası olarak ele aldığını gösteriyor. Akfen Yenilenebilir Enerji olarak biz de, Holding’in bu vizyonunu kendi faaliyet alanımızda somut yatırımlar ve ölçülebilir uygulamalarla hayata geçiren yapılardan biriyiz.

Özellikle çevre ve iklim eylemi başlıkları, Akfen Yenilenebilir Enerji’nin varlık sebebiyle bire bir örtüşüyor. Portföyümüze yeni kömür kapasitesi eklememe ve üretim portföyünü %100 yenilenebilir kaynaklardan oluşturma taahhüdü, bizim uzun yıllardır sürdürdüğümüz yatırım stratejisinin temelini oluşturuyor. Rüzgâr, güneş ve hidroelektrik kaynaklara dayalı dengeli portföyümüzle, hem karbon salımını azaltıyor hem de Türkiye’nin enerji dönüşümüne katkı sağlıyoruz.

“Geleceğe Değer” yaklaşımı yalnızca enerji üretimiyle sınırlı değil. Sorumlu üretim ve tüketim, şeffaf raporlama, fırsat eşitliği ve kapsayıcılık gibi başlıklar da Akfen Yenilenebilir Enerji’nin kurumsal kültürünün ayrılmaz bir parçası. Sürdürülebilirlik raporlaması, çalışan farkındalığı, iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları ile yerel kalkınmaya katkı sağlayan projelerimiz bu anlayışın sahadaki karşılığı.İklim eylemi kapsamında ise, enerji verimliliğinden atık yönetimine, su kullanım farkındalığından doğaya katkı sağlayan projelere kadar uzanan geniş bir perspektifle hareket ediyoruz. Bu yaklaşım, çalışanlarımızın ve paydaşlarımızın da bu sürecin aktif bir parçası olmasını hedefliyor.

> **“Geleceğe Değer” yaklaşımıyla Akfen Holding’in** ortaya koyduğu 11 taahhüt, grubumuzun sürdürülebilirliği bir ilke değil, kurumsal sorumluluk ve stratejik yön pusulası olarak ele aldığını gösteriyor.

Özetle, Akfen Holding’in ortaya koyduğu 11 taahhüt, zaten içinde olduğumuz, uyguladığımız ve geliştirmeye devam ettiğimiz bir yol haritası niteliği taşıyor. Biz bu vizyonu, her yeni yatırımda ve her operasyonel kararda geleceğe değer katacak şekilde hayata geçirmeye devam ediyoruz.

■ Sürdürülebilirlik Politikası Kılavuzu’nun hazırlanması ve Sürdürülebilirlik Komitesi’nin kurulması şirkete nasıl bir katkı sağladı? Sürdürülebilirlik Komitesi’nde kimler yer alıyor?

Akfen Yenilenebilir Enerji’de sürdürülebilirliğin merkezi bir yönetişim başlığı olarak ele alınma-

Sürdürülebilir enerji üretimi için çalışmalarımızı üç ana eksende yürütüyoruz: doğru kaynak seçimi, teknoloji yatırımları ve operasyonel verimlilik.

sını sağlayan bu çalışma zaten uzun yıllardır süregelen bir yönetim şekli. Holding çatısı altında tanımlanan çerçeveyle uyumlu şekilde, bu yapı Akfen Yenilenebilir Enerji'nin kendi faaliyet alanına özgü öncelikleri daha net tanımlamasına ve uygulamalarını ortak bir disiplin içinde yönetmesine katkı sundu.

Akfen Yenilenebilir Enerji açısından; yatırımlar, operasyonlar ve raporlama başta olmak üzere tüm iş süreçlerinde çevresel, sosyal ve yönetişim kriterlerinin sistematik biçimde entegre edilmesini mümkün kıldı. Hedefler daha ölçülebilir hale gelirken, ilerlemenin düzenli olarak izlenmesi ve iyileştirilmesi için güçlü bir koordinasyon mekanizması oluşturuldu.

Sürdürülebilirlik Komitesi; Akfen Yenilenebilir Enerji bünyesinde üst yönetim temsilcilerinin yanı sıra finans, insan kaynakları, hukuk, operasyon, satın alma, çevre, yatırımcı ilişkileri ve kurumsal iletişim departmanlarından temsilcilerin katılımıyla çalışıyor. Ayrıca süreç, yenilenebilir enerji ve sürdürülebilirlik alanlarında uzman çözüm ortaklarının katkılarıyla destekleniyor.

■ Sürdürülebilirlik Raporları ve Karbon Ayak İzi Raporları hazırlarken nelere dikkat ediyorsunuz?

Şeffaflık, doğrulanabilirlik ve uluslararası standartlara uyum temel önceliklerimizi oluşturuyor. Tüm verilerimizi sahadan, ölçüme dayalı ve izlenebilir kaynaklardan topluyoruz; metodolojinin tutarlılığını ve yıllar arasında karşılaştırılabilir olmasını özellikle gözetiyoruz.

Raporlama sürecinde GRI başta olmak üzere ulusal ve uluslararası sürdürülebilirlik ve iklim raporlama çerçevelerini esas alıyor; ulusal standart olan TSRS'ye uyum çalışmalarımızı da bu çerçevede bütüncül bir yaklaşımla sürdürüyoruz. Karbon ayak izi hesaplamalarında kapsamlara göre (Scope 1, Scope 2 ve ilgili olduğu ölçüde Scope 3) ilerlerken, su ayak izimizi de ölçümleyerek su kullanımımızı daha yakından izlemeyi ve su verimliliğini artırmaya yönelik aksiyonlar geliştirmeyi hedefliyoruz. Bu yıl içinde TSRS uyumlu Sürdürülebilirlik Raporumuzu yayımlayacağız.

■ Çevreye olumsuz etki yaratmamak amacıyla projeye başlamadan önce bölgenin Çevresel Etki Değerlendirmesi'ni nasıl yürütüyorsunuz?

Her projenin kendi lokasyonuna ve bölgesine göre farklı dinamikleri bulunmakta. Çalışma arkadaşlarımızın Çevresel ve Sosyal Etki Durum Değerlendirme çalışmalarını tamamlamasıyla birlikte önceliklendirilen tespitlerin derecelerine göre aksiyon planlarımızı hazırlıyoruz.

Aksiyon planlarımızın içerisinde

"Sürdürülebilir büyümeyi kararlılıkla sürdürüyoruz"

Sürdürülebilir enerji üretimi için çalışmalarımızı üç ana eksende yürütüyoruz: Doğru kaynak seçimi, teknoloji yatırımları ve operasyonel verimlilik. Rüzgâr, güneş ve hidroelektrik kaynaklara dayalı dengeli portföyümüzü kapasite artışları, hibrit GES uygulamaları ve dijital izleme sistemleriyle sürekli geliştiriyoruz. Bakım-onarım süreçlerinden enerji verimliliğine kadar tüm operasyonlarımızı çevresel etkiyi en aza indirecek şekilde optimize ediyoruz.

En büyük zorluklar ise izin ve mevzuat süreçlerinin uzunluğu, iklim koşullarına bağlı üretim dalgalanmaları ve teknoloji yatırımlarının yüksek başlangıç maliyetleri. Ancak uzun vadeli planlama, finansal disiplin ve teknik uzmanlık bu zorlukları yönetip; sürdürülebilir büyümeyi sürdürüyoruz.

Akfen Yenilenebilir Enerji, iklim değişikliği ve su güvenliği alanında CDP değerlendirmesinde "B" derecesi ile en yüksek notu aldı. Bu, şirketin uluslararası standartlarda takdir edildiğini gösteriyor.

paydaş katılım planları, biyoçeşitlilik aksiyon planları, çevresel analizler ve sosyal değerlendirmeler mevcut. Proje yapacağımız bölgede komşuluk ilkeleri gereği hem yöre halkı ile hem ekosistem ile hem de çalışanlarımız ile birliktelik ve bütünlük sağlıyoruz. Kamu ortak yararına sürdürülebilir katkılar sağlıyor, yöre halkının gelişimini de destekliyoruz.

ÇED raporu sürecinde bütün kurumların görüşlerini toparlayarak inşaat öncesi, inşaat dönemi ve işletme dönemi yapılması gereken işleri ve işlemleri takip ediyoruz. Kuş gözlem çalışmaları, can suyu takip çalışmaları, flora-fauna izleme çalışmaları, sosyal etki analiz çalışmaları vb. birçok izleme prosedürlerimiz var. Tüm bu prosedürlerimizi de web sitemizde yayınlıyoruz. Uluslararası değerlendirmelerde de puanlama sistemi ile ölçme faaliyetlerini yürütüyoruz. Son beş yılda Çevresel ve Sosyal Etki Çalışmaları puanlamasında enerji sektöründe Avrupa birinciliği ödülleri kazandı. Moody's değerlendirmesi olan bu derecelendirme süreci yapmış olduğumuz çalışmalarında bağımsız göstergesi olarak bizlere ışık tutuyor.

■ 2026 yılında gelecek hedefleriniz nelerdir?

Mevcut santrallerimiz ve 2025 yılı içinde devreye almış olduğumuz GES Hibrit ve RES kapasite artışı projelerimizin katkısı ile 1940 GWh üretim yapmayı hedefliyoruz.

Portföyümüzde bulunan 285 MW kurulu gücündeki GES EDT ve RES EDT projelerimizin izinlerini tamamlayıp ön lisans aşamasından lisans aşamasına geçmeyi hedefliyoruz. Mevcut HES işletmelerimizden iki tanesi için Hibrit GES kapasitesi alarak HES projelerimizde kaynak çeşitliliği sağlamak için çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Akfen Yenilenebilir Enerji olarak finansal ve ticari stratejimizi sürdürülebilir büyüme, portföy çeşitliliği ve güçlü sermaye yapısı üzerine kuruyoruz:

- Yıl sonunda hidroelektrik, güneş ve rüzgâr santrallerinde üretimi artırmayı sürdüreceğiz.
- Yatırım planlarımızda hibrit güneş ve rüzgâr projelerine yer vereceğiz.
- Gelirler, portföy büyüklüğü ve operasyonel performans üzerinden uzun vadeli değer yaratmayı hedefliyoruz.
- Akfen Yenilenebilir Enerji, çeşitli risk kategorilerini (finansal, operasyonel ve piyasa riskleri) izleyerek portföy dayanıklılığını güçlendirmeyi hedefliyor. (Finansal raporlar ve risk açıklamaları bu kapsamda değerlendirilir.)
- Şirket, rüzgâr, güneş ve hidroelektrik üretim portföyünü dengeli tutarak ürün ve üretim risklerini dağıtır, böylece enerji üretimindeki dalgalanmalara karşı dayanıklılık sağlıyor.

Yenilenebilir Kaynaklarla, Sürdürülebilir Bir Gelecek!

Rüzgâr, güneş ve su…
Türkiye'nin doğal kaynaklarından temiz enerji üretiyor,
875 MW'lık kurulu gücümüzle ülkemizin enerjisine
değer katıyoruz.

2007 yılından bu yana yalnızca yenilenebilir kaynaklardan üretimimizle ülkemizin güçlü geleceğine
yatırım yapıyoruz.

Akfen Yenilenebilir Enerji olarak doğamızdan aldığımız gücü, sürdürülebilir yarınlara taşıyoruz.

akfen YENİLENEBİLİR ENERJİ

PRİZMADAN YANSIYAN

Dr. Kubilay Kavak

"COP31'in Antalya'da ve Türkiye'nin eş-başkanlığında gerçekleştirilecek olması, yeni bir düzen arayışı sürerken ülkemiz için önemli bir fırsat sunmaktadır."

Erken dönem Yunan felsefesinde kurucu yasa, kural, düzen, hatta gelenek-görenek gibi anlamlara gelen "nomos" diye bir terim vardır. Bu terim modern dünyada kullandığımız pek çok kavrama da analık etmiştir. Ekonomi, astronomi, ergonomi, gastronomi, fizyonomi, jeonomi, otonomi (özerklik) ve son zamanlarda sürdürülebilirlik alanında sıkça duyduğumuz taksonomi bu kavramlardan bazılarıdır.

Ünlü Fransız sosyolog Durkheim, söz konusu kök kavramdan hareketle "anomi" terimini üretmiştir. Fransızca'da "a" ön eki bir şeyi olumsuzlamak için kullanılmaktadır: Asymétrique (asimetrik), asocial (sosyal olmayan, asosyal), apolitique (apolitik, politika ile ilgisi olmayan), achromatique (renksiz), afocal (odak-dışı) gibi kelimeler bu kullanıma yönelik bilinen örneklerdir.

Yaygınlaşan anomi

Durkheim "anomi" terimini icat ederken nomos-dışı (normların işlemediği, kuralların önemini yitirdiği, insanların kendilerini bir kural ya da değerler sistemi ile bağıtlamama eğilimi içine girdiği) kaotik bir toplumsal fazı işaretlemiştir. Ona göre hızlı toplumsal dönüşümlerin yaşandığı evrelerde uzun süredir varolagelen normlar ve değerler sistematiğinde aşınmalar meydana gelebilir. Bu aşınma esnasında toplumca ortak kabul gören norm ve değerlerin sayısı azalabilir, yenileri ortaya çıkana ve kabul görene kadar ciddi bir süre geçmesi gerekebilir. İşte böyle dönemlerde bireylerin istikamet ve aidiyet yoksunluğu hissetmeleri, amaçsızlaşarak içinde yaşadıkları topluma yabancılaşmaları mümkündür.

Ortak norm ve değerlerin nüfuzunu ve etkisini yitirmesi; toplumlarda düzensizliğe, psikolojik ayrışmaya, dokuların parçalanmasına ve hatta bir bütün olarak toplumun çözülmesine yol açabilecektir. Bireylerin aidiyet duygularının temelinden kırıldığı ve güven duygusunun toptan yitirildiği bir toplumda, sonraki aşamanın ya anarşi ya da çöküş ve çözülüş olması beklenecektir.

Küresel düzlemde anomi

Durkheim'ın bireyler ve toplumları analiz etmek için geliştirdiği anomi kavramını, uluslararası ilişkiler düzleminde de ele almak mümkündür. Denilebilir ki 2. Dünya Savaşı'ndan sonra küre genelinde oluşturulan sistem, asgari müşterekler üzerinden yürütülecek bir uluslararası düzeni imlemekte ve milletler/toplumlar arası ilişkilerde anomiden kaçınmayı hedeflemektedir. Başta Birlemiş Milletler olmak üzere pek çok uluslararası kurum, bir denge ve ortak normlar hiyerarşisini tesis etmek üzere kurulmuştur.

Büyük Savaş sonrası inşa edilen sistemin arzulanan dengeyi, mutlak barışı, adaletli bir düzeni sağladığı tartışmalıdır. 1945'ten günümüze insanlığın hafızasına kazınan onlarca savaş, işgal ve düşük yoğunluklu çatışma yaşanmıştır: Sovyetlerin Çekoslovakya ve Afganistan işgalleri, Kore Savaşı, Yom Kippur Arap-İsrail Savaşı, Vietnam Savaşı, ABD'nin Irak işgali, İsrail-Filistin çatışmaları, en son Rusya-Ukrayna Savaşı'na ilaveten iç savaşlar ve darbeler de bu kronolojiye dâhildir. Her ne kadar bazı rakamlarda (örneğin Irak işgali) doğruluk ve isabet şüphesi mevcutsa da, Wikipedia'daki istatistiklere göre,

Uluslararası düzen ve COP31

son 80 yılda savaşlardaki can kaybı 4,3 ila 9,4 milyon olarak tahmin edilmektedir. (1)

Tabloyu doğru değerlendirebilmek için, bir başka istatistiğe daha bakmak gerekmektedir. 2. Dünya Savaşı'nda, tahminler farklı kaynaklar itibarıyla çeşitlilik göstermekle birlikte, sivil kayıplarla birlikte toplam can kaybının minimum 60 milyon olduğu hesaplanmaktadır. Asıl önemlisi, daha önceki yüzyıllarda görülen çatışma dinamiğinin irkiltici tablosudur: "16. yüzyılda Avrupa'da topyekûn barış yıllarının, yâni tek bir savaşın bile olmadığı yılların sayısı 10'dan azdır. 17. yüzyılda da yalnızca 4 yıl topyekûn barış olmuştur. Bu sayı 18. yüzyıl için ise 16'dır. Yâni, 1500'den 1700'e kadar olan dönemi bir bütün olarak ele alırsak, bu dönem boyunca süregiden zamanın yüzde 95'inde Avrupa'da en az bir savaş vardır. Devletler açısından bakacak olursak, herhangi bir devlet her üç yıldan birinde savaş hâlindedir. Bazı devletler için bu oran daha da yüksektir." (2)

Kısaca söylemek gerekirse, 2. Dünya Savaşı sonrası uluslararası düzen, mükemmel sayılamasa ve pek çok açıdan kritiğe tâbi tutulacak hususlar içerse de bir denge arayışının ürünüdür ve belli açılardan başarılı olmuştur. Son bir yıldır dünyada olup bitenler (Rusya, Ukrayna, Suriye, Gazze, İran, Venezuela, Tayvan, Grönland gerilimleri) ise, maalesef uluslararası ilişkiler sisteminde bir anominin doğuşunu haber vermektedir. Bütün teamüllerin alt üst ve diplomatik çözüm kabiliyetlerinin hercümerç olduğu günümüzde, norm ve değerlerin yeniden oluşturulacağına dair bariz işaretler mevcuttur.

Tarihî kavşakta küresel buluşma

Bundan sonraki günlerin nelere gebe olduğunu kestirmek elbette güçtür. ABD'nin -epeydir beklendiği üzere- sadece Paris Anlaşması'ndan değil UNFCCC'den de çekilmesi uluslararası düzenin iklimle ilgili dengelerini sarsacak bir gelişmedir. Ve fakat dünya ABD'den ibaret değildir. Diğer küresel aktörler (Çin, Birleşik Krallık ve ona müzahir ülkeler, Avrupa Birliği) iklim değişikliğiyle mücadele konusunda Trump ABD'sinden radikal biçimde ayrışan pozisyonlara sahiptir. Anominin henüz başlangıcında olduğumuzdan ve yeni norm-değer sistematiğinin üretilmesi vakit alacağından, bu süreçte yürütülecek müzakerelerin, iş birliği çabalarının, ortak akıl arayışlarının tamamı çok değerli olacaktır.

COP31'in 9-20 Kasım 2026 tarihleri arasında Antalya'da ve Türkiye'nin eş-başkanlığında gerçekleştirilecek olması, yeni bir düzen arayışı sürerken hem aktif biçimde rol alma hem de gelişmeleri yakından izleme açısından Türkiye'ye önemli bir fırsat sunmaktadır. Gelecek yazıda, ayrıntılarına girerek bu konuyu aktarmayı planlıyorum.

---

1. Wikipedia

2. Halil Berktay; Tarihçi Gözüyle "Şiddetin Tarihi" Üzerine Bir Söyleşi, Röportaj: Ahmet Kuyaş, Cogito dergisi, Sayı:6-7, Kış-Bahar 1996, s.199.

Türkiye'nin emisyonsuz ulaşım yolculuğu

Paris Anlaşması'na 2021 yılında taraf olan ülkemiz, iklim kriziyle mücadeledeki kararlılığını 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi ile ortaya koydu. Sera gazı emisyonlarında önemli paya sahip olan ulaşım sektörü ise bu dönüşümün kilit alanlarından biri. Bu kapsamda hayata geçirilen "Türkiye'nin Ulaşımda Net Sıfır Emisyon Yol Haritası" Projesi, karbon ayak izinin azaltılmasına yönelik somut bir çerçeve sunuyor. Türkiye'de sürdürülebilir ulaşımın gelişimi ise yalnızca son yıllara değil, bir asrı aşan bir geçmişe dayanıyor. Geçmişten bugüne uzanan bu adımlar, Türkiye'nin sürdürülebilir ulaşım alanında istikrarlı bir dönüşüm sergilediğini ortaya koyuyor.

2025 İETT, İstanbul'da ilk olarak hidrojenli otobüs testi gerçekleştirdi.

2025 Türkiye'nin ilk yerli elektrikli lokomotifi, Milli Banliyö Tren Seti'ni Gaziantep'e başarıyla ulaştırdı.

2024 İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Başkanı Ekrem İmamoğlu, çevreci, yüksek teknolojilerle donatılmış, 420 yolcu kapasiteli, yüzde 100 elektrikli metrobüsün test sürüşüne katıldı.

2024 İç ve dış tasarımı Nostaljik Tramvay ile aynı şekilde hazırlanan, ilk elektrik bataryalı tramvay İstiklal Caddesi'nde sefere başladı.

2023 İETT'nin dizelden tamamen elektrikliye çevrilen ilk otobüsü seferlerine başladı.

2020 Adalar'da faytonlar kaldırılarak elektrikli araçlara geçildi.

2016 Sakarya'da seri üretimine başlanan Toyota C-HR, Türkiye'de üretilen ilk crossover ve ilk hibrit araç oldu.

2015 "Türkiye'nin ilk güneş paneli destekli otobüsü" yollara çıktı.

2013 Adana'da bir tersanede yapılan kargo gemisi, tasarımı ve performansıyla Türkiye'nin ilk "yeşil gemisi" oldu.

2012 Türkiye'nin ilk elektrikli otobüsü olan Otokar Doruk Electra hizmete sunuldu.

1998 İstanbul'da çevre dostu "yeşil otobüsler" toplu taşıma filosuna katıldı.

1914 İstanbul'da ilk elektrikli tramvay hizmete girdi.

1888 Türkiye'deki ilk elektrikli otomobil, II. Abdülhamit tarafından İngiltere'de Messrs Immisch & Co şirketine sipariş edildi.

1925 100 2025
ANADOLU SİGORTA

Geleceğe dair hayallerimizi sürdürüyoruz

Anadolu Sigorta olarak Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nı destekliyor, attığımız her adımı geleceği düşünerek atıyoruz.

Detaylı bilgi için:

anadolusigorta.com.tr/surdurulebilirlik

Türkiye İş Bankası kuruluşudur. | TÜRKİYE İŞ BANKASI

ATMA DERNEĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI | **PERVİN ERSOY**

BU ÇÖPLER NEDEN YERE ATILIYOR?

“Asıl sorulması gereken soru şu: Bu çöpler neden yere atılıyor? Bizce bu sorunun cevabı büyük ölçüde toplumsal bilinçle ilgili.”

Nüshet Çamuşoğlu

Sokakların, sahillerin ve kamusal alanların temiz kalmasını bir temizlik meselesinden öte, bir davranış değişikliği olarak ele alan ATMA Derneği, “Temizlemekten daha kolay olan, atmamak” cümlesiyle güçlü bir farkındalık çağrısı yapıyor. Yönetim Kurulu Başkanı Pervin Ersoy’un sözleriyle ATMA; yere çöp atmayı sıradan bir alışkanlık olmaktan çıkarmayı, sokakları “birilerinin temizleyeceği alanlar” değil, hepimizin evi olarak yeniden tanımlamayı hedefleyen bir hareket. Ersoy, Yeşil İş Platformu Dergisi’ne verdiği bu röportajda, ATMA’nın doğuş hikâyesinden toplumsal alışkanlıkların nasıl değişebileceğine, çocuklardan yetişkinlere uzanan bu dönüşümün neden ancak birlikte mümkün olabileceğine dair samimi ve net bir perspektif sunuyor.

Öncelikle sizi ve ATMA Derneği ekibini kısaca tanıyabilir miyiz?

ATMA Derneği, çok sade ama bir o kadar da güçlü bir fikirle yola çıktı: Sokakları temiz tutmanın en kolay yolu, hiç yere çöp atmamak. Çünkü biz sokakları yalnızca kamusal alanlar olarak değil, ortak yaşam alanlarımız, yani evimiz olarak görüyoruz. Ben, ATMA Derneği Yönetim Kurulu Başkanı olarak bu sürecin hem vizyonel hem de operasyonel tarafını yürütüyorum.

Yönetim Kurulu Başkan Yardımcımız Şila Gök, Yönetim Kurulu Üyelerimiz Mine Özmen, Nermin Yurteri, Sema Güral Sürmeli, Bilge Kuru, Suzan Toplusoy ve Şebnem Eriş ile birlikte; stratejik planlamadan saha uygulamalarına, kamu ilişkilerinden iletişim çalışmalarına kadar geniş bir alanda aktif olarak çalışıyoruz. Bunun yanı sıra ikinci yönetim kadromuz, farklı şehirlerde görev alan saha ekiplerimiz ve gönüllülerimiz bulunuyor. ATMA, yalnızca masa başında üretilen bir proje değil; sahada yaşayan, bire bir temasla güçlenen ve toplum tarafından sahiplenilen bir farkındalık hareketi. Bizim için ATMA bir temizlik kampanyası değil, bir davranış dönüşüm projesi. Bu yüzden de temel cümlemiz çok net: Temizlemekten daha kolay olan, atmamak.

■ ATMA Derneği hangi ihtiyaçtan doğdu? Sizce ülkemizde çöp ve atık konusunda en büyük sorun altyapı mı, denetim mi yoksa toplumsal bilinç mi?

ATMA Derneği, hepimizin günlük hayatta defalarca karşılaştığı ama zamanla kanıksadığı bir manzaradan doğdu. Yolda yürürken, sahilde otururken ya da bir piknik alanından geçerken yerde gördüğümüz çöplerden. Burada asıl sorulması gereken soru şu: Bu çöpler neden yere atılıyor? Bizce bu sorunun cevabı büyük ölçüde toplumsal bilinçle ilgili. Elbette altyapı ve denetim önemli; ancak davranış değişmediği sürece kalıcı bir çözüm üretmek mümkün değil. “Nasıl olsa biri temizler” düşüncesi, sorumluluğu bireyden alıp görünmez bir yere bırakıyor. ATMA olarak bu düşünceyi tersine çevirmek ve sorumluluğu yeniden bireyin kendisine hatırlatmak istiyoruz.

■ Sosyal medyayı aktif kullanan bir isim olarak, sizce dijital platformlar çevre bilinci oluşturmada ne kadar etkili?

Dijital platformlar bugün çevre bilinci oluşturmak için en güçlü araç-

“Belediyelerle iletişim projeleri geliştiriyoruz”

ATMA’nın sahadaki en önemli çıktısı, temizlenen alanlardan çok kirlenmeyen alanlar oldu. Bir alanda temizlik yapmak geçici bir çözümdür; ancak o alanın bir daha kirlenmemesi kalıcı başarıdır. Yerel yönetimlerle bu anlayış üzerinden iş birlikleri kuruyoruz. Belediyelerle ortak saha çalışmaları, farkındalık kampanyaları ve iletişim projeleri geliştiriyoruz. Amacımız, yerel yönetimlerin yükünü artırmak değil; tam tersine davranış değişikliğiyle bu yükü azaltmak.

> **Avrupa’da geri dönüşüm bir tercih** değil, alışkanlıktır. Bizde ise hâlâ ek bir sorumluluk gibi algılanıyor.

lardan biri. Sosyal medya sayesinde doğru mesaj, doğru dil ve doğru görselle çok kısa sürede geniş kitlelere ulaşmak mümkün. Ancak burada önemli olan yalnızca görünürlük değil; süreklilik ve samimiyet. Biz ATMA olarak sosyal medyayı bir vitrin değil, bir hatırlatma ve çağrı alanı olarak görüyoruz. İnsanlara yukarıdan konuşan değil, birlikte düşünen bir dil kurmaya özen gösteriyoruz.

■ **ATMA Projesi ile ATMAMA bilincinin aşılanması için çalışmalarınıza devam ediyorsunuz. Bu süreçte Gaziantep neden pilot il seçildi?**

Gaziantep’in pilot il olarak seçilmesi bilinçli ve stratejik bir karardı. Gaziantep; sanayisi, hızlı kentleşme yapısı, kültürel çeşitliliği ve yüksek nüfus yoğunluğuyla Türkiye’nin küçük bir modeli niteliğinde. Bu süreçte Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin’in çevre ve sürdürülebilirlik konularına verdiği güçlü destek çok belirleyici oldu. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ile kurulan iş birliği sayesinde ATMAMA bilincini yalnızca bireysel değil, kamusal ölçekte ele alma imkânı bulduk. Okullardan kamusal alanlara, sanayi bölgelerinden mahalle ölçeğine kadar uzanan bu pilot uygulama, ATMA Projesi’nin sahada nasıl karşılık bulduğunu görmemizi sağladı.

■ **Türkiye’de çöp ayrıştırma ve geri dönüşüm oranlarının Avrupa’nın gerisinde kalmasının temel nedenleri sizce neler?**

Bu farkın temel nedeni, geri dönüşümün hâlâ günlük yaşamın doğal bir parçası haline gelmemiş olmasıdır. Avrupa’da geri dönüşüm bir tercih değil, alışkanlıktır. Bizde ise hâlâ ek bir sorumluluk gibi algılanıyor. Oysa ayrıştırma da atmamak gibi zamanla kazanılan bir davranış biçimidir. Doğru bilgilendirme ve süreklilik sağlandığında bu alışkanlık toplum geneline yayılabilir.

■ **ATMA Derneği’nin önümüzdeki döneme dair en büyük hedefi ne? 2026 yılında gerçekleştireceğiniz yeni projeler nelerdir?**

ATMA Derneği’nin en büyük hedefi, ATMAMA bilincini geçici bir kampanya olmaktan çıkarıp kalıcı bir yaşam kültürüne dönüştürmek. 2026 yılında daha fazla şehirde saha projeleri, eğitim programları, okul iş birlikleri ve kurumsal farkındalık çalışmaları hayata geçirmeyi planlıyoruz. Aynı zamanda sürdürülebilirlik alanında çalışan kurumlarla iş birliklerini artırmayı hedefliyoruz.

■ **Sizi geri dönüşüm alanında faaliyet gösteren diğer sivil toplum kuruluşlarından farklılaştıran başlıca özellikler nelerdir?**

ATMA’yı farklı kılan en temel unsur, sorunu kaynağında ele almasıdır. Biz çöpü toplamakla değil, çöpün hiç atılmamasıyla ilgileniyoruz. Bu nedenle ATMA bir temizlik hareketi değil; bir davranış dönüşüm projesidir. Mesajımız sade, net ve herkes için geçerlidir: Atma.

75 YILDA TSKB ETKİSİ

KALKINMANIN DÜNÜ, BUGÜNÜ, YARINI

75 yıldır Türkiye'nin çok yönlü kalkınma yolculuğuna aktif katkı sunan bir kalkınma ve yatırım bankası olarak, yıllar içinde edindiğimiz köklü birikim ve deneyimi, ülkemizi sürdürülebilir bir geleceğe taşıyacak projelere aktarıyoruz.

Ülkemizin ekonomik, çevresel, sosyal ve kültürel ilerleme yolculuğunda mesafeleri kısaltmak için çalışıyor, ilk günden itibaren Türkiye'nin kalkınmasındaki TSKB etkisini, en değerli varlığımız olan insan sermayemizle büyütmeye devam ediyoruz.

Çünkü biz, ülkemizin örnek bir başarı hikâyesi yazabilmesi için kapsayıcı kalkınmanın gücüne ve birlikte başarmaya inanıyoruz.

75 YIL TSKB

Anadolu Sigorta'da sürdürülebilirlik bütüncül bir yapıda ilerliyor

Geçtiğimiz yıl 100'üncü yılını kutlayan Anadolu Sigorta, hayata geçirdiği sürdürülebilirlik ve sosyal sorumluluk projeleriyle dikkat çekiyor.

Anadolu Sigorta, kurulduğu günden bu yana toplumsal değer yaratma bilinciyle sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlayacak sosyal sorumluluk projeleri yürütüyor. Anadolu Sigorta Kurumsal İletişim, Sürdürülebilirlik ve Afet Yönetimi Koordinatörü Berna Semiz Erguntan, "Kaybolmaya yüz tutmuş mesleklerin canlandırılması ve yeni ustalar yetiştirilmesi, orman yangınlarının önlenmesi, çocukların bilgiye erişiminin desteklenmesi ve sokak hayvanlarının tedavisi gibi farklı alanlarda hayata geçirdiğimiz projelerle, sürdürülebilir kalkınma doğrultusunda kalıcı katkılar sunuyoruz" dedi. Bu kapsamda üretilen projeler şunlar:

Bir Usta Bin Usta: Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın katkılarıyla, Anadolu'da kaybolmak üzere olan meslekleri yeniden canlandırmak için hayata geçen ve 10 yıl süren "Bir Usta Bin Usta" projesi ile 1000 usta adayı yetiştirildi. 5 yıl önce tamamlanan sosyal sorumluluk projesi, yeni uygulamalarda hayat bulmayı sürdürüyor.

Ormanın Gözleri: 2022 yılında Tarım ve Orman Bakanlığı - Orman Genel Müdürlüğü iş birliğiyle başlatılan proje ile ilk insansız orman gözetleme kulesi Adana Balcalı'da devreye girdi. 2023'te Çanakkale, Muğla, Adana ve Antalya'da; 2024'te İstanbul, İzmir, Bursa, Kahramanmaraş ve Mersin'de; 2025'te ise Kastamonu, Denizli ve Bilecik'te yeni nesil kuleler tamamlandı. 16 kuleyle 812.700 hektarlık alan gözetleniyor. Bugüne kadar yaklaşık 250 yangın, erkenden tespit edildi. Ağaç kesimi, yasa dışı yapılaşma ve gözetleme kuleleri aracılığıyla yaban hayatını tehdit eden unsurlara karşı da etkin koruma sağlanıyor ve kulelerin baz istasyonu işleviyle de afet müdahale ekiplerinin koordinasyonu kolaylaşıyor. Kulelerdeki Video Analitik Yazılım ve Duman Algılama Sistemi ise yangınların daha hızlı tespit edilmesine imkân tanıyor.

100 Bin Fidan Projesi: Anadolu Sigorta, kuruluşunun 100. yılı dolayısıyla TEMA Vakfı iş birliği ile "Anadolu Sigorta 100. Yılda 100 Bin Fidan Projesi" kapsamında, 5 Aralık'ta Bursa'da geniş katılımlı bir fidan dikimi etkinliği gerçekleştirdi. Sonrasında Gaziantep Durmuşlar Sahası'nda 10 bin adet fidan dikildi. TEMA Vakfı tarafından belirlenecek olan ağaçlandırma sahalarında toplam 100 bin fidan dikilecek.

Anadolu Sigorta Kütüphaneleri: 2023'te başlayan proje ile

İstanbul, Mardin, Şanlıurfa ve Eskişehir'de toplam 28 okulda kütüphane kuruldu, 40 binin üstünde kitap öğrencilerle buluşturuldu. Görme engelli veya otizmli çocuklara da farklı olanaklar sunuldu.

Kurtaran Araç: 2024'te Kurtaran Ev Derneği iş birliğinde sokak hayvanlarının tedavisi ve rehabilitasyonu için mobil çözüm geliştirildi. Tam donanımlı klinik olarak tasarlanan araçta veteriner hekimler görev alıyor. Kurtaran Araç ile İzmir ve Bursa'daki orman yangınları da dahil, 3450 sokak hayvanına yardım edildi.

Engelsiz ve eşit hizmet

Anadolu Sigorta'da, sürdürülebilirlik ve iklimle ilgili risklerin etkin yönetimi, üst yönetimden operasyonel birimlere kadar uzanan bütüncül bir yapı ile gerçekleştiriliyor. Anadolu Sigorta Kurumsal İletişim, Sürdürülebilirlik ve Afet Yönetimi Koordinatörü Berna Semiz Ergüntan, "Sürdürülebilirlik alanında öncelikli konulara yönelik stratejik yaklaşımımızı Sürdürülebilirlik Politikası, Çevre ve İklim Değişikliği Politikası, Eşitlik Politikası gibi politikalarımız ile güçlendiriyor, bu politikaları düzenli olarak gözden geçirerek yenilerini de oluşturuyoruz. 2023 yılında şirketimiz, Sürdürülebilirlik İletişimi Politikası'nı yayımladı. Sektörümüzde bu politikayı yayımlayan ilk şirket olarak sürdürülebilirliği tüm faaliyetlerimize entegre ettiğimizin bir kere daha altını çizdik" dedi ve ekledi:

"Şirketimiz, görme engelliler için yapay zekâyı ve sesi bir araya getiren teknolojiler üreten BlindLook ile iş birliğine imza atarak, web sitesini herkes için erişilebilir duruma getirdi. Geçtiğimiz yıl ise web sitemize herkesin erişebilmesi için Engelsiz Çeviri ile de iş birliğine başladık. Ürünlerimizin bilgilendirme dokümanlarına seslendirme ve yapay zekâ destekli işaret dili ekleyerek müşterilerimize engelsiz ve eşit hizmet sunuyoruz."

Berna Semiz Ergüntan
Anadolu Sigorta Kurumsal İletişim, Sürdürülebilirlik ve Afet Yönetimi Koordinatörü

Çalışanlarının çoğu kadın

Anadolu Sigorta, çalışanlarının yarısından fazlası kadınlardan oluşan bir şirket olarak toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak için çok sayıda uygulama ve projeyi de hayata geçirdi. Ergüntan konuyla ilgili şu açıklamayı yaptı: "2021 yılında Birleşmiş Milletler Kadının Güçlenmesi Prensipleri'ni (WEPs) imzaladık. Şirket bünyesinde toplumsal cinsiyet eşitliği çalışmalarını yürütmek üzere, hiyerarşiden uzak ve cinsiyet dengeli bir Eşitlik Komitesi kurduk ve #DahaEşit isimli Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Programı'nı başlattık. Bu kapsamda tüm çalışanlarımızın katıldığı toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimleri düzenledik. Eşitlik konusundaki taahhütlerimizi gösteren Eşitlik Politikası'nı yayımladık.

UN Global Compact - Hedef Cinsiyet Eşitliği Programı'nın ve Sabancı Üniversitesi Ev İçi Şiddete Karşı Şirketler Ağı'nın (BADV) katılımcıları arasında yer alıyoruz. Yönetim kurullarında ve üst yönetimde kadın oranını artırmayı amaçlayan %30 Kulübü'nün de imzacısıyız. 2023 yılında BM Kadın Birimi (UN Women) tarafından gerçekleştirilen Sözden Eyleme WEPs Programı'na katılan 10 şirketten biri olduk. 2025 yılı başında acentelerimizin katılımı ile "Eşitlik Elçileri" programını başlattık.

Toplumsal cinsiyet eşitliğini kurumsal kültürümüzün ayrılmaz bir parçası olarak görüyoruz. Anadolu Sigorta'da Kasım 2025 itibarıyla 1859 kişi çalışıyor. Kadın çalışanlarımız bunun %52,4'ünü oluşturuyor. Yönetimdeki kadın oranımız %48. Kadın yönetici oranındaki güçlü temsiliyet, liderlik programlarımız, acentelerimize kadar yayılan eşitlik elçiliği girişimleri ve uluslararası platformlarda aldığımız sorumluluklar; şirketimizi bu alanda öncülerden biri haline getiriyor."

Advertorial Haber

“İBB’nin planlarında belediye binaları ve tesislerinde enerji verimliliğinin artırılması ve enerji tasarrufu sağlanması öncelikli bir konudur.”

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ÇEVRE KORUMA VE KONTROL DAİRESİ BAŞKANI | PROF. DR. AYŞEN ERDİNÇLER

İBB'NİN PLANLARINDA TASARRUF ÖNCELİKLİ

Efe Gökçe

İklim krizi, hızlı kentleşme ve artan çevresel baskılar karşısında İstanbul, güçlü bir dönüşüm iradesiyle karşımızda... Atıktan enerji üretiminden, hava kalitesinin iyileştirilmesine ve plastik kirliliğiyle mücadeleye uzanan çalışmalar, kentin geleceğini şekillendiriyor. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanı Prof. Dr. Ayşen Erdinçler, Yeşil İş Platformu Dergisi'ne verdiği röportajda akademik birikimini yerel yönetim deneyimiyle birleştirerek İstanbul'un iklim nötr, dirençli ve yaşanabilir bir kent olma hedefinde ilerlediklerini kaydetti.

Sizi tanıyabilir miyiz?

Ben Prof. Dr. Ayşen Erdinçler. Ankara'da doğdum. İlk, orta ve lise eğitimlerimi Ankara'da tamamladım. 1986 yılında Ortadoğu Teknik Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümünden mezun oldum. İlk yüksek lisans derecemi 1989'da aynı bölümden aldım. İkinci yüksek lisans derecemi 1991'de ve Doktora derecemi 1996 yılında ABD'de Duke University İnşaat ve Çevre Mühendisliği Bölümünden aldım Aynı Üniversitede doktora sonrası araştırmacı (postdoc) olarak çalıştım. 1997 yılında Boğaziçi Üniversitesi Çevre Bilimleri Enstitüsü'nde öğretim üyesi olarak başladığım görevime 2008 yılından beri profesör olarak devam ediyorum. 13.12.2019 tarihi itibarıyla İstanbul Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanı olarak atandım ve halen görevime devam ediyorum. Aynı zamanda Boğaziçi Üniversitesi'ndeki görevim de devam ediyor.

Sera gazı emisyonlarının azaltılmasına yönelik olarak İstanbul genelinde hangi öncelikli politikalar uygulanıyor?

İstanbul'da sera gazı emisyonlarının azaltımına yönelik çalışmalar, İBB tarafından hazırlanan bütünleşik iklim politikaları ve stratejik planlar doğrultusunda Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi İklim Değişikliği Şube Müdürlüğü koordinasyonunda yürütülüyor. Bu kapsamda; 2021 yılında yayımlanan İstanbul İklim Değişikliği Eylem Planı (CAP) ile, 2030, 2040 ve 2050 yıllarını kapsayan sera gazı azaltım hedefleri ve sektörel eylemler belirlendi. Enerji, ulaşım, binalar ve atık gibi temel sektörlerde düşük karbonlu dönüşüme yönelik stratejik bir çerçeve oluşturuldu.

2023 yılında yayımlanan Sürdürülebilir Enerji ve İklim Eylem Planı (SECAP), İBB'nin sera gazı azaltımı ve iklim değişikliğine uyum çalışmalarını kapsayan temel stratejik plan olup; sera gazı envanteri, azaltım senaryoları ve uyum eylemleri bu plan kapsamında ele alınıyor.

Bununla birlikte, İBB iklimle mücadele çalışmalarıyla, Avrupa Komisyonu'nun Ufuk Avrupa Programı kapsamında yürütülen "İklim Nötr ve Akıllı Şehirler Misyonu"na yaptığı başvuru sonucunda 377 aday arasından seçilerek 100+12 öncü şehirden biri oldu. Bu kapsamda hazırlanan iklim şehir sözleşmesinin AB komisyonu tarafından onaylanması ile İstanbul AB şehirler misyonu etiketini alarak tescilli bir misyon şehri oldu.

EBRD desteğiyle hazırlanan Yeşil Şehir Eylem Planı (YŞEP/GCAP), İstanbul'un çevresel zorluklarına bütüncül bir yaklaşımla yanıt vererek; yeşil alanların korunması, ekosistem bütünlüğünün güçlendirilmesi ve kentsel gelişmenin iklim krizi ve yaşam kalitesi perspektifiyle yön-

“Tek kullanımlık plastik büyük sorun”

İstanbul gibi metropollerde plastik kirliliğiyle mücadelenin en büyük zorluklarından biri, yoğun nüfus ve yüksek tüketim nedeniyle plastik atıkların çok hızlı artmasıdır. Özellikle günlük hayatta tek kullanımlık plastiklerin yaygın olması, bu sorunu daha da görünür kılıyor.

Atık karakterizasyonu çalışmalarında, karışık belediye atıkları içinde hâlâ yüzde 5,5 oranında karışık plastik ve yüzde 8,7 oranında poşet bulunduğunu görüyoruz. İlçe belediyeleri tarafından atıkların kaynağında ayrıştırılması ve geri dönüşüm uygulamalarının etkin şekilde hayata geçirilmesiyle, hem plastik kirliliği azalacak hem de İBB'ye ait tesislerimize gelen plastik atık miktarı önemli ölçüde düşmüş olacak.

Bu noktada merkezi ve yerel yönetimlerin, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının birlikte hareket etmesi çok önemli. Merkezi yönetim gerekli kuralları koyup denetlerken, özel sektör daha az plastik kullanılan, çevreye duyarlı üretim ve ambalajlara yönelmeli; sivil toplum ve yerel yönetimler ise insanları bilinçlendiren ve günlük tüketim alışkanlıklarını değiştiren çalışmalara öncülük etmeli. Ancak bu ortak çabayla, İstanbul gibi büyük bir kentte plastik kirliliğini azaltan, geri dönüşümü artıran ve çevreye duyarlı bir tüketim anlayışını hep birlikte hayata geçirebiliriz.

lendirilmesini amaçlayan 17 politika eylemi ve 35 yatırım eylemi olmak üzere toplam 52 eylemden oluşan stratejik bir yol haritası sunuyor.

İBB'nin planlarında belediye binaları ve tesislerinde enerji verimliliğinin artırılması ve enerji tasarrufu sağlanması da öncelikli bir konudur.

Sera gazı emisyonlarının azaltılmasında atık yönetimi kritik konulardan biridir. İBB Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Atık Yönetimi Şube Müdürlüğü koordinasyonunda yürütülen çalışmalar kapsamında, düzenli depolama sahalarında oluşan metan gazı toplanarak enerji üretiminde kullanılmakta; böylece hem emisyon salımı azaltılmakta hem de enerji üretimi sağlanıyor.

■ Atıktan enerji üretimi artık mümkün. Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı bu konuda nasıl çalışmalar yapıyor?

İstanbul'un 2050 yılı için karbon nötr ve dirençli bir kent olma hedefi doğrultusunda, Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı olarak atıktan enerji ve katma değer üreten sistemler geliştiriyoruz. Bu çalışmalarla hem çevreyi koruyor hem de şehrin sürdürülebilir geleceğine yatırım yapıyoruz.

Bu kapsamda, İstanbul genelinde oluşan atıkların etkin yönetimi ve gerekli yatırımların planlanması amacıyla, ulusal ve uluslararası hedefler doğrultusunda İstanbul Atık Yönetim Planı'nı hazırladık. Atığın kaynağında ayrıştırılmasından enerjiye dönüştürülmesine kadar tüm süreci bütüncül bir yaklaşımla planlıyor ve koordine ediyoruz.

2021 yılında alınan İl Mahalli Çevre Kurulu kararı doğrultusunda, İstanbul Büyükşehir Belediyesi olarak otel ve restoranlardan ayrı topladığımız yemek ve gıda atıklarını Kemerburgaz Biyometanizasyon Tesisimizde enerjiye dönüştürüyoruz. Ayrıca Şile-Kömürcüoda'da bulunan Biyometanizasyon Tesisimizde, karışık belediye atıklarından elektrik enerjisi üretiyoruz.

Kemerburgaz'daki Evsel Atık Yakma ve Enerji Üretim Tesisimizle İstanbul'da oluşan evsel atıkların yaklaşık yüzde 15'ine karşılık gelen günlük 3 bin ton atığı enerjiye dönüştürüyoruz. Bu sayede yaklaşık 1 milyon 400 bin kişinin elektrik ihtiyacına eş değer üretim sağlarken, yıllık 1,38 milyon ton karbondioksit eş değeri emisyonun önüne geçiyoruz.

Ayrıca tüm düzenli depolama sahalarımızda oluşan çöp gazını elektriğe dönüştürerek hem çevresel riskleri azaltıyor hem de enerji üretimine katkı sunuyoruz.

Atıktan enerji ürettiğimiz 6 adet tesisimiz bulunuyor. Toplam 230,4 megavat kurulu gücümüzle, yaklaşık 2,6 milyon İstanbullunun elektrik ihtiyacına eş değer enerji üretiyor ve bunu ulusal şebekeye vererek İstanbul için ekonomik değer sağlıyoruz.

Kirletmemek, temizlemekten daha kolaydır anlayışıyla farkındalık çalışmalarına ağırlık vererek gelecek nesiller için eğitim faaliyetlerimizi sürdürüyoruz.

İBB Cephava Uygulaması sayesinde kullanıcılar bulunduğu konumun hava kalitesini anlık olarak izliyor. Hava kalitesini iyileştirmek adına nasıl çalışmalara imza atıyorsunuz?

İstanbul'un 27 noktasında yerleştirdiğimiz hava kalitesi istasyonlarımızda 365 gün boyunca sürekli ölçüm yapılıyor. Veriler, havakalitesi.ibb.gov.tr adresinden ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı internet sitesi havaizleme.gov.tr adresinden anlık yayımlanıyor. Ayrıca, bu verileri "İstanbul Senin" uygulaması üzerinden sunuyoruz.

İstanbul hava kalitesi, tüm kirletici parametrelerde son 3 yıldır ise Türkiye ve AB yıllık sınır değerlerin altında altında gerçekleşiyor. Özellikle emisyonların azaltımı ve hesaplanması noktasında gerçekleştirdiği AB Life projeleri ve uluslararası kuruluşlarla yapmış olduğu trafik emisyonlarının hesaplanması projeleri önceki yıllarda tamamlandı.

İBB önümüzdeki yıllarda yapmayı planladığı "İstanbul Hava Kirliliği Kaynaklarının Belirlenmesi" çalışmalarıyla, hava kirliliğini oluşturan kaynakların modellenerek belirlenmesi ve her bir kaynak katkısının tanımlanmasını amaçlanıyor.

Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı İstanbul genelinde atık yönetimini güçlendirmek için hangi somut uygulamaları hayata geçiriyor?

İstanbul gibi bir metropolde, atık yönetimi büyük bir operasyon gerektiriyor. Rakamlarla konuşmak gerekirse; şehrimizde her gün ortalama 19.500 ton evsel katı atık oluşuyor ve bu atığın karakteristiğine baktığımızda yaklaşık %44'ünün organik içerikli olduğunu, %17'sinin ise değerlendirilebilir atıklardan oluştuğunu görüyoruz. Istanbul'daki 39 ilçe belediyesi, atıkları hanelerden ve iş yerlerinden kaynağında ayrıştırarak topluyor ve kalan karışık belediye atıklarını belediyemize ait 8 adet Aktarma İstasyonuna getiriyor. Atıklarını sıkıştırarak TIR'lara yüklüyor ve Geri Kazanım/Bertaraf Tesislerimize taşıyoruz.

Kemerburgaz Geri Kazanım ve Kompost Tesisimizde hal ve pazar yerlerinden, park ve bahçelerden gelen organik atıkları işleyerek kompost üretiyoruz. Kemerburgaz Biyometanizasyon Tesisimizde ise yemek ve gıda atıklarını katı gübreye dönüştürüyor, bu ürünleri İstanbul'un park ve bahçelerinde toprak iyileştirici olarak peyzaj çalışmalarında kullanıyoruz.

Günlük 12 bin metreküp kapasiteli Çöp Sızıntı Suyu Arıtma Tesislerimizde çöp sızıntı sularını arıtarak çevreye ve insan sağlığına zararsız hâle getiriyoruz.

Kirletmemek, temizlemekten daha kolaydır anlayışıyla farkındalık çalışmalarına ağırlık vererek gelecek nesillerin çevre bilinci ile yetişmesine olanak sağlanması için yıl boyunca eğitim faaliyetlerimizi de sürdürüyoruz.

Önümüzdeki 10 yıl için İstanbul özelinde en kritik iklim riskleri neler? Bu risklere karşı öncelikli yol haritalarınız neler olacak?

Yoğun yağışlar İstanbul'da özellikle düşük kotlu ve altyapısı zayıf bölgelerde kentsel taşkın riskini yükseltiyor. Bu sebeple Taşkın Planlaması ve Yönetimi çalışmaları yapılıyor. Diğer taraftan su dağıtım şebekelerindeki iyileştirme çalışmalarıyla kayıp kaçaklar azaltılıyor. İBB Kentsel yeşil alanları geliştiriyor. Yeşil alanlar, karbondioksit gazının azaltımını sağlarken, habitatların ve biyoçeşitliğin korunmasına katkıda bulunuyor.

Kawasaki, dev hidrojen gemisi inşa edecek

■ Hidrojen, yıllardır temiz enerji başlığının en çok konuşulan ama en az somutlaşan aktörlerinden biri. Taşıması zor, depolaması pahalı, ölçeklenmesi karmaşık. İşte tam da bu noktada Kawasaki Heavy Industries, oyunu teoriden pratiğe taşıyan hamlesini yaptı. Japon sanayi devi, Japan Suiso Energy ile imzaladığı anlaşma kapsamında dünyanın en büyük sıvılaştırılmış hidrojen taşıyıcısını inşa etmeye hazırlanıyor. Yaklaşık 40 bin metreküp kapasiteye sahip olması planlanan gemi, yalnızca bir mühendislik başarısı değil; aynı zamanda hidrojenin küresel ticarette "gerçek bir oyuncu" olabileceğine dair güçlü bir mesaj.

AB'den 2026'ya net mesaj: "Hedeften sapmıyoruz"

■ Avrupa Birliği, tüm ekonomik ve siyasi baskılara rağmen iklim hedeflerinden vazgeçmeye niyetli olmadığını bir kez daha açıkça ortaya koydu. 2026 için verilen mesaj net: Enerji güvenliği, rekabetçilik ve sürdürülebilirlik aynı denklemde tutulacak. Bu karar, AB'nin iç politikası kadar, onunla ekonomik ve ticari bağları güçlü ülkeler için de önemli bir işaret fişeği. Türkiye de bu listenin başında geliyor. Çünkü AB "Yoldan dönmüyoruz" dedikçe, sınırda karbon düzenlemelerinden tedarik zinciri standartlarına kadar pek çok başlık Türkiye'nin gündemine daha güçlü şekilde giriyor.

Trump sahneyi terk etti!

■ ABD Başkanı Trump, iklim değişikliği, biyoçeşitlilik ve enerji alanlarında faaliyet gösteren çok sayıda uluslararası kuruluştan çekilme yönünde kararname imzaladı. Birleşmiş Milletler çatısı altındaki yapılar da dâhil olmak üzere onlarca kurumla yolların ayrılması, "küresel sorunlara ulusal çözümler" yaklaşımının en net göstergelerinden... Trump'a göre bu kuruluşlar, somut fayda üretmiyor. Trump'ın hamlesini eleştirmenler, ABD'yi bilimsel veri üretiminden, küresel müzakere masalarından ve geleceğin yeşil ekonomisinden uzaklaştırabileceğini savunuyor. Destekleyenler ise net: Daha az uluslararası taahhüt, daha fazla ulusal kontrol.

Emirates'ten Veganuary hamlesi

■ Küresel ölçekte tüketicilerin beslenme, sağlık ve iyi yaşam konularına artan ilgisi, "daha az işlenmiş, daha doğal" gıda tercihlerine yönelimi hızlandırıyor. Bu doğrultuda Emirates, Veganuary kapsamında, gerçek bitkisel gıdaları odağına alan yeni vegan mutfak konseptleri üzerinde çalıştığını duyurdu. Halihazırda geliştirilen yeni menülerin, 2027 itibarıyla uçak içi serviste yolculara sunulması planlanıyor. Yeni konsept kapsamında Emirates'in şefleri; laboratuvar ortamında üretilmiş, işlenmiş bitki bazlı et ikameleri yerine, bakliyatlar, tahıllar, kuruyemişler, tohumlar ve mevsim sebzelerini öne çıkaran; özgün, canlı ve geleneksel mutfaklara dayanan tabaklar hazırlıyor.

Kararlarımızı;
doğaya, insana ve geleceğe
duyduğumuz saygıdan ilham alarak şekillendiriyoruz.
yavuzkan
1933
yavuzkan
Yavuzkan Fındık
www.yavuzkan.com.tr

YEŞİL DÖNÜŞÜMÜ STRATEJİK BİR ALAN OLARAK DEĞERLENDİRİYORUZ

“Ankara Ticaret Odası olarak yeşil dönüşümü, küresel rekabet gücümüzü artıran, sürdürülebilirliği sağlayan stratejik bir alan olarak değerlendiriyoruz.”

ANKARA TİCARET ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI I **GÜRSEL BARAN**

Nüshet Çamuşoğlu

Yeşil dönüşümün, rekabetin ve kurumsal itibarin temel unsuru haline geldiği bir dönemde ticaret odaları da elini taşın altına koyuyor. Ankara Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Gürsel Baran, Yeşil İş Platformu Dergisi'ne verdiği röportajda Ankara iş dünyasının bu sürece nasıl hazırlandığını anlattı. Sektörün içinden gelen bir yönetici olarak hem iş dünyasının nabzını tutan hem de yeşil ve dijital dönüşümü birlikte ele alan Baran, SKDM'den Avrupa Yeşil Mutabakatı'na, KOBİ'lerin uyum sürecinden EKO İklim Zirvesi'ne uzanan geniş bir perspektifle Ankara Ticaret Odası'nın sürdürülebilirlik vizyonunu paylaştı.

Öncelikle sizi kısaca tanıyabilir miyiz?

Siirt'te doğdum. Dört kardeşiz. Babam devlet memuru, annem ev hanımıydı. Babamın tayininin Ankara'ya çıkmasıyla, küçük yaşlarda ailemle Ankara'ya yerleştim. Eğitim hayatımı Ankara'da tamamladım. Lise yıllarından itibaren hem okuyup, hem çalışarak iş hayatının içinde yer aldım. Ticareti, reel sektörün dinamiklerini erken yaşlarda sahada deneyimleyerek öğrendim. 1981 yılında kardeşim ile Dost Boya'yı kurduk. Halen aynı şirket çatısı altında inşaat ve boya malzemeleri sektörlerinde faaliyetlerimizi sürdürüyoruz.

Ankara, işimi gücümü kurduğum, yaşamımı sürdürdüğüm, hep gönülden bağlandığım bir şehir oldu. Burada edindiğim birikim ve deneyimle, başkentimiz ve ülkemiz için her zaman daha fazla değer üretmeyi hedefledim, hep "Daha fazla ne yapabilirim?" diye sordum kendime. Yolumu Ankara Ticaret Odası'na düşüren de bu anlayıştı sanırım. 1999 yılında Ankara Ticaret Odası'nda Meclis Üyeliği görevine seçildim. Oda çatısı altında farklı dönemlerde Bütçe ve Hesapları İnceleme ile İnsan Kaynakları ve Kurumsal Gelişim Özel İhtisas Komisyonlarında Başkan, Fiyat Tahmin Komisyonu, Yerel Yönetimler Özel İhtisas Komisyonu ile Gayrimenkul Özel İhtisas Komisyonlarında üye olarak görev aldım.

2016 Aralık ayından bu yana da Ankara Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini yürütüyorum. Kredi Garanti Fonu'nda 2017-2018 döneminde Yönetim Kurulu Üyeliği yaptım. 2017 yılından bu yana Ankara Kalkınma Ajansı ile Ankara Fuarcılık Anonim Şirketi'nin Yönetim Kurulu Üyeliği, 2018 yılından bu yana da GTİ Başkan Vekilliği ile TOBB Ticaret Odaları Konsey Başkanlığı görevlerini sürdürüyorum.

Ankara Ticaret Odası olarak üyelerinizin yeşil dönüşüm sürecini desteklemek amacıyla nasıl bir sürdürülebilirlik yol haritası izliyorsunuz?

Çevre ve iklim değişikliği konuları 50 yılı aşkın bir süredir dünyanın gündeminde. Ancak son yıllarda kuraklık ve iklim değişikliği kaynaklı doğal afetlerin sayısındaki artış, dünyanın artık bu konuda geri dönülemez bir noktaya geldiği mesajını çok net bir şekilde verdi. Ankara Ticaret Odası olarak yeşil dönüşümü, küresel rekabet gücümüzü artıran, sürdürülebilirliği sağlayan stratejik bir alan olarak değerlendiriyoruz. Bu dönüşümü, şehrimiz ve ülkemiz açısından fırsata çevirmek üzere çalışmalarımıza yön veriyoruz.

Odamızda inşaattan turizme, sağlıktan bilişime, finanstan enerjiye, sektörlerimizi temsil eden 68 Meslek Komitemiz ile 170 bini aşkın üyemizi temsil ediyoruz. Yeşil dönüşüm sürecinde özellikle enerji tüketimi yüksek ve sera gazı salımı fazla olan sektörler öne çıkıyor.

EKO İklim Zirvesi

Ankara Ticaret Odası olarak iklim değişikliğinin ekonomiye etkileri ve iklim değişikliğiyle yeşil dönüşüm konularında farkındalık oluşturmak öncelikli çalışmalarımız arasında yer aldı. Bu kapsamda geniş kesimlerin desteği ve katılımıyla 2022 yılının Mart ayında "EKO İklim Zirvesi"ni gerçekleştirdik. Bakanlıklarımız, yerel yönetimler, uluslararası kurum ve kuruluşlar, üniversiteler, iş dünyamız, sivil toplum kuruluşları ve çok sayıda paydaşı "iklim değişikliği" ve "yeşil dönüşüm" konusu etrafında bir araya getirdiğimiz bu etkinlik çerçevesinde onlarca oturum, etkinlikler ve uluslararası fuar organizasyonu da gerçekleştirdik.

Üyelerimizin yeşil dönüşüm sürecine hazırlıklı olması için güncel gelişmeleri takip ederek, bilgilendirme ve eğitim çalışmalarımıza devam ediyoruz. SKDM, karbon ayak izi hesaplama, sürdürülebilirlik raporlaması ve Avrupa Birliği başlıklarında seminerler, paneller ve eğitim programları düzenliyoruz. Ayrıca üniversiteler, kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları ile de iş birliği içindeyiz.

Ankara Ticaret Odası olarak yeşil dönüşüm ve dijital dönüşümü birlikte ifade eden ve her ikisinin etkisini birleştirerek, artıran ikiz dönüşümü çalışmalarımızın odağına yerleştirdik. Yeşil dönüşümün KOBİ'ler tarafından doğru anlaşılması, içselleştirilmesi ve uygulamalarına entegre edilmesi çok önemli. KOBİ'ler bizim ekonomimizin temel direği durumunda. En önce onların benimsemesi ve uygulaması gerekiyor.

Odamızın sürdürülebilirlik yol haritasında, yine rehber olma ve yeni iş birliklerine zemin hazırlama konuları da öncelik taşıyor. Üyelerimizin bilgi ve farkındalık düzeylerini yükseltmek için toplantılar, seminerler, etkinlikler gerçekleştiriyoruz. Dijitalleşme, enerji verimliliği, karbon ayak izi yönetimi ve sürdürülebilirlik yol haritamızın temel unsurlarını oluşturuyor.

■ Sınırda Karbon Düzenlemesi Mekanizması (SKDM), özellikle ihracat yapan Ankara Ticaret Odası üyelerini nasıl etkileyecek?

Avrupa Birliği, Türkiye'nin toplam ihracatı içinde yüzde 40'ın üzerinde bir paya sahip. SKDM kapsamında ilk aşamada demir-çelik, çimento, alüminyum, gübre, elektrik ve hidrojen olmak üzere 6 ürün grubu yer alıyor. Bunun yanı sıra tekstil ve hazır giyim sektörleri de doğrudan kapsamda olmamakla birlikte, tedarik zinciri ve sürdürülebilirlik kriterleri nedeniyle bu süreçten hızlı ve güçlü şekilde etkileniyor.

SKDM, özellikle Avrupa Birliği ülkelerine ihracat yapan firmalarımız için yeni bir maliyet ve uyum süreci anlamına geliyor. Özelikle karbon yoğun üretim yapan sektörlerde, karbon emisyonlarının ölçülmesi, raporlanması ve azaltılmasına yönelik adımlar artık rekabetin ayrılmaz bir parçası haline gelmiş durumda.

Ankara Ticaret Odası olarak bu sürecin doğru yönetildiğinde üyelerimiz için önemli bir fırsata

> **Dijitalleşme, enerji verimliliği, karbon ayak izi yönetimi** ve sürdürülebilirlik yol haritamızın temel unsurlarını oluşturuyor.

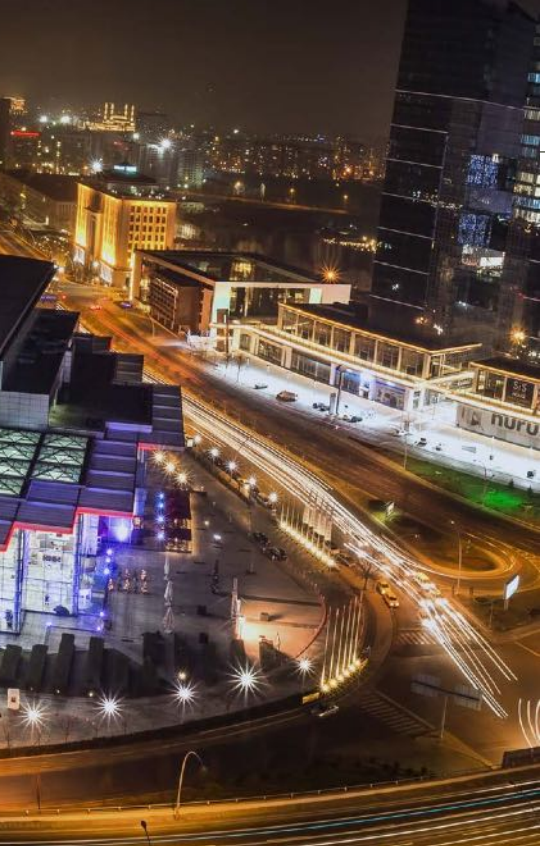

Avrupa Birliği'nin ticaretinin geleceğini, sürdürülebilirlik ve yeşil dönüşüm olarak konumlandırması, ülkemizi ve AB ile ticaret yapan şirketlerimizi yakından etkiliyor.

dönüşebileceğine inanıyoruz. Erken uyum sağlayan firmalar, hem maliyet avantajı elde edecek hem de uluslararası pazarlarda daha güçlü bir konuma ulaşacaktır.

■ Avrupa Yeşil Mutabakatı, Ankara'daki firmalar açısından en çok hangi alanlarda dönüşümü zorunlu kılıyor?

Ankara, başkent olmasının yanı sıra son yıllarda kaydettiği gelişmelerle, sanayi ve ticarette de önemli bir merkez olarak öne çıkıyor. Organize sanayi bölgeleri, sanayi siteleri, teknoloji geliştirme bölgeleri ve Ar-Ge merkezleriyle savunma sanayiinden, metal işlemeye, iş makinesi üretiminden mobilyaya kadar birçok sektörde iç ve dış pazara üretim gerçekleştiriliyor. Coğrafi konumu ile kara yolu, hızlı tren ve hava yolu bağlantılarıyla lojistik bir üs olarak da dikkat çekiyor.

Bu yeni dönem firmalar açısından, üretim süreçlerinden enerji kullanımına, tedarik zincirlerinden lojistiğe kadar birçok alanda köklü bir dönüşümü zorunlu kılıyor. Ankara açısından özellikle, enerji verimliliği, yenilenebilir enerji kullanımı, atık yönetimi, döngüsel ekonomi ve sürdürülebilir tedarik zinciri uygulamaları ön plana çıkıyor.

Avrupa Yeşil Mutabakatı, ihracatçı firmalarımıza emisyon verilerini eksiksiz ve doğru şekilde, belirli bir standartta raporlama yükümlülüğünü getiriyor. Bu yeni dönem firmalar için finansmana erişim, marka değeri ve ihracat kapasitesi açısından da belirleyici bir unsur.

"Sürdürülebilirlik kurumsal itibardır"

Sürdürülebilirlik raporlamasının, bugün firmalarımız açısından kurumsal şeffaflık ve yönetim kalitesinin yanı sıra kurumsal itibarın da ayrılmaz bir parçası haline geldiğini görüyoruz. Bu yeni dönemde Ankara Ticaret Odası olarak kendimizi; üyelerimize yol gösteren, rehberlik eden ve her aşamada yanlarında olan bir kurum olarak konumlandırıyoruz. Üyelerimizin sürdürülebilirlik raporlamasına uyum sürecini kolayca benimsemelerini, verilerini sağlıklı ve güvenilir biçimde yönetmelerini ve bu süreci kurumsal gelişimlerini güçlendiren bir fırsat olarak değerlendirmelerini önemsiyoruz. Hedefimiz, Ankara iş dünyasını yeşil dönüşüm sürecinde güçlü, rekabetçi ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturmak.

Yenilenebilir enerji istihdamında verimlilik freni

Küresel yenilenebilir enerji istihdamı 16,6 milyona ulaşarak rekor kırdı; ancak otomasyon ve jeopolitik nedenlerle büyüme hızı yavaşlayarak %2,3'e geriledi. Lider yine güneş enerjisi oldu.

Dünyanın enerji sistemlerini fosil yakıtlardan arındırma çabaları sürerken, bu geçişin en önemli ayaklarından biri olan "istihdam" cephesinden karmaşık sinyaller geliyor. Küresel yenilenebilir enerji sektörü 2024 yılında toplam istihdamını 16,6 milyona çıkararak yeni bir rekor kırdı. Ancak 2023 yılında %18,2 olan devasa büyüme oranı, 2024'te %2,3'e geriledi. Rapora göre bu yavaşlamanın arkasında teknolojik olgunluk, otomasyon ve jeopolitik gerilimler yatıyor.

IRENA ve ILO'nun yeni raporu, temiz enerji kurulumları rekor kırmaya devam etse de, her yeni megavat kapasitenin artık eskisi kadar çok yeni iş gücü gerektirmediğini gösteriyor.

2024 yılı verilerine göre temiz enerji iş gücünün aslan payını güneş enerjisi sektörü sırtlamaya devam ediyor. 2023'teki %18,2'lik sıçramanın ardından 2024'teki %2,3'lük artış, sektörde bir "doygunluk" veya "yavaşlama" endişesi yaratsa da uzmanlar durumu sektörel olgunlaşma ile açıklıyor. Raporda öne çıkan temel nedenler:

• Üretim hatlarında artan robot kullanımı ve operasyonel süreçlerdeki yapay zekâ entegrasyonu, aynı işin daha az insan gücüyle yapılmasına yol açıyor.

• Tesislerin büyümesi ve kurulum süreçlerinin standartlaşmasıyla birlikte, "birim kapasite başına düşen iş gücü yoğunluğu" azaldı.

• Jeopolitik ve ekonomik sürtünmeler ile ticaret kısıtlamaları, bazı bölgelerde yeni yatırım ve işe alım süreçlerini yavaşlattı.

• Küresel istihdamın %44'ünü (7,3 milyon) tek başına sağlayan Çin'de, iş gücü artışı stabil bir seyir izledi.

• Toplam iş gücünün yaklaşık %63'ü Asya'da yoğunlaşmış durumda. Çin, 7,3 milyon kişiyle rakipsiz lider. Avrupa Birliği, 1,8 milyon kişiyle yerini koruyor. Brezilya, biyoyakıtların etkisiyle 1,4 milyona ulaştı. ABD ve Hindistan, sırasıyla 1,1 milyon ve 1,3 milyon ile sınırlı artış kaydetti.

IRENA Direktörü Francesco La Camera, "Yenilenebilir enerji kurulumları patlama yapıyor ancak hikayenin insani boyutu, teknolojik boyutu kadar kritik. Hükümetler, sadece kapasite artışına değil; yerel beceri geliştirme ve kapsayıcı iş gücü politikalarına da odaklanmalı" uyarısında bulundu. Raporda ayrıca kadınların sektördeki payının %32 seviyesinde kaldığı ve engelli bireylerin iş gücüne katılımı konusunda daha fazla politika üretilmesi gerektiği vurgulandı.

Türkiye ne durumda?

2025 yılı, Türkiye'nin yenilenebilir enerji kapasitesinde "planlanandan önce başarı" yılı olarak kayıtlara geçti. Avrupa'da ilk 5, dünyada ise ilk 11 arasındaki yerini sağlamlaştıran ve bu süreci sanayi hamlesi olarak gören ülkemizde, yerlilik şartı ve teşviklerle iş gücü piyasasını hareketli tutuluyor.

Türkiye'nin 2025 itibarıyla güneş panel üretim kapasitesinde Avrupa'da 1. sırada yer alması, mavi ve gri yakalı sayısını 100 binin üzerine taşıdı. 2024 sonunda 19,6 GW'a ulaşan güneş enerjisi kurulu gücü, 2025'in ilk sekiz ayında eklenen 3,2 GW'lık yeni kapasiteyle 23 GW seviyesini aşarak, yaklaşık 15 milyar dolarlık doğal gaz ithalatının önlenmesini sağladı. İzmir ve çevresi, rüzgar türbini bileşen üretiminde 35 bin kişilik nitelikli istihdam sağlıyor.

9 Temmuz 2025'te kabul edilen İklim Kanunu ile Türkiye'nin yerli karbon piyasasının temelleri atıldı. Emisyon Ticaret Sistemi, Avrupa'daki SKDM kaynaklı ek maliyet yükünü hafifletiyor. Şirketler için karbon ayak izini raporlama ve emisyon limitlerine uyum süreci yasal bir zorunluluk haline geldi. Yeşil OSB sertifikasyon süreçleri de hızlandı.

Öte yandan 2025, son 65 yılın en kurak dönemlerinden biri olarak kaydedildi. Özellikle İç Anadolu ve Trakya'da yağışların %40 düşmesi, tarımsal üretimde %11 ile %12,7 arasında daralmaya neden oldu. Konya ve Güneydoğu Anadolu gibi tarım bölgelerinde su kısıtlamaları ve verim kayıpları, akıllı tarım ve damla sulama gibi sürdürülebilir yöntemleri geliştirdi.

IRENA raporunda vurgulanan "verimlilik artışı" Türkiye için de geçerli. Artık sadece panel kuran değil, bu panellerin verimliliğini yapay zekâ ile optimize eden ve enerji depolama çözümleri üreten bir yapıya geçiş yapılıyor.

2025 Türkiye yeşil dönüşüm ajandası

Türkiye, 2025 yılında Avrupa Yeşil Mutabakatı'na uyum ve enerji bağımsızlığı hedefleri doğrultusunda vites yükseltti. Yıl boyunca yaşanan gelişmeler, ülkenin yeşil dönüşüm ajandasında şöyle yer aldı:

- İklim Kanunu, 9 Temmuz 2025'te Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi ve Emisyon Ticareti Sistemi kuruldu.
- Avrupa Birliği Yeşil Mutabakat uyum süreci desteği kapsamında şirketlere Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması, çevresel, sosyal, kurumsal yönetim, iklim politikaları ve sürdürülebilir üretim adına destek verildi.
- 2028'e dek sürecek olan Ulusal Döngüsel Ekonomi Stratejisi ve Eylem Planı yayınlandı. Tek kullanımlık plastikler gündeme geldi.
- Enerji verimliliği ve yenilenebilir enerjide artış sağlandı, yeşil bina ilkeleri benimsendi.
- Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği çerçeve sözleşmesi kapsamındaki COP31'in Antalya'da düzenlenmesine karar verildi.
- Ülke genelinde 517 milyon fidan ve tohum toprakla buluştu. Geleneksel Milli Ağaçlandırma Günü'nde rekor kırıldı. (14 milyon 914 bin fidan dikildi. 1 milyon 280 binden fazla vatandaş katıldı.)
- Birleşmiş Milletler Global Compact Sürdürülebilirlik Zirvesi gerçekleşti.

"Gelecek Şimdi" diyor, sürdürülebilirliğe öncülük ediyoruz

Ford Otosan, sürdürülebilirliği işin merkezinde konumlanan uzun vadeli bir dönüşüm stratejisi olarak görüyor. Bu anlayışla hem operasyonlarda hem de ürün portföyünde çevresel etkiyi en aza indirmek için kapsamlı bir yol haritası izlediklerini belirten Ford Otosan Ürün Sürdürülebilirlik Lideri Özak Durmuş, "Gelecek Şimdi vizyonumuz, daha temiz bir dünya için bugünden güçlü adımlar atma kararlılığımızı ifade ediyor. Türkiye'deki üretim ve Ar-Ge merkezlerimizi 2034 yılına kadar karbon nötr hale getirmeyi hedefliyoruz. Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını sürekli artırıyor, enerji verimliliğini yükselten akıllı üretim teknolojilerine yatırım yapıyor ve döngüsel ekonomi uygulamalarını tüm faaliyet süreçlerimize entegre ediyoruz. 2050 yılına kadar net sıfır emisyona ulaşma taahhüdümüz de öncülük ettiğimiz bu yolculuğun temel dayanaklarından biri niteliğinde" dedi.

Şirket, Türkiye ve Romanya lokasyonlarını kapsayacak şekilde Kapsam 1 ve 2 sera gazı emisyonlarını 2017 baz yılına göre, 2034 yılına kadar %77, Kapsam 3 emisyonlarını ise yüzde 58,8 oranında azaltmayı amaçlıyor.

Geleceğin düşük karbonlu mobilite çözümleri için sıfır emisyonlu araçlara geçişi hızlandırdıklarını açıklayan Durmuş, şöyle konuştu: "Binek, hafif ve orta ticari araçlarda 2035 ve ağır ticari araçlarda 2040 yılından itibaren yalnızca sıfır emisyonlu araç satışına odaklanıyoruz. Batarya teknolojilerinden hafifletilmiş gövde yapısına, döngüsel malzeme kullanımından hidrojen yakıt çözümlerine kadar pek çok alanda öncü nitelikte adımlar atmaya devam ediyoruz.

Özellikle ağır ticari segmentinde geliştirilen çok silindirli hidrojen motoru H2-Ecotorq, daha esnek, sürdürülebilir ve sıfıra yakın emisyonlu alternatifler sunma hedefimizin önemli bir göstergesi. Bu teknoloji, elektrikli çözümlerle birlikte geleceğin mobilite ekosisteminin kritik bileşenlerinden biri olarak konumlanıyor."

Ford Otosan'ın sürdürülebilirlik yaklaşımı kapsamına tedarikçiler, lojistik ağları ve bayileri de dahil oluyor, kapasite geliştirme programları ve eğitimlerle ortak bir bilinç geliştirmesine katkıda sağlanıyor.

Ford Otosan sürdürülebilirliği; çevresel performans, toplumsal fayda, ekonomik dayanıklılık ve uzun vadeli değer yaratımının dengeli bir şekilde yönetilmesinin temel anahtarı olarak görüyor. "Gelecek Şimdi" vizyonu yeşil dönüşümde öncü adımlar atmaya ve otomotiv sektörünün geleceğini şekillendirmeye devam edecek.

Alışan Lojistik, EcoVadis'te Gümüş Madalya aldı

Dünya genelinde şirketlerin çevre, etik, çalışma ve insan hakları ile sürdürülebilir tedarik zinciri alanlarındaki performanslarını değerlendiren EcoVadis, 2025 yılına ilişkin sürdürülebilirlik derecelendirme sonuçlarını açıkladı.

Uluslararası standartlar doğrultusunda gerçekleştirilen bu kapsamlı değerlendirme, şirketlerin sürdürülebilirlik yaklaşımlarını şeffaf, karşılaştırılabilir ve ölçülebilir kriterler üzerinden ele alıyor. Bu değerlendirme kapsamında Alışan Lojistik, 2025 yılı EcoVadis sürdürülebilirlik değerlendirmesinde puanını 56'dan 72'ye yükselterek Gümüş Madalya (Silver Medal) almaya hak kazandı. Elde edilen bu sonuç, şirketin sürdürülebilirlik performansını bir önceki yıla kıyasla daha anlamlı bir artışla güçlendirdiğini ortaya koydu.

Bu önemli başarıyı değerlendiren Damla Alışan, Alışan Lojistik CEO'su olarak yaptığı açıklamada şu ifadeleri kullandı: "Sürdürülebilirlik, Alışan Lojistik için bir raporlama başlığı değil; tüm iş yapış biçimimize yön veren stratejik bir yaklaşım. EcoVadis puanımızı kısa sürede 56'dan 72'ye yükselterek Gümüş Madalya ile ödüllendirilmemiz; çevresel sorumluluk, etik yönetim, insan hakları ve sürdürülebilir tedarik zinciri alanlarında attığımız somut adımların uluslararası ölçekte teyit edilmesidir. Bu başarı, yalnızca bugün yaptıklarımızın değil, geleceğe dair kararlılığımızın da güçlü bir göstergesi. Operasyonlarımızda karbon ayak izini azaltan yatırımlardan, çalışanlarımız için kapsayıcı ve güvenli bir çalışma ortamı oluşturmaya; iş ortaklarımızla birlikte daha şeffaf ve sorumlu bir değer zinciri inşa etmeye kadar geniş bir perspektifle ilerliyoruz."

Alışan Lojistik'in sürdürülebilirlik yolculuğunda ekip çalışmasının önemine de vurgu yapan Alışan, şunları ekledi: "Bu başarıda emeği geçen tüm çalışma arkadaşlarımıza ve aynı vizyonu paylaştığımız iş ortaklarımıza teşekkür ediyorum. Önümüzdeki dönemde de sürdürülebilir lojistik çözümleriyle sektörümüzde fark yaratmaya ve daha yaşanabilir bir gelecek için sorumluluk almaya devam edeceğiz."

Alışan Lojistik, bugün yalnızca entegre lojistik çözümleriyle değil; sürdürülebilirlik, dijitalleşme ve sorumlu büyüme vizyonuyla da sektörün dönüşümünde aktif rol üstleniyor. Bir PSA Group şirketi olarak küresel standartları yerel uzmanlıkla buluşturan Alışan Lojistik, sürdürülebilirlik alanındaki performansını sürekli geliştirmeyi ve uluslararası standartlarda değer yaratmayı temel öncelikleri arasında görmeye devam ediyor.

Holdinglerin çevreci yatırımları

Doğada muazzam bir denge var. Bu dengenin bozulması öncelikle işletme faaliyetlerini olumsuz etkiliyor ardından kârlılığı düşürüyor. Bunun farkında olan holdingler için sürdürülebilir işletme yönetimi artık zorunluluk haline geliyor. Bugün özellikle holdingler, çevreci yatırımlarla geleceğe daha sağlam adımlarla ilerliyor. Buna bağlı olarak birçok işletme çevresel duyarlılığa uygun ürünler üretiyor. Sürdürülebilir işletmecilik prensipleriyle hareket eden holdingler de daha fazla itibar kazanıyor. Holdingler çevresel projelere destek vererek söz konusu tüketici kitlesine ulaşmayı başarıyor.

Tekfen Holding

Tekfen Holding 2024 Entegre Sürdürülebilirlik Raporu'nda "Geleceğin Temelinde" mottosuyla sürdürülebilirlik yolculuğunu tüm Grup Şirketleriyle birlikte insanı, çevreyi ve toplumu merkeze alarak yürütüyor. Yeni nesil gübre pilot kullanım uygulamalarında salınan karbon emisyonunda %50'ye varan azaltım sağlandı. Bu da doğada akıllı ve sürdürülebilir yöntemlerin mümkün olduğunu gösteriyor. Enerji verimliliği çalışmaları kapsamında, doğrudan yakıt tüketimine bağlı enerji faaliyetlerinden kaynaklanan emisyonlarda %48'e varan düşüş elde edildi, toplam enerji tüketimi ise %20 oranında azaltıldı. Bu iyileşmeler, operasyonel süreçlerde daha verimli ve düşük karbonlu bir yapı oluşturulmasına katkı sağlıyor. Yenilenebilir enerji yatırımları doğrultusunda, 14,4 MW kapasiteli lisanslı Marmara Rüzgâr Enerji Santrali devreye alındı. Ayrıca Ceyhan İmalat Tesisi'nde kurulu 1,2 MW kapasiteli güneş enerjisi santrali sayesinde elektrik ihtiyacının %70'i yerinde ve yenilenebilir kaynaklardan karşılanıyor. Su kaynaklarının korunması ve su güvenliğinin sağlanması amacıyla ise 7,9 milyon TL tutarında operasyonel harcama gerçekleştirildi. Atık yönetimi kapsamında 2020 yılından itibaren uygulanan stratejik önlemler sonucunda toplam atık miktarında sürekli bir azalma gerçekleşmiş olup, 2024 yılında bu miktar %59,4 oranında azalarak 17.063 ton olarak gerçekleşti. Tarımsal Sanayi Grubu bünyesindeki Gönen ve Meram Yenilenebilir Enerji Tesisleri, organik atıklardan biyogaz ve gübre üretimi yaparak yerel döngüsel ekonomi modelinin başarılı bir örneğini oluşturuyor. Yatırım planlarına dahil edilen yenilikçi teknolojilerle

su verimliliği destekleniyor. 2024 yılında devreye alınan ve yalın üretim kapsamında yapılan "Amonyak Ünitesi Soğutma Suyu Geri Kazanım Projesi" bu kapsamda dikkat çeken örneklerden biridir. Samsun Üretim Tesisi'nde, geri kazanılan çevre suları iletkenlik kontrollerinden geçirildikten sonra ayrı bir toplama tankında biriktirilmekte, ardından proses suyu ihtiyacı olan ünitelere bu tanktan ihtiyaç önceliğine göre besleme yapılıyor.

Rönesans Holding

Rönesans Holding, 2024 Sürdürülebilirlik Raporu'na göre rüzgâr ve güneş enerji santrallerinden sağlanan I-REC sertifikalı %100 yenilenebilir kaynaklı 85.633 MWh elektrik kullandı. Bu sayede Kapsam 2 kapsamında oluşabilecek 44.022 ton CO_2 emisyonunun önüne geçildi. Dolayısıyla Rönesans Enerji, Türkiye'nin yeşil dönüşüm hedeflerine katkı sağlarken, düşük karbonlu enerji üretimiyle hem çevresel hem de ekonomik açıdan uzun vadeli fırsatlar sunuyor. 725 MWm kurulu güce sahip olan holding, önümüzdeki 5 yıl içinde bu kapasiteyi 2.000 MW'a çıkarmayı hedefliyor. Holding, 2018 yılında hayata geçirdiği SustainPortal dijital sistemi aracılığıyla; faaliyetlerinden kaynaklanan başta atık miktarı, su tüketimi ve enerji kullanımını takip ediyor. Dekarbonizasyon stratejisi doğrultusunda araç filosunun %27'sini oluşturan 352 araçla elektrikli araç kullanımına geçiş yapıldı; bu

sayede operasyonel emisyonların azaltılmasına yönelik somut ilerleme kaydedildi. Ayrıca Rönesans Holding bünyesinde faaliyet gösteren Rönesans Gayrimenkul Yatırım'da su, ilgili belediye şebekelerinden temin edilmekte ve evsel nitelikli atık sular doğrudan belediyelerin kanalizasyon sistemine bağlanıyor. Bu uygulama, yerel altyapı sistemleriyle uyumlu ve mevzuata uygun atık su yönetimi anlayışını gösteriyor. Rönesans Holding, 2024 yılı projelerinde biyoçeşitliliğin korunmasını temel önceliklerinden biri olarak ele aldı. KMO, MAOG ve Ceyhan PDH-PP ve Terminal projelerinde; kritik türlerin ve habitatların korunması, izlenmesi, restorasyonu gibi uygulamalar hayata geçirildi. YEKA RES 3 Projesi, biyoçeşitliliği koruma adına geniş bir inceleme ve izleme çalışması yelpazesi sunuyor. Projelerde, özellikle rüzgar enerji santralleri gibi alanlarda ornitolojik izleme, yarasa izleme ve flora/fauna envanteri gibi izleme çalışmaları yapılıyor.

Fiba Grubu

Fiba Grubu, 2024 Sürdürülebilirlik Raporu kapsamında; faaliyet gösterdiği tüm sektör ve coğrafyalarda ekonomik değer yaratıyor. 2024 yılında Fiba Grubu'nun toplam enerji tüketimi 232.909 MWh olarak kaydedildi. Bu tüketimin 9.798 MWh'lik kısmı yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlandı. Yapılan enerji yoğunluğu analizlerine göre, Grup genelinde çalışan başına düşen enerji tüketimi 20 MWh olurken, ciro bazında enerji tüketimi 1,8 MWh/milyon TL olarak hesaplandı. 2024 yılında Grup genelinde operasyonlardan kaynaklanan Kapsam 1 ve Kapsam 2 sera gazı emisyonları toplam 288.826 ton CO_2 olarak gerçekleşti. Aynı dönemde enerji tüketimi 232.909 MWh olurken, Fiba Yenilenebilir Enerji 2024'te 1.562.642 MWh üretim gerçekleştirdi. 2030 hedefi ise 1.000 MW kurulu güç ve 15 milyon ton CO_2 emisyonunun önlenmesi yer alıyor. 2024 yılında Grup genelinde toplam 19.983 ton atık oluşurken, bunun %99,4'ü tehlikesiz atıklardan oluştu. Yıl içinde 1.705 ton atık geri dönüştürüldü. Grup genelinde su ayak izini izlemek amacıyla çekilen, deşarj edilen ve tüketilen su miktarları düzenli olarak takip ediliyor. 2024 yılında toplam su çekimi 6.176.164 m³ olurken, bunun 3.928.331 m³'ü mevzuata uygun şekilde deşarj edildi; toplam su tüketimi ise 2.247.833 m³ olarak kaydedildi. Su yönetimine ilişkin süreçleri 7 iştirakten ve 1 sosyal yatırım kurumundan toplam 15 temsilcinin yer aldığı Su Yönetimi Çalışma Grubu koordinasyonu

yürütüyor. Grup, iklim değişikliğiyle mücadele ve kaynak verimliliğini artırma hedefleri doğrultusunda enerji, su ve atık yönetimi alanlarında sürekli iyileştirme yaklaşımını benimsiyor.

Yaşar Topluluğu

Yaşar Topluluğu, sürdürülebilirlik alanındaki vizyonunu, çalışmalarını ve performansını paydaşlarıyla şeffaf bir şekilde paylaşmak amacıyla "Yaşar 2024 Sürdürülebilirlik Raporu"nda yer verdi. Su ve atık su yönetimi çalışmalarına 2014 yılından bu yana devam eden Yaşar Topluluğu Şirketleri'nin 2024 yılında, toplam çekilen su miktarı 12.752 ML, deşarj edilen atık su miktarı ise 6.565 ML oldu. Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi imzacısı olan Yaşar Holding, TÜSİAD, SKD ve Global Compact Türkiye öncülüğünde oluşturulan İş Dünyası Plastik Girişimi kapsamında, Yaşar Holding, Pınar Et, Pınar Su ve İçecek şirketleri dahil edilerek verilen 90 ton plastik azaltımına yönelik taahhüte 1 yıl gibi kısa bir sürede ulaşıldı, toplam azaltım miktarı 158,7 ton oldu. Yaşar Topluluğu Şirketleri, sürdürülebilirlik bakış açısıyla gerçekleştirdiği yatırımlarla, değişen tüketici talepleri ve piyasa şartlarına hızla uyum sağlamaya devam ediyor. 2024 yılında toplam 1,62 milyar TL yatırım gerçekleştirdi. Topluluk, Türkiye'nin 2053 yılı için belirlediği karbon nötr olma hedefi ile uyum içerisinde ilerlerken, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ve Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamında tüm iş süreçlerinin çevresel etkilerini en aza indirecek adımları atıyor. Topluluk şirketleri, su kaynaklarının korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla, ulusal yasal gereklilikleri ve standartları, uluslararası su standartlarını, bölgesel ve yerel su yönetim politikalarını temel alan yaklaşım ile çalışmalarını yürütüyor. Pınar Et, SCADA tabanlı uzaktan izleme sistemi aracılığıyla tesis genelindeki su tüketimini anlık olarak takip ediyor. DYO Boya'da bulunan ön arıtma tesisleri, genel atık su kanalları ve terfi merkezleri ayrıntılı şekilde her gün 5S kontrol formlarıyla incelenmekte, uygunsuz bulguların ve olası tehlikelerin riske dönüşmeden önlenmesi sağlanıyor.

Polisan Holding

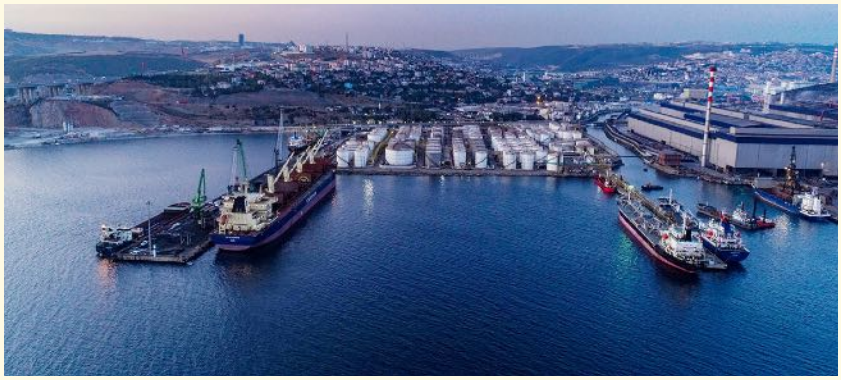

Polisan Holding 2024 yılı TSRS Uyumlu Sürdürülebilirlik Raporu'nda sürdürülebilirlik ve iklimle bağlantılı risklerin ve fırsatların belirlenmesi, değerlendirilmesi, önceliklendirilmesi ve izlenmesini sistematik bir şekilde yürürüyor. İklimle bağlantılı risklerin yönetimi kapsamında emisyon azaltımı, enerji verimliliği ve su yönetimi alanlarında uzun vadeli hedefler belirlenerek sürekli iyileştirme yaklaşımı benimseniyor. 2024 yılında hayata geçirilen yatırımla, daha önce Dilovası tesisinde üretilip Adana'ya taşınan PCE (polikarboksilat eter) üretimi Adana'daki yeni tesise alındı. Bu sayede yıllık 7 bin tonluk taşıma ihtiyacı ortadan kaldırılarak 2024 yılında 685 ton karbon emisyonu önlendi, tesisin tam kapasiteye ulaşmasıyla birlikte her yıl 1.469 ton emisyon azaltımı hedefleniyor. LEED uyumlu yeni reçine tesisi için 5 milyon Euro yatırım yapıldı. İkiz dönüşüm odağında hayata geçirilen proje kapsamında enerji ve proses verimliliği optimize edildi; soğutma ve ısıtma sistemlerindeki iyileştirmelerle %15–20 enerji tasarrufu sağlanırken üretim kapasitesi %30 artırıldı. Enerji verimliliği odaklı uygulamalar sayesinde son üç yılda 2.563.000 kWh enerji tasarrufu sağlandı, buna bağlı olarak 1.225 ton karbon salınımı önlendi. Merkezi aydınlatma direklerinde bulunan 10 adet 1000W armatür, 450W LED armatürlerle değiştirildi. Uygulama kapsamında yıllık 17.000 kWh enerji tasarrufu sağlandı, projenin maliyeti 5,2 milyon TL olarak açıklandı ve aydınlatma seviyesi (LUX) iyileştirildi. Polisan Kimya'da kapalı devre su soğutma sistemlerinde kullanılan suyun %97'si denizden temin ediliyor. Bu kapalı devre yapı sayesinde her yıl yaklaşık 2,2 milyon m³ su geri kazanılarak yeniden kullanılıyor.

İnci Holding

İnci Holding sürdürülebilirlik stratejisini küresel gelişmelerin ve risklerin iş dünyası üzerindeki dönüştürücü etkisini dikkate alarak şekillendirdi. Holding, 2024 Sürdürülebilirlik Raporu kapsamında iklim değişikliğini ve kaynak verimliliğini merkeze alarak uzun vadeli sürdürülebilirlik hedeflerini güncelledi. Bu çerçevede Holding, sera gazı emisyonlarını 2035 yılına kadar %50 oranında azaltmayı hedefliyor. 2024 yılında toplam 54.496 ton atık üretilirken, toplam atık miktarında %10 oranında azaltım sağlandı. Geri dönüştürülen atık miktarı 51.233 ton olarak gerçekleşti ve bu alanda %12'lik bir artış kaydedildi. Böylece atık yönetiminde kaynak verimliliğini artırmaya yönelik önemli bir ilerleme sağlanıyor. Su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı hedefiyle hayata geçirilen Yeşil Kuşak 6 Sigma projesi kapsamında, özellikle boyahanelerdeki su tüketiminin azaltılmasına odaklanılıyor. Çevresel kriterler kullanılarak taranan yeni tedarikçilerin oranı %29 oldu. GES yenilenebilir enerji yatırımıyla 400.000 kWh elektrik üretildi. İnci Holding iklim hedeflerine uyum sürecinde rekabetçiliği korumak ve güçlendirmek için çevik ve bütüncül bir yaklaşım benimsiyor. I-REC yenilenebilir enerji sertifikası sayesinde karbon emisyonlarında %45, karbon emisyon yoğunluğunda (TL Ciro Bazında) ise %32 oranında azaltım sağlandı. Holding AB Yeşil Mutabakatı başta olmak üzere tüm kritik çevresel düzenlemeleri yakından takip ederek, grup şirketlerinin kısa, orta ve uzun vadeli rekabet risklerini analiz etti. 2024 yılında başlatılan Sürdürülebilirlik İyi Uygulamaları Paylaşım Programı ile grup şirketleri arasında öğrenme, ilham ve iş birliğinin artırılması

hedeflendi. Yıl boyunca dört tematik başlık altında düzenlenen toplantılarla sürdürülebilirlik ve teknik ekipler bir araya getirildi.

Bonna, geleceğin şeflerinin yanında

2014'ten bugüne HoReCa sektörüne özel çözümleriyle öne çıkan, gastronomi profesyonellerine kaliteli ve estetik sunum ekipmanları sunan Bonna, sosyal sorumluluk çatı projesi "Yarına da Kalsın" kapsamında "Bonna Geleceğin Şeflerinin Yanında" projesini hayata geçirdi. Okullara ekipman sağlayarak geleceğin şeflerinin yetişmesine katkı sunan projenin ilk ayağı, 9 Ocak'ta Hatay'da Bonna ekibi, şefler ve öğrencilerle Şehit Serkan Talan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde gerçekleşti. Bonna Pazarlama Müdürü Esra Atagün Karaduman, markanın sürdürülebilirlikle ilgili çalışmalarını anlattı: "Son iki yıldır Türkiye genelinde 100'den fazla okula ulaştık ekipman desteği ile gastronomi eğitimine katkı sağladık. Son 6 ayda ise bu yaklaşımı bir adım öteye taşıyarak sosyal sorumluluk anlayışını daha bütüncül ve sürdürülebilir bir yapıya dönüştürdük. Bonna, yüzde 87 geri dönüştürülmüş malzemeden ürettiği koleksiyonu Cras ile bugüne kadar 120 bin parça üretimi sıfır atıkla yaptı. Vitrified ürünlerimizle de sürdürülebilirliğe katkı sağlamayı sürdürüyoruz."

Sürdürülebilir Gastronomi Uzmanı Cansu Dirim de "Sürdürülebilir Gastronomi Buluşmaları" kapsamında yaptığı sunumda, gıda israfına neden olan durumlarla bunlara karşı nasıl bir önlem alınabileceğine dair bilgiler paylaştı. Sunumların ardından, konuk şefler Çiğdem Seferoğlu ve Baykaner Gönen'in de katılımıyla öğrenciler ve öğretmenlerle birlikte "Sürdürülebilirlik Sohbetleri" gerçekleştirildi.

İstanbul Holding'den 500 milyon dolarlık proje

Birlikte çalışma kültürü ilkesiyle iş insanlarını bir araya getirerek kurulan İstanbul Holding, BIG Tarım'ın ardından ikinci yatırımını da tarım alanında yapacak. İstanbul Holding Yönetim Kurulu Başkanı Murat Kalsın, Konya Tuzlukçu'da 1 milyon metrekarelik alanda Jeotermal Isıtmalı Teknolojik Sera Projesi gerçekleştireceklerini açıkladı. 50 bin metrekarelik alanda başlayacak projenin ilk etabı için 8 milyon dolar yatırım maliyeti bulunurken, kısa sürede hissedar ve girişimcilere 25 milyon dolar yatırım değeri kazandırılacak. 12 ay ürün alınabilen, iklim koşullarından etkilenmeyen, doğal kaynaklardan enerji elde edilen ilaçsız tarım yatırımına domates üretimi ile başlayacak olan holding, projesini 500 milyon dolar yatırım değerine ulaştırmayı hedefliyor.

Kalsın şu ifadeleri kullandı: "İstanbul Holding'in 100 seçkin iş insanı ortağının oluşturduğu ekosistemde 250'den fazla şirket ve 15 binden fazla çalışan bulunuyor. İlk yatırımımızı Aralık 2023'te iştiraki İH Tarım A.Ş. aracılığıyla Uşak Ulubey'de, yaklaşık 2 milyon m² alanda 85 bin ağacıyla badem üretimi yapan BIG Tarım'a yaptık. Nisan 2024'te ise İstanbul Holding Girişim Sermayesi Yatırım Fonu'nu; erken ve orta aşamadaki, büyüme potansiyeli yüksek ve yenilikçi girişimlere yatırım yapmak amacıyla hayata geçirdik. SPK onaylı ve şeffaf bir yönetişim yapısıyla faaliyet gösteren fonda finansal getirinin yanı sıra ekonomik kalkınmaya katkı, sosyal fayda ve çevresel etkiyi birlikte gözeten bir yaklaşım benimsiyoruz."

Tahsilatta yeni dönem:
Ödeme İste ile Dijital Tahsilat

Ödeme İste ile Dijital Tahsilat Uygulamasını kullanarak müşterilerinizden ödemelerinizi artık siz talep edebilir, işlemlerinizi kolayca yönetebilirsiniz.

Detaylı bilgi: **isbank.com.tr ve şubelerimiz**

“Bizim için sürdürülebilirlik, ‘Bir gün mutlaka yapacağız’ diye ertelediğimiz bir konu değil; işimizin ayrılmaz bir parçası.”

ALIŞAN LOJİSTİK CEO | DAMLA ALIŞAN

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK İŞİMİZİN BİR PARÇASI

Efe Gökçe

Kökleri 1985'e uzanan Alışan Lojistik, bugün yalnızca entegre lojistik çözümleriyle değil; sürdürülebilirlik, dijitalleşme ve sorumlu büyüme vizyonuyla da sektörün dönüşümünde aktif rol üstleniyor. Bir PSA Group şirketi olarak küresel standartları yerel uzmanlıkla buluşturan Alışan Lojistik'in CEO'su Damla Alışan, yeşil dönüşümü iş stratejisinin merkezine alan yaklaşımıyla; çevresel etkiyi azaltan yatırımlardan çalışan odaklı dönüşüm modeline, veriye dayalı operasyonlardan yenilenebilir enerji hedeflerine uzanan bu yolculuğu Yeşil İş Platformu okurları için tüm boyutlarıyla anlattı.

Öncelikle sizi ve ekibinizi kısaca tanıyabilir miyiz?

Lise eğitimimi Saint Benoît Fransız Lisesi'nde tamamladıktan sonra İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme Bölümü'nden mezun oldum. Eğitimime bir süre ABD'de devam ettim. İş hayatına ise reklam sektöründe adım attım; yöneticilik deneyimi kazandıktan sonra ajans tarafındaki yolculuğumu tamamlayarak, 1996 yılında aile şirketimiz Alışan Lojistik'e katıldım. O günden bu yana şirketin farklı kademelerinde görev aldım; 2000'li yılların başından PSA BDP ortaklığına kadar olan süreçte Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı görevini üstlendim.

Alışan Lojistik bizim için yalnızca bir şirket değil; babamın kurduğu ve yıllar içinde bir ailenin hayaline dönüşen, 1985'ten bu yana büyüyerek devam eden bir yolculuk. Kurulduğumuz günden bu yana tehlikeli kimyasallar da dahil olmak üzere; kimya sanayisi, hızlı tüketim ürünleri, gıda, tarım, inşaat, otomotiv, seramik, telekomünikasyon ve sağlık gibi birçok sektördeki müşterilerimize uluslararası nakliye, depo/antrepo, dökme kuru yük, dökme likit ve enerji taşımacılığı hizmetleri sunuyoruz. Sektörde "kontrat lojis-

Alışan Lojistik, babamın kurduğu ve yıllar içinde bir ailenin hayaline dönüşen, 1985'ten bu yana büyüyerek devam eden bir yolculuk.

tiği" olarak da ifade edilen entegre lojistik hizmetler ile müşterilerimizin ihtiyaçlarını A'dan Z'ye planlayıp, ihtiyaca özel yüksek katma değerli çözümler geliştiriyoruz.

Bir PSA Group şirketi olarak Alışan Lojistik, ulusal ve uluslararası birçok dernek ve meslek kuruluşunun üyesi olup, küresel sertifikalı yüksek güvenlik ve emniyet standartlarıyla hizmet veriyor. 1.600'ün üzerinde çalışanı, 39 depo alanı ile yılda 250.000'den fazla sevkiyat, 5 milyonun üzerinde palet hareketi ve 40 milyon VAS ürünü üzerinde hizmet sağlıyor.

■ **Alışan Lojistik, sürdürülebilirlik alanındaki performansını artırmak için nasıl çalışmalara imza atıyor? Bu konuda bilgi verebilir misiniz?**

UN Global Compact imzacısı bir şirket olarak çevre, insan hakları ve yolsuzlukla mücadele alanında küresel standartlara bağlı kalıyor; karbon ayak izimizi azaltan, geri dönüşümü destekleyen projelerle somut adımlar atıyoruz. Geçen sene ikincisini yayınladığımız Sürdürülebilirlik Raporumuzda da açıkça görüleceği üzere bizim için sürdürülebilirlik, "Bir gün mutlaka yapacağız" diye ertelediğimiz bir konu değil; işimizin ayrılmaz bir parçası.

Geçtiğimiz yıl karbon emisyonlarımızı %16,08 oranında azalttık. Bunun arkasında çevreci filo dönüşümünden kağıtsız sistemlere geçişe, enerji verimliliği yatırımlarından dijitalleşmeye kadar birçok adım var. Son olarak Konya tesisimizde hayata geçirdiğimiz güneş enerjisi projesiyle örneğin, elektriği yenilenebilir kaynaklardan üretmeye başladık. Bu bizim için sadece bir başlangıç; 2030 yılına kadar tüm tesislerimizin en az %50'sini yenilenebilir enerjiyle beslemeyi hedefliyoruz. Bir diğer önemli adımımız ise

Tüm tesislerimizde atıkları kaynağında ayrıştırıyor, lisanslı firmalarla iş birliği içinde bertaraf ediyor ve geri kazanımı artırıyoruz.

atık yönetimi oldu. Tüm tesislerimizde atıkları kaynağında ayrıştırıyor, lisanslı firmalarla iş birliği içinde bertaraf ediyor ve geri kazanımı artırıyoruz. 2030 yılına kadar toplam atık miktarını %30 azaltmayı hedefliyoruz; ancak şimdiden 2021'e göre %61,19'luk bir azalma sağlamış olmak bize büyük bir motivasyon veriyor.

■ Yeni dönemde stratejik olarak hangi alanlara odaklanmayı planlıyorsunuz? Bu dönüşüm sürecinde çalışanlarınızı nasıl konumlandırıyor, nasıl dahil ediyorsunuz?

2026 yılında; operasyonel verimliliği artırmaya yönelik yalın ve veri odaklı süreç iyileştirmelerine, dijital dönüşüm kapsamında uçtan uca entegre, izlenebilir ve akıllı lojistik çözümlerinin yaygınlaştırılmasına ve sürdürülebilirlik odağında çevresel etkisi düşük, sorumlu tedarik zinciri uygulamalarının güçlendirilmesine odaklanmaya devam edeceğiz.

Bu dönüşüm sürecinde çalışanlarımızı, değişimin uygulayıcısı değil, doğrudan paydaşı ve itici gücü olarak konumlandırıyoruz. Dijitalleşme ve sürdürülebilirlik başlıklarını; eğitim programları, yetkinlik geliştirme projeleri ve çapraz ekip çalışmalarıyla sahaya yayıyor, ekiplerimizin sürece aktif katkı sağlamasını önceliklendiriyoruz.

Teknolojiyi operasyonlarımızın merkezine alırken; insan kaynağımızın bilgiyle güçlendiği, karar süreçlerine daha fazla dahil olduğu ve katma değer yarattığı bir çalışma kültürü inşa etmeyi hedefliyoruz. Bu yaklaşım sayesinde daha esnek, daha dayanıklı ve geleceğe uyumlu bir lojistik ekosistemini birlikte hayata geçiriyoruz.

Yerelden küresele

2023 yılında, önde gelen küresel liman işletmecisi ve kargo paydaşlarına güvenilir tedarik zinciri ortağı olan PSA International ile kurduğumuz ortaklık sonucunda müşterilerimize gelişmiş, uçtan uca izlenebilir hizmet verir bir hale geldik. Bu birlikteliğin temelinde ALIŞAN ve PSA'nın tedarik zinciri çözümleri kolu olan PSA BDP'nin birbirini tamamlayan şirketler olması yatıyor. Bu birleşme ile Alışan, hizmet portföyünü ve müşteri tabanını, PSA BDP'nin kapsamlı kargo çözümleri uzmanlığı ile buluşturdu.

Günü kurtarıp, geleceğini kaybeden meslek: Balıkçılık

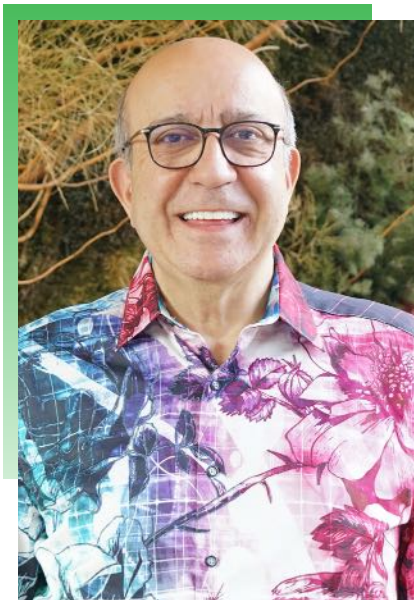

Süreyya ÜZMEZ

Trilye Restoran sahibi, Başkent Üniversitesi Öğretim Görevlisi, Gurme - Yazar

> *Denizlerdeki yaşamın sürdürülebilir olması için hedonist yaklaşımımızı sınırlandırmalı, zamansız ve usulsüz, aşırı avlanmayı kontrol altına almalıyız.*

1990'lı yılların başlarında merhum gazeteci yazar Hıncal Uluç, askerlerin İstanbul Boğazı'ndaki tesisleri ile ilgili bir yazı yazmıştı. Yazıda en güzel, ağaçlıklı yeşil alanların Silahlı Kuvvetler'de olduğundan bahsediyordu. Çok büyük tepki aldı, binlerce protesto telgrafı ve mesajı almıştı Silahlı Kuvvetler mensuplarından. Aradan yıllar geçti. Hıncal Bey Boğaz'da bir davete katıldı ve Boğaz'ın taş yığını ucube binalarla dolduğunu görünce "Silahlı Kuvvetler'le ilgili yazdığım yazımı tekzip ediyorum, keşke Boğaz'ın birçok yeri Silahlı Kuvvetler'de kalsaydı da güzelliği sürdürülebilir olsaydı..." dedi.

Acaba gazete köşelerinde henüz balık mevsimi başlamadan ağustos ortalarında yedikleri çingene palamudunu ballandıra ballandıra anlatan yazarlar, şimdi palamut yok olunca pişmanlık duyuyorlar mıdır? Duysalar da artık çok geç! "Demir tava geldi kömür bitti, akıl başa geldi ömür bitti." Yavru kalkan modası yaratanlar, dil balığındaki havyarın lezzetinden ahkâm kesenler acaba şimdi mutlu mudurlar?

Hamsiye kavuşacak mıyız?

Karadeniz'de her zaman şeref mevkiinde olan hamsiye hasret kaldık. Balıkçı tezgâhtarları, konuyla uzaktan yakından ilgisi olmayanlar hep yorum yapıyorlar; "Bu yıl hamsi bol olacak!" Hâlbuki balık çiftliklerinin sürdürülebilir olması için yem yapımında kullanılan küçük balıklara ihtiyacı var. 5 ton levrek üretmek için 20 ton hamsiye gereksinim duyuluyor. Bu birkaç yıl içinde zaten Akdeniz'de yüzde 15'e düşmüş balık stoğunun bitmesi demek. Yüzyılın gıdası spirulina yosunu, algler imdada yetişti son anda. Etçil balıklar, yosunlardan yapılan yemlere alıştılar, bakalım mutasyona uğrayacaklar mı takipteyim. Bilimsel çözümler, yaklaşımlar hamsiyi kurtaracak, yosunlardan yem yapmak gibi...

Denizlerdeki yaşamın sürdürülebilir olması için hedonist yaklaşımımızı sınırlandırmalıyız. Bir zamanlar demiryolu işçilerinin yiyeceği olan havyar artık lüks bir yiyecek oldu. Çünkü havyarın elde edildiği mersin balığı sayısı çok azaldı. Belugadan (250 kg üstünde) dünyada sadece 4 adet kaldığı söyleniyor. Osetra, sevruga, kaluga gibi havyarların elde edildiği küçük mersin balıklarının sayısı da çok azaldı. Zaman zaman Samsun bölgesinde yakalanıyorlar ve beni "Satın alır mısın?" diye sormak için arıyorlar. Ben de "Yaşıyorsa tartın, hemen denize bırakın, faturasını bana gönderin, ödeyeceğim" diyorum. Çünkü o balıktan çıkacak birkaç avuç havyar binlerce mersin balığının katledilmesi ile eş anlamlı.

Kefalden elde edilen bottarga da aynı şekilde binlerce kefal balığının

yok olması ile eş anlamlı. Halbuki bir kefal balığı yılda dört kez yumurta bırakıyor, her seferinde 500 bin yumurta. Çok kaliteli proteine sahip kefal balığı da bottarga özentisi yüzünden neslinin tükenmesi aşamasında...

Sürdürülebilir deniz ürünleri istiyorsak, havyar reklamı yapmayalım, havyarı özendirmeyelim. Son yıllarda çiftlik üretimleri çoğalmaya başladı, onlar için bir diyeceğim yok.

Veda eden balıklar

2000'li yılların başlarına kadar İtalya'da makarnalarda kullanılan vongolenin yüzde 55'i Türkiye'den temin ediliyordu. Hem de Ankara Gölbaşı'ndaki Aydeniz tesislerinde işlenip gönderiliyordu. Batı Karadeniz'de cik cik olarak anılan ve afrodizyak özelliğinden dolayı çok tercih edilen kum midyesi yanlış toplanıyordu, adeta kürtaj yapılır gibi taranıyordu deniz. Bölgede bu işi yapanlara o zamanlar çok ikazlarda bulundum ama bindikleri dalı kestiler. Günü kurtardılar, geleceği kaybettiler.

Bafa Gölü'nden çıkıp Meksika Körfezi'ne kadar çok uzun yolculuk yapan yılan balıkları yumurtalarını Meksika'daki Sargossa Körfezi'ne döküyor ve ömrünü tamamlıyor. Yavrular söğüt, cam yılan balığı gibi küçük boylarda okyanus akıntılarını takip ederek ebeveynlerinin yaşadığı yere geri dönüyor.

Eti lezzetli ve besleyici olan yılan balığı yavruları İspanya ve Fransa'da angulas olarak en popüler yemek listelerine girdi. Zaman zaman Türkiye'den gidip angulas (cam yılan balığı) yiyen gurmeler sosyal medya hesaplarında ballandıra ballandıra bu minik balığın reklamını yapıyorlar. Halbuki hiç lezzeti yok, aromatik tereyağlarında pişiriyorlar, yağın etkisi ile damaklarda algı yanılsaması yapıyorlar.

Cam yılan balıkları kış mevsimi ve baharın ilk ayları boyunca Bask bölgesindeki Oria Nehri'nde yakalanırlar. Dağlık Bask yöresinden kıvrıla büküle gelip Biskay Körfezi'ne dökülen bu nehir iki yıl kadar Atlas Okyanusu'nda sürüklendikten sonra ömürlerinin otuz yılını geçirecekleri yuvanın arayışında (bazıları Bafa gölüne dönecekler) akarsulara giren şeffaf cam yılan balıklarının rotasındaki en işlek caddedir adeta. Çoğu yılan balığı nehre girdikten sonra yakalanır. Bu katliama dur demek biz tüketicilerin elinde. Bu yemeği yememek yılan balıklarının istikbalini kurtarmak ve sürdürülebilirliklerini sağlamak, insanlığın bu nimetten asırlar boyu yararlanmasına yardımcı olmak demektir. İspanya ve Fransa'ya gidenler lütfen angulas yemeyin!

Geleceğimiz denizlerde

Denizlerde zamansız ve usulsüz, aşırı avlanmayı kontrol altına alabilirsek önemli bir sorunu çözmüş olacağız. Diğer faktörlere doğa yardım ediyor, elimizden tutuyor!

Marmara Denizi'ndeki su bütçesi bunlardan biri. Yıllık ortalama 300 kilometreküpün üzerinde su alt akıntıyla (anavasya) Karadeniz'e çıkarken bunun iki katı olan 600 kilometreküp miktarında su da üst akıntıyla (katavasya) boğazlar yoluyla Marmara'ya iner. Marmara Denizi'nin dip sularında bulunan 2 miligram litre düşük seviyedeki çözünmüş oksijene rağmen deniz niye ölmüyor, neden bataklık olmuyor? İşte doğanın yardım eli, yüksek oranda çözünmüş oksijen içeren ve Çanakkale Boğazı'ndan giren suların Marmara Denizi'ndeki su yüklenmesini sağlamasıdır.

Uzun bir zamandır Balıkçılık Bakanlığı kurulması için çaba sarf ediyorum. Örneği pek çok gelişmiş ülkelerde olduğu gibi denize kıyısı olan bazı Afrika ülkelerinde bile var. Bakın neredeyse bir asra yakın bir süre önce J. F. Kennedy söylemiş, "Denizlerle ilgili bilimsel çabalarımızın nedeni merak değil, hayatta kalmamızın denizlere bağlı olduğuna inanmamızdandır" Bizim çabalarımız maalesef filmsel!

Restoranımı 24 yıl önce kurduğumda ilk sözüm: "Klasik olacağım, dünya markası olacağım" olmuştu. Benim bu hedeflere ulaşabilmem için doğadaki yaşantının kesintisiz sürmesi gerekir, oysa FAO eski başkanı uyarmıştı, "2049 yılında yeryüzündeki tüm okyanus ve denizlerde bir tek canlı kalmayacak..."

Ben de diyorum ki bu gidişe "Dur" demek için bazen "En geç, en erkendir."

Türkiyede Ocak ayının sürdürülebilir markaları

2026 yılına girerken Türkiye'de sürdürülebilirlik, markalar için bir iletişim başlığından çok iş yapma biçiminin merkezine yerleşiyor. Ocak 2026 itibarıyla öne çıkan markalar; çevresel etkiyi azaltan, toplumsal faydayı gözeten ve şeffaflıkla değer yaratan uygulamalarıyla dikkat çekiyor.

Otomotiv: Mercedes-Benz Türk

Mercedes-Benz Türk, otomotiv sektörünün en prestijli organizasyonlarından 'ODMD Satış ve İletişim Ödülleri'nde ToolStore projesi ile 'Sürdürülebilirlik' kategorisinde ödüle layık görüldü. 1967 yılından bu yana Türkiye'de üretim, mühendislik ve ihracat faaliyetlerinin yanı sıra sosyal fayda projelerine de yön veren Mercedes-Benz Türk, Otomotiv Distribütörleri ve Mobilite Derneği'nin (ODMD) düzenlediği "ODMD Satış ve İletişim Ödülleri" 2025 Gladyatörleri'nden ödülle döndü. Markaların satış ve iletişim başarılarını ödüllendirmek amacıyla bu yıl 16'ncısı düzenlenen gecede ToolStore yılın sürdürülebilirlik projesi seçildi. Proje, Mercedes-Benz Türk'ün çevresel sorumluluk, sürdürülebilirlik ve yenilikçi iş modelleri geliştirme vizyonunun güçlü bir örneği olarak öne çıkıyor.

Gıda: Muratbey

Muratbey, tüketiciyi geri dönüşüm sürecinin aktif bir paydaşı haline getiren yapay zekâ destekli "Kazandıran Peynirler" projesiyle, bireysel davranış değişikliğini çevresel ve toplumsal faydaya dönüştürüyor. Boğaziçi Çevre Ödülleri'nde "Yılın Geri Dönüşüm Projesi" seçilen Waste Log'un ödüllü dijital altyapısı üzerinden hayata geçirilen proje, geri dönüşümü yapay zekâ destekli, izlenebilir ve ödüllendirilen bir modele dönüştürüyor. Proje, gıda sektöründe tüketim sonrası atık yönetimini merkeze alan ilk örneklerden biri olma özelliği taşıyor. Kullanıcılar, Muratbey ambalajlarını geri dönüşüme atıp fotoğraf yükleyerek sistemde doğrulama aldığında karbon puanı kazanıyor. Kazanılan puanlar, indirim veya hediye kartı olarak kullanılabiliyor.

Lojistik: Boltas

Boltas çevresel etkilerin giderek arttığı bir dünyada sürdürülebilirlik standartlarını "yeşil lojistik" konusunda attığı adımlarla yakalıyor. Bunun için her yıl düzenli olarak karbon ayak izi raporlamasını yapan ve tüm iyileştirmeleri veriye dayalı şekilde yöneten firma, EURO 6 motorlu araç kullanımını da destekleyerek taşımacılık kaynaklı emisyonları azaltıyor. Boltas Yönetim Kurulu Başkanı Ulaş Çobanoğlu, "Lojistik ağının ve teslimatın çevresel etkisini en aza indiren iş uygulamalarını içeren yeşil lojistik, bugün daha önemli hale gelmiş bir kavram. Sektörümüzdeki firmalar da bunu benimsediği için birçok örnek uygulamayla karşılaşıyoruz." dedi.

Enerji ve güç kaynağı: İnform

Türkiye'nin kesintisiz güç kaynağı alanındaki öncü markası **İnform**, Legrand'ın üstün teknolojisiyle geliştirilen ve veri merkezlerinin artan enerji yönetimi ihtiyaçlarına yanıt veren Keor FLEX'i sektörle buluşturuyor. Avrupa standartlarında üretilen ve Silisyum Karbür (SiC) teknolojisine sahip olan Keor FLEX, yüksek kapasiteli altyapılar için %98,4 verimlilik ve Düşük Toplam Sahip Olma Maliyeti (TCO) sunarak güç yönetiminde sektöre global bir kalite standardı getiriyor. Keor FLEX, verimlilik, esneklik ve sürdürülebilirliği aynı potada buluşturuyor. Yeni nesil teknolojisi sayesinde %98,4 verimlilik oranına ulaşan Keor FLEX, enerji kayıplarını minimize ediyor.

Telekomünikasyon: Vodafone

Vodafone , WWF-Türkiye ve Habitat Derneği iş birliğiyle yürütülen "Dünya İçin Lazım" projesi kapsamında verilen doğayı koruma eğitimleriyle şu ana kadar 40 bini aşkın kişiye ulaşıldı. Mayıs ayına kadar toplam 70 bin kişiye eğitim verilmesi hedefleniyor. Vodafone Türkiye İcra Kurulu Başkan Yardımcısı Hasan Süel, "Vodafone olarak, Amaç Odaklı yaklaşımımız kapsamında global odak alanlarımız olan 'Topluma Değer Katmak', 'Gezegenimizi Korumak' ve 'Güven İnşa Etmek' anlayışımız doğrultusunda çalışmaya devam ediyoruz. WWF-Türkiye ve Habitat Derneği iş birliğiyle 'Dünya İçin Lazım' projesini hayata geçirdik." dedi.

Yapı malzemesi: Medcem Çimento Grubu

Sürdürülebilirlik ve çevre odaklı dönüşüm, ağır sanayi ve lojistik süreçlerinde her geçen gün daha kritik bir önem kazanırken, **Medcem Çimento** Grubu bu alandaki kararlı adımlarına bir yenisini daha ekledi. Şirket, ham madde operasyonlarında kullanılan tüm kamyonları elektrikli kamyonlarla değiştirerek çevreci taşımacılık dönemini başlattı. Yeni nesil elektrikli kamyonun devreye alınmasıyla birlikte, ham madde taşıma süreçlerinde fosil yakıt kullanımının kademeli olarak sona erdirilmesi hedefleniyor. Bu dönüşüm kapsamında, dizel araçların elektrikli kamyonlarla değiştirilmesiyle yıllık yaklaşık 1.750.000 litre motorin tüketimi tamamen ortadan kaldırılacak.

İklimlendirme: Baymak

İklimlendirme sektörünün öncü markası **Baymak**; sürdürülebilir ısıtma ve soğutma çözümlerini tüketiciyle birebir buluşturmak amacıyla, İzmir'de Baymak Isı Pompası Deneyim Alanı'nı hayata geçirdi. Koçtaş Balçova mağazasında açılan deneyim alanı, ziyaretçilere ısı pompası teknolojisini yakından inceleme fırsatı sunuyor. Baymak Isı Pompası Deneyim Alanı, ısı pompası teknolojisinin çevreye duyarlı yapısını, enerji tasarrufu sağlayan özelliklerini ve kullanım konforunu somut bir deneyimle aktarmayı hedefliyor. Deneyim alanını ziyaret eden tüketiciler, ısı pompası sisteminin çalışma performansı hakkında doğrudan bilgi edinebiliyor. Isı pompaları, enerjinin yüzde 80'ini doğadan (hava, toprak, yeraltı suyu gibi yenilenebilir kaynaklardan), sadece yüzde 20'sini elektrikten alarak çalışıyor.

Madencilik: Eti Alüminyum

2025 yılında üretim portföyünü katma değerli ürünlerle genişletmeye odaklanan **Eti Alüminyum**, devam eden haddehane yatırımı, Ar-Ge çalışmaları ve yeşil enerji hamleleriyle sanayi altyapısını güçlendirmeyi sürdürdü. Eti Alüminyum, 2025 yılında yenilenebilir enerji yatırımlarıyla güçlendirdiği düşük karbonlu üretim yaklaşımını, sahadaki çevresel sorumluluk uygulamalarıyla desteklemeyi sürdürdü. Bu yaklaşım doğrultusunda, 11 Kasım Milli Ağaçlandırma Günü çerçevesinde gerçekleştirilen çalışmalarla 37.900 fidan toprakla buluşturuldu. Dikilen fidanların büyüme süreçleri boyunca yılda yaklaşık 490 ton karbonu atmosferden temizlemesi öngörülüyor. Eti Alüminyum, üretim faaliyetlerini enerji yatırımlarıyla birlikte ele alarak 2025 yılında yeşil dönüşüm stratejisini güçlendirdi.

Sigorta: Allianz Trade

Allianz Trade, "Politik Risk ve Yapılandırılmış Özel Kredi Ürünü" Social2Social ile pozitif sosyal etkiye sahip projelere desteğini artırıyor. Allianz Trade CEO'su Aylin Somersan Coqui bununla ilgili şu ifadelerde bulundu: "İlk olarak, şirketlerin ve genel ekonominin Net-Zero geçişini destekleme taahhüdümüzü ortaya koyduk ve şimdi bir adım daha ileri gidiyoruz. Social2Social ile, sürdürebilirliği, sosyal sorumluluk odağında ele alıyoruz. Bu bütünsel bakış açısı, olumlu sosyal etkiyi destekleme konusundaki kararlılığımızı bir kez daha ortaya koyuyor. Social2Social, finansal güvenliği sürdürülebilirlik ilkeleriyle uyumlu hale getirme çabalarımızda önemli bir dönüm noktasıdır."

Elektrik Dağıtım: OEDAŞ

Elektrik dağıtım şirketi **OEDAŞ**, Eskişehir'in Sarıcakaya ilçesine bağlı kırsal bir alandaki tüm abonelerin sayaçlarını uydu üzerinden okuyan bir sistemi devreye aldı. Uydu ve uzay teknolojileri şirketi Plan-S iş birliğiyle geliştirilen proje sayesinde özellikle kış aylarında ulaşımı güçleşen bölgeye sayaç okuması için araçla gidilmesine artık gerek kalmayacak. Böylece süreç daha hızlı ve güvenli ilerlerken karbon ayak izi de azaltılacak. OEDAŞ Direktörü Muzaffer Yalçın, "Enerji altyapısında dijitalleşme ve sürdürülebilirlik artık birbirini tamamlayan iki öncelik haline geldi." dedi. OEDAŞ'ın hizmet verdiği beş ilde benzer özellikte bölgeler belirlenerek test çalışmalarına başlandı.

Tarım: Tiryaki Agro

Tiryaki Agro, çiftçilerin iklim değişikliğine uyumunu desteklemek ve verimliliği artırmak amacıyla başlattığı "Tiryaki Tarım Çiftçi Buluşmaları"nın ilkini Muş'ta gerçekleştirdi. Program kapsamında, kişiye özel toprak analizleri üzerinden verimlilik ve maliyet eğitimleri verildi; yenileyici tarım ile dijital teknolojiler uygulamalı olarak aktarıldı. Uzun soluklu program, iklim değişikliğine dayanıklı, bilgi temelli ve sürdürülebilir tarım modelini Anadolu genelinde yaygınlaştırmayı hedefliyor. İlk bölümde, yenileyici tarımın toprak sağlığı, su kullanımı ve biyoçeşitlilik üzerindeki etkileri; konvansiyonel tarımla farkları ve Muş koşullarına uyarlanabilir teknikler ele alındı. İkinci bölümde ise "yeni nesil uygulamalar" odağında, dijital tarım teknolojilerinin gübre, enerji ve bitki koruma ürünlerinin kullanımını optimize etme potansiyeli paylaşıldı.

Venezuela hamlesi riskleri derinleştiriyor

■ ABD Başkanı Donald Trump, Venezuela'nın dünyanın en büyük petrol rezervlerine sahip ülkelerden biri olduğunu vurgulayarak, bu kaynağın yeniden üretime açılması ve ABD pazarına yönlendirilmesi için kapsamlı bir plan hazırladığını açıkladı. Trump yönetimi, Amerikan enerji şirketlerinin Venezuela'daki petrol altyapısına yatırım yapmasını teşvik etmeyi ve üretimi hızla artırmayı hedefliyor. Venezuela petrolü, yüksek karbon yoğunluğu ve üretim sürecindeki çevresel etkiler nedeniyle dünyanın en kirli petrol türleri arasında gösteriliyor. Üretimin artması, eleştirilerin hedefinde...

Samsung'dan DUCD belgesi

■ Samsung Electronics, belirli çamaşır makinelerindeki AI Enerji Modu'nun sunduğu karbon azaltma etkisinin, DUCD (Decarbonizing the Use-Phase of Connected Devices) spesifikasyonuna göre Carbon Trust Assurance tarafından doğrulandığını duyurdu. Böylece ilk kez Samsung'un bir ürün veya özelliği, DUCD spesifikasyonu kullanılarak doğrulanmış oldu. Kullanım aşamasında AI Enerji Modu ile azalan sera gazı (GHG) etkisinin, üçüncü bir taraf tarafından doğrulanması sektör için büyük önem taşıyor.

Çin'den yeni kurumsal iklim raporlama standardı

■ Çin, kurumsal sürdürülebilirlik raporlamasında önemli bir adım atarak şirketler için yeni bir iklim açıklama standardı yayımladı. Maliye Bakanlığı ve ilgili düzenleyici kurumların koordinasyonuyla hazırlanan çerçeve, şirketlerin iklimle bağlantılı risk ve fırsatlarını, yönetişim yapılarını ve performans göstergelerini daha sistematik ve karşılaştırılabilir şekilde raporlamasını amaçlıyor. Yeni standart, küresel ölçekte yaygınlaşan iklim raporlama yaklaşımlarıyla büyük ölçüde uyumlu bir yapıya sahip. Yönetişim, strateji, risk ve fırsat yönetimi ile ölçütler ve hedefler başlıkları altında kurgulanan çerçeve, Çinli şirketlerin açıklamalarını uluslararası şirketlerle aynı dilde okunabilir hale getirmeyi hedefliyor. Standart, şirket faaliyetlerinin iklim üzerindeki etkilerini ve değer zinciri boyunca oluşabilecek çevresel sonuçları da raporlamaya dahil ediyor.

Japonya'nın derin deniz hamlesi

■ Japonya, küresel teknoloji yarışında kritik öneme sahip nadir toprak elementlerine erişim için şimdiye kadar kimsenin tam anlamıyla denemediği bir yola sapmış durumda. Bilimsel sondaj gemisi Chikyu, Minamitori Adası açıklarında, deniz yüzeyinin yaklaşık 6 bin metre altında bulunan okyanus tabanı çamurundan nadir toprak elementleri çıkarmayı hedefleyen deneysel bir göreve başladı. Bu girişim, derin denizlerde nadir toprak madenciliği konusunda dünyadaki ilk ciddi saha denemesi olarak görülüyor.

2050 vizyonuyla sürdürülebilir ve kapsayıcı dönüşüm

Mitsubishi Electric, küresel ölçekte benimsediği 2050 Çevresel Sürdürülebilirlik Vizyonunu tüm iş süreçlerine entegre ederek uzun vadeli değer yaratmayı hedefliyor. Bu yaklaşım doğrultusunda, doğa üzerindeki etkilerini ve biyolojik çeşitlilik stratejisini bütüncül bir çerçevede ele alıyor. Çalışmalarını "Nature Positive (Doğa Pozitif) yaklaşımı" doğrultusunda şekillendiren Mitsubishi Electric, doğayı yalnızca korunması gereken bir alan olarak değil; teknolojik inovasyon ve sürdürülebilir büyümenin birlikte ilerleyebileceği stratejik bir odak noktası olarak konumlandırıyor.

Türkiye operasyonları

Mitsubishi Electric, Türkiye'de çevre dostu ürünleri ve ileri teknoloji çözümleriyle faaliyet gösterdiği pazarlarda sürdürülebilir dönüşüme katkı sağlıyor. Şirket, yapay zekâ destekli sistemleriyle işletmelerin verimliliğini artırıyor. Fabrika otomasyon sistemlerinde öne çıkan e-F@ctory konsepti ve MAISART (Mitsubishi Electric's AI creates the state-of-the-ART in technology), üretim verilerini akıllı karar mekanizmalarına dönüştürerek işletmelerin dijitalleşmesine katkı sağlarken, karbon ayak izlerini azaltmalarına yardımcı oluyor.

Mitsubishi Electric'in Gemini 3D dijital ikiz teknolojisi, verimli operasyonel süreçlerin gereksinimleri karşılamak üzere geliştirildi. Bu teknoloji, üretim süreçlerinin henüz fiziksel yatırıma geçilmeden simüle edilmesine imkân tanıyor. Üretim akışları, robot yerleşimleri ve çevrim süreleri sanal ortamda test edilerek potansiyel sorunlar erkenden tespit edilebiliyor. Bu sayede kaynak israfının ve enerji tüketiminin önüne geçilmesi, sürdürülebilirlik açısından önemli bir kazanım sağlıyor.

İklimlendirme alanında ise bireysel ve ticari tip klimalardan City Multi VRF merkezi sistemlere; çok amaçlı ünitelerden ısı pompası sistemlerine, soğutma gruplarından çatı tipi klimalara, klima santrallerinden havalandırma, kontrol ve ısıtma çözümlerine kadar geniş bir ürün ve hizmet yelpazesi sunuluyor. Yapay zekâ destekli 3D i-See sensörü, gelişmiş filtrasyon sistemleri ve uzun ömürlü kaplama teknolojileri, Mitsubishi Electric'in sürdürülebilir çözümlerini yansıtıyor. Yeni nesil MELCloud Home uzaktan kontrol platformu ise sistemlerin yalnızca ihtiyaç duyulan kadar enerjiyle çalıştırılmasını sağlayarak konforu ve enerji tasarrufunu destekliyor.

Operasyonel süreçlerde de sürdürülebilirliği merkeze alan şirket, İç onay mekanizmalarının sadeleştirilmesi ve dijital kültürün güçlendirilmesi sayesinde kâğıt tüketimini son altı yılın en düşük seviyesine indirdi. Hibrit araç kullanım oranı artırılırken, yakıtla çalışan araçların kullanımı sınırlandırıldı.

İnsan odaklı çalışma

Mitsubishi Electric, çevresel sorumluluklarının yanı sıra çalışan hakları ve etik tedarik zinciri yönetimini de sürdürülebilirlik yaklaşımının temel unsurları arasında konumlandırıyor. İnsan odaklı yönetim vizyonu doğrultusunda yetenekli iş gücünü elde tutmaya yönelik stratejiler uygulanırken, kadın çalışan ve yönetici oranlarını artırmaya yönelik çalışmalar hız kazanıyor. Mitsubishi Electric Türkiye'de de çalışanların %32'sini kadınlar oluştururken, bu oran son dört yılda yaklaşık %25 artış gösterdi. Finans, insan kaynakları ve ERP gibi kritik departmanlarda kadın çalışan oranı %50 ve üzerine ulaştı.

Advertorial Haber

“Zorlu Holding olarak tüm faaliyetlerimizi ‘sorumlu yatırım holdingi’ anlayışıyla yürütüyor, sürdürülebilirliği iş stratejimizin bütünü ve odağı olarak görüyoruz.”

Eda Ünsün

Sürdürülebilirliği iş yapış biçiminin merkezine yerleştiren Zorlu Holding, “Akıllı Hayat 2030” stratejisiyle çevresel, sosyal ve yönetişim alanlarında bütüncül bir dönüşüm hedefliyor. Yenileyici iş modellerinden insan odaklı ekosistemlere uzanan bu yaklaşım; iklim kriziyle mücadeleden döngüsel ekonomiye, nitelikli eğitimden kapsayıcılığa kadar geniş bir etki alanı yaratıyor. Zorlu Holding Sürdürülebilirlik ve Kurumsal İletişim Genel Müdürü Şahika Özcan Ortaç, Yeşil İş Platformu Dergisi’ne verdiği röportajda sorumlu yatırım holdingi anlayışının stratejik karşılığını, uzun vadeli toplumsal etki hedeflerini ve iş dünyasında dönüşümün nasıl mümkün olabileceği konularına değindi.

Zorlu Holding’in sürdürülebilirlik vizyonunun nasıl şekillendiğini sizden öğrenebilir miyiz?

Zorlu Holding olarak tüm faaliyetlerimizi Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları’nı (SKA) rehber alan Akıllı Hayat 2030 stratejimiz doğrultusunda “sorumlu yatırım holdingi” anlayışıyla yürütüyor, sürdürülebilirliği iş stratejimizin bütünü ve odağı olarak görüyoruz.

Yenileyici İş Modelleri ve İnsan Odaklı Ekosistemler başlıkları çerçevesinde, çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim prensiplerine uygun olarak 2030 ve 2050 hedeflerimiz doğrultusunda çalışıyoruz.

Yenileyici iş modelleriyle iklim krizi ve döngüsel ekonomi alanlarında ekosistemin dönüşümüne katkı sunuyor, insan odaklı ekosistemler yaklaşımıyla işin geleceği, kapsayıcı değer zinciri ve toplumsal yatırım alanlarında ortak değer yaratmak için çalışıyoruz. Bu doğrultuda enerji verimliliği, karbonsuzlaşma, biyoçeşitlilik, döngüsel ekonomi, düşük karbonlu teknolojilere yönelik Ar-Ge, dijital dönüşüm, çalışan memnuniyeti ve yetenek yönetimi gibi kritik alanlarda projeler geliştiriyor; yapay zekâ ve veri analitiği gibi ileri teknolojileri, hedeflerimize ulaşmada etkin

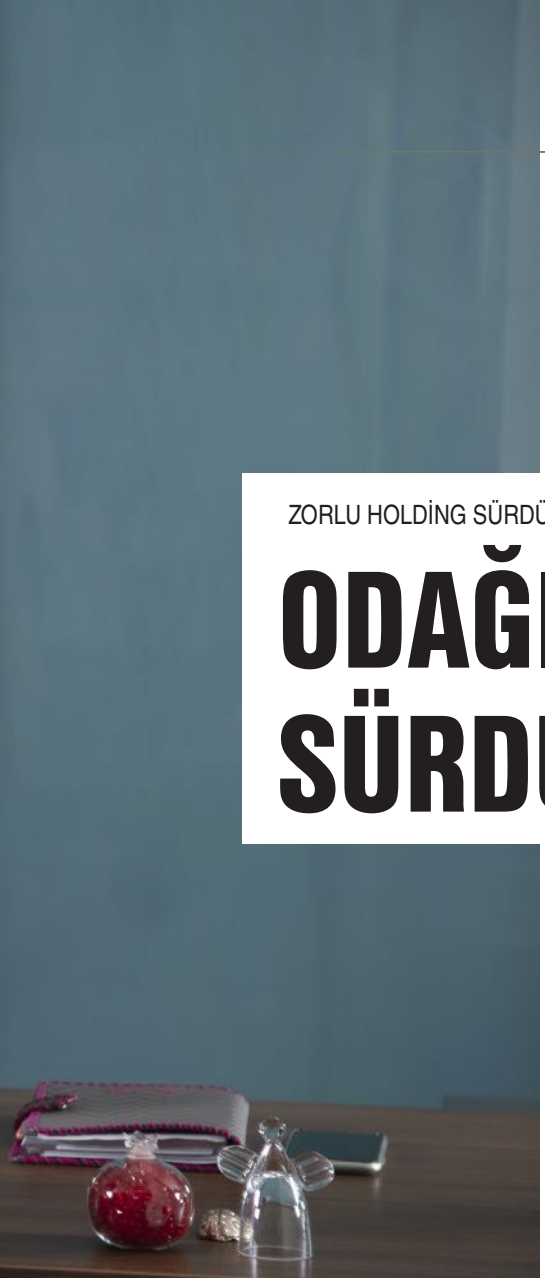

ZORLU HOLDİNG SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE KURUMSAL İLETİŞİM GENEL MÜDÜRÜ | **ŞAHİKA ÖZCAN ORTAÇ**

ODAĞIMIZDA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VAR

bir araç olarak kullanarak dijital iş modelleri odağındaki stratejilerimizi yenilikçi çözümlerle geliştiriyoruz.

■ Çevresel etkinizi azaltmak için nasıl bir yaklaşım benimsiyor, ne gibi çalışmalar gerçekleştiriyorsunuz?

İklim krizi ve döngüsel ekonomi pratiklerini içselleştiren yenileyici iş modellerine geçişi önceliklendiriyoruz. Yenilenebilir enerjiden elektrikli araç ekosistemine, akıllı beyaz eşya ve elektronik ürünlerinden sürdürülebilir tekstillere kadar birçok etki odaklı alana yatırım yapıyor; ürün ve hizmetlerimizle karbonsuz yaşama katkı sağlarken değer zincirimizde de dönüşümü tetiklemeyi hedefliyoruz. Bu kapsamda 2024 yılında, Ar-Ge ve inovasyona ayırdığımız bütçeyi yaklaşık 1,2 katına çıkararak, Grup olarak FAVÖK'ümüzün %12'sine karşılık gelen 2,9 milyar TL'lik yatırım gerçekleştirdik.

Vestel ile 2024 yılında fabrikalarımıza enerji dağıtımı yapan tesisimizin çatısına kurduğumuz 8.200 kWp gücünde güneş paneliyle yıllık 11.882 MWh elektrik enerjisi üretimine ulaşmayı, buna bağlı olarak 5.430 ton karbon emisyonunu azaltmayı planlıyoruz. Bu kapsamda 2024'te 188 MWh enerji üretimi gerçekleştirdik.

Grubumuzda faaliyetlerimizin biyoçeşitlilik üzerindeki etkilerini de takip ediyoruz. Türkiye'deki elektrik üretimimizin yüzde 100'ünü yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlayan Zorlu Enerji ile biyoçeşitliliğin korunması ve iyileştirilmesi için toplam 10 milyon TL'lik yatırımı 2024 yılı sonu itibarıyla gerçekleştirdik.

2024 yılında, grup genelinde Kapsam 1, 2 ve 3 sera gazı emisyonlarında bir önceki yıla göre yaklaşık %23'lük bir azalma kaydettik. 2025 yılında halka açık Grup şirketlerimiz Vestel ve Zorlu Enerji, karbonsuzlaşma yol haritalarını oluşturup, Bilim Temelli Hedefler Girişimi'ne (SBTi) sunarak orta ve uzun vadeli hedefler için onaylarını aldı.

2025 yılında başladığımız iklim risk ve fırsat analizi çalışması ile riskleri finansallaştırıp önceliklendirerek TSRS 1 ve 2 ile uyumlu, yatırımcı beklentilerini gözeten ve stratejik karar süreçlerine doğrudan girdi sağlayan bir yapı oluşturuyoruz.

■ "Sorumlu yatırım holdingi" yaklaşımıyla hangi alanlara odaklanıyorsunuz ve bu etkiyi nasıl büyütüyorsunuz?

Sürdürülebilirliği işimizin ayrılmaz bir parçası haline getirirken, topluma ve çevreye olan sorumluluğumuzu her zaman ön planda tutuyoruz. Ortak değer temelli yaklaşımımızla her yıl FAVÖK'ümüzün %1'ini SKA'lar çerçevesinde şekillenen projelere ayırmayı hedefliyoruz.

Grup şirketlerimizle birlikte Nitelikli Eğitim, Çeşitlilik ve Kapsayıcılık, Sosyal İnovasyon, Kültür, Sanat ve Spor, Biyoçeşitlilik ve İklim olarak belirlediğimiz beş ana alanda çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Etkiyi büyütmenin en güçlü yollarından birinin "radikal iş birlikleri" olduğuna inanıyoruz. Kamu, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, sosyal girişimler ve özel sektörden

Bu sene 10'uncu yaşını kutlayacağımız imece aracılığıyla, ülkemizde sosyal inovasyon ekosisteminin gelişmesi adına çalışmalar gerçekleştiriyoruz.

paydaşlarla kurduğumuz güçlü ortaklıklarla etki alanımızı genişletiyor, toplumsal yatırımlarımızı "etki lensi" ile yönetiyoruz.

■ YetGen ve öğretmen odaklı programlar ile ilgili detaylı bilgi verir misiniz?

Zorlu Holding ve Mehmet Zorlu Vakfı (MZV) olarak nitelikli eğitimi, toplumsal dönüşümün en güçlü kaldıraçlarından biri olarak görüyoruz. Bu yaklaşımla Anadolu'nun çeşitli bölgelerine 9 eğitim kurumu kurduk, 35 binin üzerinde başarılı gence burs desteği sağladık.

Gençlerin 21. yüzyılın gerektirdiği beceri ve yetkinliklerle donanmaları gerektiğinin farkındalığıyla, MEF Üniversitesi işbirliğiyle 2015 yılından bu yana MZV-MEF YetGen 21. Yüzyıl Yetkinlikleri Eğitim Programı'nı destekliyoruz. Programa bugüne dek 15 bine yakın üniversite ve lise öğrencisi katıldı.

Ayrıca yeni nesilleri yetiştirmede kritik öneme sahip öğretmenlerin, yeni dünyanın ihtiyaçlarına paralel yetkinliklerini pekiştirilmesi amacıyla 2022 yılından bu yana 2 binin üzerinde öğretmen ve öğretmen adayının katılım sağladığı Zorlu-MEF YetGen Öğretmen Eğitimi Programı'nı destekliyoruz.

■ Zorlu PSM ve Zorlu Çocuk Tiyatrosu gibi projelerin sosyal etkiyi artırmadaki rolünü nasıl değerlendiriyorsunuz?

Kültür ve sanatı sürdürülebilir kalkınmanın temel unsurlarından biri olarak görüyor, bu alanlarda erişimi artıran, kapsayıcı projeleri önemsiyoruz. Zorlu Çocuk Tiyatrosu, 23 yıldır 17 oyun ve 2100'e yakın sahnelemeyle Türkiye'nin dört bir yanında 1 milyona yakın çocuğu tiyatroyla buluşturmaya devam ediyor. Zorlu Performans Sanatları Merkezimiz aracılığıyla, sanatseverler için yaratıcı, dönüştürücü ve geliştirici bir sahne yaratıyor, PSM Atölye ve PSM Akademi gibi programlarla kültür ve sanatın sürdürülebilirliğine katkı sunuyoruz.

Değerli bir başka Zorlu PSM projesi ise; Zorlu Holding'in de desteğiyle hayata geçen "İlk Tiyatrom İlk Konserim" projesi. Bu proje kapsamında sanata erişimi sınırlı 5 binden fazla kişiyi çeşitli kültür sanat etkinliklerinde ücretsiz olarak ağırlama fırsatımız oldu.

■ Sosyal inovasyonu imece ve imeceLAB üzerinden destekliyorsunuz. Büyük holdingler için sosyal inovasyon neden stratejik bir gereklilik haline geldi?

Dünyanın giderek karmaşıklaşan çok boyutlu meselelerin çözümüne özel sektörün de mevcut gücüyle katkı sunması gerektiğine inanıyoruz. Biz de bu yaklaşımla 2016 yılında ATÖLYE ve S360 ile bir araya gelerek sosyal inovasyon platformu imece'yi kurduk.

Bu sene 10. yaşını kutlayacağımız imece aracılığıyla, ülkemizde sosyal inovasyon ekosisteminin gelişmesi adına çalışmalar gerçekleştiriyoruz.

Türkiye'deki elektrik üretimimizin yüzde 100'ünü yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlayan Zorlu Enerji ile biyoçeşitliliğin korunması ve iyileştirilmesi için çalışıyoruz.

imece'nin yürüttüğü mesele süreçleri ve etki hızlandırma programlarıyla sosyal girişimlerin ilk adımlarını atmalarına ve etki alanlarını genişletmelerine fırsat sunuyoruz.

2018 yılında, "Gençler için değil, gençlerle birlikte" anlayışıyla kurulan imeceLAB'i lise ve üniversite öğrencilerinin sosyal etki ve inovasyon alanlarında yetkinlik kazandıkları, kolektif çözüm üretimine dayalı güçlü bir gençlik topluluğu olarak konumlandırıyoruz. Türkiye'nin dört bir yanından 10 bini aşkın gencin yer aldığı imeceLab'in bizim için en kıymetli yanı, Zorlu Holding'in yanı sıra Türkiye'nin önde gelen şirketlerinin de bu çatı altında etki odaklı bir çok proje ve programlar gerçekleştirmesi.

■ Eşit Bi'Hayat yaklaşımınızdan ve kurumda ne gibi somut karşılıkları olduğundan kısaca bahsedebilir misiniz?

Zorlu Grubu olarak her alanda eşitliği sağlamayı, sürdürülebilir bir toplumun temel yapı taşlarından biri olarak görüyoruz. Eşit Bi'Hayat adını verdiğimiz yaklaşımımızla yalnızca şirket içinde değil, iş dünyasında ve toplum genelinde fırsat eşitliğinin yaygınlaşmasına katkıda bulunmayı amaçlıyoruz.

2015'ten bu yana BM Kadının Güçlenmesi Prensipleri'nin imzacısıyız ve yayınladığımız Eşit Bi'Hayat Manifestosu'nu kapsayıcı kültürümüzün rehberi olarak benimsiyoruz. Üst yönetimimizin liderliğinde; söylem, iş ortamı ve işbirlikleri başlıklarında somut adımlar atıyoruz. Eşit Bi'Hayat Sözlüğü ve Söylem Kontrol Mekanizması ile kurum içi dilde kapsayıcılığı güçlendiriyor; eğitim ve atölyelerle farkındalığı artırıyoruz. Bu alanda faaliyet gösteren STK'ları destekliyor ve aktif rol alıyoruz.

Grup şirketlerimizle birlikte işe alım, eğitim, kariyer planlama ve gelişim süreçlerindeki olası eşitsizlikleri tespit etmeyi hedefleyen İşte Fırsat Eşitliği Modeli (FEM) Sertifikası'nı almaya hak kazandık. Bugün

Zorlu Grubu genelinde kadın çalışan oranımız %33, yönetim seviyesinde kadın temsiliyetimiz %33, STEM pozisyonlarında çalışan kadın oranımız ise %30 seviyesinde.

Kadının güçlenmesi odağını koruyarak kapsayıcılık perspektifimizi engellilik ve jenerasyonlar arası çeşitliliği de kapsayacak şekilde genişletmek üzere çalışıyoruz.

BP ve Corteva'dan biyoyakıt iş birliği

■ BP ve tarım teknolojileri şirketi Corteva, biyoyakıt üretiminde kullanılacak bitkisel ham maddelerin tedarikine odaklanan yeni bir ortak girişim kurduklarını açıkladı. "Etlas" adı verilen bu girişim, özellikle sürdürülebilir havacılık yakıtı ve yenilenebilir dizel üretimi için gerekli olan ham yağları tarımsal üretimle buluşturmayı amaçlıyor. Yeni modelin merkezinde, gıda üretimiyle doğrudan rekabet etmeyen bir yaklaşım var. Kanola, hardal ve ayçiçeği gibi bitkiler, ana hasat dönemlerinin dışında "ara ürün" olarak yetiştirilecek. Böylece hem mevcut tarım alanları korunacak hem de çiftçilere ek bir gelir kapısı açılması hedeflenecek.

Avrupa'nın en büyük offshore rüzgar ihalesi tamamlandı

■ Birleşik Krallık, deniz üstü rüzgâr enerjisinde vitesi büyüttü. Avrupa tarihinin en büyük offshore rüzgâr ihalesiyle milyarlarca sterlinlik yatırımın ve milyonlarca haneyi besleyecek temiz elektriğin önü açıldı. Dev rüzgâr türbinleri, açık denizde daha güçlü ve daha istikrarlı esen rüzgârı yakalayarak karaya temiz enerji taşıyacak. Üstelik bu sadece klasik sabit türbinlerle sınırlı değil; yüzer rüzgâr teknolojileri de ilk kez bu ölçekte sahneye çıkıyor. Yani hikâye yalnızca "daha fazla rüzgâr" değil, aynı zamanda "daha akıllı teknoloji". Bu rekor ihalenin arkasında net bir motivasyon var: fosil yakıtlara bağımlılığı azaltmak, enerji fiyatlarını daha öngörülebilir hale getirmek ve enerji güvenliğini güçlendirmek.üzgâr" değil, aynı zamanda "daha akıllı teknoloji".

Meta, enerji açığını nükleerle kapatıyor

■ Yapay zekâ, bulut hizmetleri ve veri merkezleri büyüdükçe enerji meselesi teknoloji devleri için artık bir "arka plan" konusu olmaktan çıktı. Meta da bu gerçeği en açık şekilde kabul eden şirketlerden biri olarak, enerji denklemine nükleer seçeneği ekledi. Şirket, Bill Gates'in kurucusu olduğu TerraPower ile anlaşarak ABD'de sekize kadar gelişmiş nükleer reaktörün inşa edilmesini hedefleyen uzun vadeli bir iş birliğine imza attı. Anlaşma kapsamında geliştirilecek reaktörler, klasik nükleer santrallerden farklı olarak daha küçük ölçekli, daha esnek ve güvenlik odaklı "ileri teknoloji" sistemler olarak tanımlanıyor. TerraPower'ın üzerinde çalıştığı bu yeni nesil reaktörler, daha düşük atık üretimi ve istikrarlı enerji arzı iddiasıyla öne çıkıyor.

Rolls-Royce'ta yeni dönem

■ Enerji dünyasından gelen Ivanka Mamic, Rolls-Royce'un yeni sürdürülebilirlik lideri oldu. Atama, sanayi devinin iklim ve dönüşüm gündeminde nasıl bir rota çizeceğine dair soruları da beraberinde getiriyor. Rolls-Royce, sürdürülebilirlik yönetiminde önemli bir değişikliğe giderek, BP'nin eski Sürdürülebilirlik Direktörü Ivanka Mamic'i şirketin yeni Sürdürülebilirlikten Sorumlu Üst Düzey Yöneticisi olarak atadı. Enerji sektöründe uzun yıllar geçiren ve BP'de küresel sürdürülebilirlik stratejilerinin şekillenmesinde aktif rol oynayan Mamic, bundan böyle Rolls-Royce'un hem iklim hedeflerini hem de kamu politikalarıyla ilişkilerini yönetecek.

GELECEĞİN PROJELERİ
Yazılıyor

TakasChain, blokzincir altyapısıyla transfer ve ödeme imkanları sunmanın yanı sıra, tam gizlilik ve denetlenebilirlik özellikleriyle gerçek finansal varlıkların dijitalize edilebilmesini sağlar.

TAKAS İSTANBUL

takasbank

www.takasbank.com.tr

Minik yaşama uzmanları ve değişen geleceğe uyum

Stuart J. LUCAS
Sabancı Üniversitesi Nanoteknoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi Araştırmacısı

> *Doğanın minik hayatta kalma uzmanları olan tardigradlardan öğreneceğimiz ve dünyamızın sürdürülebilirliği adına uygulayacağımız çok şey var.*

Hayatta kalma, tüm canlı organizmaları yönlendiren sürekli bir mücadeledir; vücudumuzdaki her doku ve organ, hayatta kalmak, büyümek ve sağlıklı olmak için sürekli olarak sayısız biyolojik süreç yürütür. İnsanlar olarak, bu süreçleri sürdürmek için düzenli olarak yiyeceklerden enerji alımına, vücut sıcaklığımızı birkaç derecelik bir aralıkta tutmak için barınak ve giysiye ve her şeyden önemlisi sürekli su kaynağına ihtiyacımız vardır, çünkü canlı hücrelerdeki neredeyse tüm biyokimyasal reaksiyonlar sulu bir çözeltide gerçekleşir; su olmadan yaşam durur. İklim değişikliğinin ve doğal kaynakların tükenmesinin etkilerini veya insanları derin uzay gibi elverişsiz ortamlara göndermeyi düşündüğümüzde, bu temel ihtiyaçlar en büyük zorluğumuzdur.

Ya neredeyse tamamen susuz kalmaya dayanabilen bir hayvan olsaydı? Süresiz olarak yiyeceksiz kalabilen ve aşırı sıcaklık ve basınca maruz kaldığı halde iyileşebilen bir hayvan? Şaşırtıcı bir şekilde, yaygın olarak 'su ayıları' olarak adlandırılan bazı Tardigrad türleri tam olarak bu kapasiteye sahiptir. Tardigradlar, genellikle yaklaşık 0,5 mm uzunluğa ulaşan 8 bacaklı mikro hayvanlardır; kabaca bu cümlenin sonundaki nokta büyüklüğündedirler. Okyanusun üst katmanlarından yeraltı akarsularına ve karada yetişen yosun ve likenlere kadar su bulunan her yerde bulunabildikleri için, yanlarından birçok kez fark etmeden yürüyerek veya yüzerek geçmiş olabilirsiniz.

Hayatta kalma teknikleri

Doğanın minik hayatta kalma uzmanları, değişen geleceğe uyum sağlamamıza yardımcı olabilir mi? Birçok küçük hayvanın aksine, tardigradlar daha fazla yiyecek veya su aramak için uzaklara gitmezler – isimleri kelimenin tam anlamıyla 'yavaş yürüyenler' anlamına gelir. Bunun yerine, çevresel değişikliklere dayanmalarını sağlayan bir dizi hayatta kalma tekniği geliştirmişlerdir. Karada yaşayan bir tardigradın yaşadığı yosun kurursa, tardigrad top haline gelir ve vücut suyunun yaklaşık %97'sini yavaş yavaş kaybederek susuz kalmış bir 'tun' durumuna girer. Tun, hayvanın olağanüstü dayanıklılığının anahtarıdır; neredeyse tüm biyokimyasal süreçler duraklatılır ve özel biyomoleküller temel sistemleri hasardan korur. Su geri döndüğünde, tun eski boyutuna geri döner ve normal yaşam kaldığı yerden devam eder.

Tun durumundaki tardigradlar, mutlak sıfıra yakın veya suyun kaynama noktasının çok üzerinde sıcaklıklara, haftalarca derin donmaya ve hatta Güneş radyasyonuna ve Dünya yörüngesindeki uzay boşluğuna maruz kaldoktan sonra yine

de ılıman bir ortama döndüklerinde, hala yeniden su alabilir ve büyüme ve üreme de dahil olmak üzere tam biyolojik aktiviteyi geri kazanabilirler. Başka hiçbir hayvan, yaşam için gerekli olan hücresel yapıları genellikle yok eden bu kadar aşırı koşullara dayanamaz.

İklim değişikliği üzerine...

Bu hayatta kalma yeteneği bilim insanlarını cezbediyor - eğer tardigradın tun durumunda hayatta kalmasına yardımcı olan yapıları ve mekanizmaları anlarsak, bu bize kendi hücrelerimizi hasar ve hastalıklardan korumanın yollarını öğretebilir mi? Ya da yeni tip dayanıklı malzemeler geliştirmenin yollarını? İklim değişikliğine daha iyi tolerans gösterebilen bitkiler yetiştirmeye ne dersiniz?

Zaten olası uygulamalar için araştırılan bir tardigrad molekülü, en dayanıklı su ayısı türlerinden biri olan Ramazzottius varieornatus'tan ilk kez izole edilen "Dsup" (hasar baskılayıcı) proteinidir. Son derece yapılandırılmış halde bulunan çoğu biyolojik proteinin aksine, Dsup çözelti içinde büyük ölçüde düzensizlik gösterir. Bununla birlikte, uygun koşullar altında hücre çekirdeğindeki kromozomlara bağlanarak, kapsülledi DNA'yı hem kimyasal hem de radyasyon kaynaklı hasardan korur. Bu, Dsup proteininin içsel bir özelliğidir ve bu özellik kültürlenmiş insan hücrelerine veya bitki dokularına eklenmelerinin, DNA'larını X ışını veya UV radyasyonundan kaynaklanan hasardan da korumasıyla ortaya konmuştur.

Kendi sınıfında tek

Analiz edilen az sayıdaki tardigrad genomu, doğal olarak düzensiz görünen ancak hücredeki diğer temel molekülleri korumada veya stabilize etmede rol oynama olasılığı yüksek olan çok daha fazla proteini kodlamaktadır. Bu 'tardigrad düzensiz proteinleri' (TDP'ler), başka hiçbir organizmada bulunmaz, çünkü su ayıları, böcekler, örümcekler veya kabuklular gibi diğer omurgasızlardan ayrı bir yaşam ağacı dalı oluşturur - kelimenin tam anlamıyla kendi sınıflarındadırlar. Bu nedenle, TDP'lerin çeşitliliği, işlevleri ve potansiyel uygulamaları hakkında öğrenilecek çok şey vardır.

Prof. Dr. Aydın Türkeç (Bursa Uludağ Üniversitesi/SUNUM) ve benim liderliğimde, yakın zamanda TÜBİTAK tarafından desteklenen araştırma projemiz, bu eşsiz proteinlerden bazılarını tanımlamayı ve karakterize etmeyi amaçlamaktadır. Ankara Üniversitesi'ndeki meslektaşlarımızla iş birliği yaparak, Türkiye'ye özgü tardigrad çeşitlerini toplamayı planlıyoruz ve özellikle Ramazzottius gibi yüksek dirençli olduğu bilinen türlere odaklanıyoruz. SUNUM'da (Sabancı Üniversitesi Nanoteknoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi) bulunan moleküler biyoloji olanaklarını kullanarak, yeni TDP'leri kodlayan genleri belirlemek amacıyla DNA ve RNA'larını dizileyeceğiz. Daha sonra, bu genleri bir model bitkiye (tale teresi) ve bir tarım bitkisine (patates) yerleştirerek olası koruyucu etkilerini araştıracağız ve bitkilerin UV ışığı veya kuraklık gibi çevresel streslere karşı toleransını artırıp artırmadıklarını test edeceğiz.

Öğreneceğimiz çok şey var

Tüm bu çalışmalar, biyolojik ürünler için yeni stabilizatörler geliştirmeye veya sürdürülebilir tarım için olası uygulamalara doğru atılacak ilk adım olacak. Ancak bu hedeflere veya henüz düşünmediğimiz başka bir şeye ister ulaşabilelim ister ulaşamayalım, bildiğimiz bir şey var: Doğanın en büyük hayatta kalma ustalarından öğreneceğimiz çok şey var.

Sabancı Üniversitesi Nanoteknoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi Araştırmacısı (SUNUM) olarak, Oxford Üniversitesi'nde 1995-99 yıllarında Biyokimya eğitimi aldım ve University College London'da 1999-2003 yılları arasında Moleküler ve Hücresel İmmünoloji üzerine doktora yaptım. 2004-2007 yıllarında Imperial College London'da Doktora Sonrası Araştırmacı olarak görev aldıktan sonra 2009 yılında ise Sabancı Üniversitesi'ne Doktora Sonrası Araştırmacı olarak katıldım ve 2014'ten beri SUNUM'da Araştırmacı görevimi titizlikle sürdürüyorum. Araştırmalarım ise moleküler biyoloji ve genetik, biyoinformatik, genomik / transkriptomik, bitki-patojen ilişkileri, arazi başında teşhis yöntemleri ve biyonanomalzeme uygulamaları üzerine odaklanıyor.

Macrobiotus cinsine ait bir tardigradın normal (üstte) ve susuz kalmış (altta) hali. (Eye of Science)

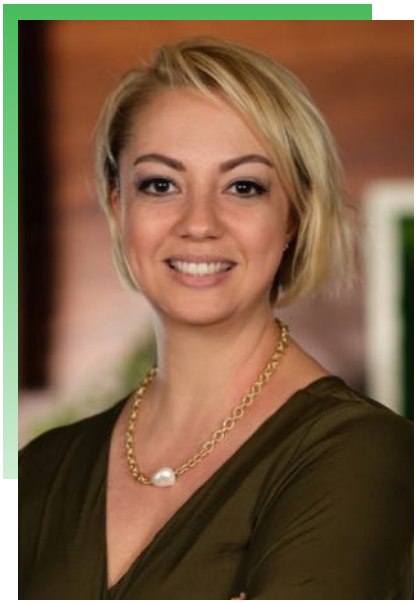

Dr. Öğr. Üyesi Damla ÖZEKAN
Yeditepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi E-Ticaret ve Yönetimi Bölüm Başkan Yardımcısı

Sürdürülebilirliği yeniden düşünmek

Son yıllarda sürdürülebilirlik, iş dünyasının en çok konuşulan ama aynı zamanda en çok yorulan başlıklarından biri haline geldi. ESG raporları, karbon ayak izi hesaplamaları, uyum takvimleri, regülasyonlar ve taahhütler neredeyse her sektörde gündemin merkezine yerleşti. İlk bakışta bu yoğunluk umut verici görünüyor: Daha fazla konuşulan bir konu, daha fazla farkındalık anlamına gelmeli. Ancak sahaya inildiğinde tablo her zaman bu kadar parlak değil. Pek çok kurumda sürdürülebilirlik, bir heyecan dalgasıyla başlayan ama zamanla karmaşıklaşan, hatta yorucu hale gelen bir sürece dönüşmüş durumda.

Bu noktada soruyu açıkça sormak gerekiyor:

Sürdürülebilirlik neden yönetilmesi zor bir alan haline geldi?

Son yıllarda yapılan uluslararası çalışmalar, şirketlerin büyük çoğunluğunun sürdürülebilirliği stratejik bir öncelik olarak gördüğünü; buna karşılık yöneticilerin yaklaşık yarısının bu hedefleri günlük iş süreçlerine entegre etmekte zorlandığını ortaya koyuyor. Bugün birçok şirket sürdürülebilirlik alanında "yeterince aksiyon almıyor" olduğu için değil, aynı anda "çok fazla aksiyon almaya" çalıştığı için zorlanıyor. Bir yandan çevresel etkiler azaltılmak isteniyor, diğer yandan sosyal sürdürülebilirlik hedefleri genişliyor; bunlara raporlama yükümlülükleri, denetimler ve farklı paydaş beklentileri ekleniyor. Ortaya çıkan tablo, iyi niyetli ama dağınık bir çaba görüntüsü veriyor.

Sorun sürdürülebilirliğin kendisinde değil. Asıl sorun, sürdürülebilirliğin çoğu zaman bir bütün olarak değil, bir dizi ayrı proje gibi ele alınması. Bir rapor burada, bir sertifika orada, bir kampanya başka bir yerde... Bu parçalı yaklaşım, zamanla ekiplerde yorgunluk hissi yaratıyor. Çünkü yapılan işin gerçekten neyi değiştirdiği net olarak görülemiyor.

Üstelik sürdürülebilirlik dili çoğu zaman soyut, teknik ve karmaşık. Kavramlar hızla çoğalıyor; ancak bu kavramların günlük iş yapış biçimleriyle nasıl ilişkilendirileceği yeterince netleşmiyor. Sonuçta sürdürülebilirlik, çözüm üretmesi beklenen bir alan olmaktan çıkıp, "yetiştirilmesi gereken" bir yük gibi algılanabiliyor.

> *Sürdürülebilirlikte gerçek rahatlama, neyin önemli olduğunu net biçimde görebilmekten ve buna göre ilerleyebilmekten geliyor.*

Yorgunluğun sebebi nedir?

Son yıllarda yayımlanan küresel yönetici anketleri ve sürdürülebilirlik uygulamalarına odaklanan araştırmalar, şirketlerin bu alanda güçlü bir niyet sergilediğini; ancak uygulama aşamasında önceliklendirme, sadeleşme ve karar alma süreçlerinde belirgin bir zorlanma yaşadığını ortaya koyuyor. Yeşil yorgunluğun temelinde, sanıldığı gibi isteksizlik ya da ilgisizlik

yok. Aksine, çoğu kurum sürdürülebilirliği önemsiyor ve bu alanda samimi adımlar atmak istiyor. Asıl sorun, ölçmeden yönetmeye çalışmak.

Birçok sürdürülebilirlik girişimi, net bir önceliklendirme yapılmadan başlatılıyor. Hangi etki alanı gerçekten kritik? Hangi adım kısa vadede, hangisi uzun vadede anlamlı? Bu sorular yeterince netleşmediğinde, yapılan çalışmaların etkisi de belirsizleşiyor. Belirsizlik ise yorgunluğu beraberinde getiriyor.

Bir diğer önemli mesele, rapor ile etki arasındaki mesafenin açılması. Raporlama elbette gerekli; ancak raporlanan her şeyin sahada karşılık bulduğu varsayımı yanıltıcı olabiliyor. Sayılar artıyor, sayfalar doluyor ama karar alma süreçleri aynı karmaşıklıkla devam ediyorsa, sürdürülebilirlik hedeflenen rahatlamayı sağlayamıyor.

Özellikle daha küçük ve orta ölçekli yapılarda bu durum daha da belirgin. Zira sınırlı insan kaynağı ve zaman baskısı altında yürütülen sürdürülebilirlik çabaları, net bir önceliklendirme olmadığında hızla yük algısına dönüşebiliyor. Büyük ölçekli şirketler için tasarlanmış sürdürülebilirlik çerçeveleri, farklı kaynaklara ve kapasitelere sahip kurumlarda birebir karşılık bulamayabiliyor. Bu da "biz bu işi doğru yapamıyoruz" hissini besliyor. Oysa sorun çoğu zaman niyette değil, yöntemde.

Doğru araçlarla ilerlemek

Sürdürülebilirlikte gerçek rahatlama, daha fazla hedef koymaktan ya da daha fazla rapor üretmekten geçmiyor. Asıl rahatlama, neyin önemli olduğunu net biçimde görebilmekten ve buna göre ilerleyebilmekten geliyor.

Bugün birçok kurumun ihtiyacı olan şey, yeni bir taahhüt listesi değil; sadeleşme. Örneğin, onlarca başlık yerine birkaç kritik etki alanına odaklanan, ölçümü mümkün ve karar süreçleriyle doğrudan ilişkili, önceliklerin netleştiği, hangi adımın neyi değiştirdiğinin görülebildiği bir yaklaşım. Bu sayede sürdürülebilirlik, karmaşık bir zorunluluk olmaktan çıkıp, karar alma süreçlerini kolaylaştıran bir çerçeveye dönüşebiliyor.

Görünürlük burada kilit rol oynuyor; çünkü neyin işe yarayıp neyin yaramadığını net biçimde görebilen yapılar, sürdürülebilirliği sezgilerle değil, bilinçli tercihlerle yönetebiliyor. Yapılan çalışmaların etkisi net biçimde görülebildiğinde, sürdürülebilirlik ekipleri de yöneticiler de daha sağlıklı kararlar alabiliyor. Hangi alanda ilerleme var, hangi noktada durup yeniden düşünmek gerekiyor? Bu sorulara sakin ve veriye dayalı cevaplar verilebildiğinde, yorgunluk yerini güven duygusuna bırakıyor.

Belki de sürdürülebilirlikte asıl mesele, daha hızlı ilerlemek ya da daha fazlasını yapmak değil; neyi, neden ve hangi sırayla yaptığını netleştirebilmektir. Karmaşanın azaldığı, önceliklerin berraklaştığı bu zeminde sürdürülebilirlik bir yük olmaktan çıkar ve kurumların karar alma süreçlerine denge kazandıran doğal bir çerçeveye dönüşür. Çünkü sürdürülebilirlik, kısa vadeli bir performans yarışı değil; doğru ritmi bulanların uzun süre taşıyabildiği bir yolculuktur.

Yeniden anlamlandırmak

Bugün sürdürülebilirlik üzerine yürütülen tartışmaların önemli bir kısmı "Ne yapılmalı?" sorusuna odaklanıyor. Oysa asıl belirleyici olan, bu sorunun kim tarafından, hangi bağlamda ve hangi kapasiteyle sorulduğu. Her kurumun etkisi, kaynakları ve hareket alanı farklıyken; tek tip çözümler üretmek kaçınılmaz olarak kopukluk yaratıyor. Bu nedenle sürdürülebilirlik, evrensel hedefler etrafında şekillense de, yerel gerçeklikler ve kurumsal dinamikler üzerinden yeniden anlamlandırılmak zorunda. Aksi halde iyi niyetli çabalar bile bağlamını kaybederek yorgunluk üretmeye devam ediyor.

Sürdürülebilirliği bu kadar yorucu kılan şey, onun fazlasıyla konuşulması değil; yeterince sakin düşünülmemesi. Gürültünün azaldığı, önceliklerin netleştiği ve anlamlı seçimlerin yapılabildiği bir zeminde sürdürülebilirlik, karmaşık bir yük olmaktan çıkar. Başlangıçta yarattığı yorgunluğun yerini, zamanla yön duygusu alır. Ve o noktada sürdürülebilirlik, kurumları zorlayan bir gündem değil; karar alma süreçlerine denge kazandıran doğal bir referans haline gelir.

Deutsche Bank'tan 200 milyon dolarlık temiz enerji desteği

■ ABD'de temiz enerji yatırımları hız kesmeden devam ederken, finans cephesinden dikkat çekici bir hamle geldi. Dağıtık güneş enerjisi ve enerji depolama projeleri geliştiren Aspen Power, Deutsche Bank liderliğinde sağlanan 200 milyon dolarlık stratejik finansmanla büyüme planlarını bir üst vitese taşıdı. Yeni kaynak, özellikle topluluk güneşi ile ticari ve endüstriyel ölçekteki güneş enerjisi ve batarya depolama projelerinin daha hızlı hayata geçirilmesini hedefliyor. 2020 yılında kurulan Aspen Power, temiz enerji projelerini sadece teknik değil, aynı zamanda finansal açıdan da uçtan uca yöneten bir modelle çalışıyor. Şirket bugüne kadar 600'ün üzerinde yenilenebilir enerji projesini finanse etti.

L'Oréal'den iklim ve döngüselliğe yatırım

■ Güzellik sektörü uzun zamandır parlak ambalajlar ve hızlı tüketimle anılıyor. L'Oréal ise bu hikâyeyi tersine çevirmekte kararlı. Şirket, iklim krizi, doğa kaybı ve kaynak kullanımı gibi başlıklarda somut çözümler üreten 13 girişimi destekleyerek sürdürülebilirliği bir Ar-Ge konusu olmaktan çıkarıp iş modelinin parçası hâline getiriyor. Amaç ise iyi fikirlerin raflarda değil, gerçek üretim süreçlerinde karşılık bulması. Bu adım, L'Oréal'in önümüzdeki yıllar için çizdiği dönüşüm planının önemli bir parçası. Şirket; enerji kullanımından ambalajlara, ham maddeden su yönetimine kadar uzanan geniş bir alanda çevresel etkisini azaltmayı hedefliyor.

BM Açık Denizler Anlaşması yürürlüğe girdi

■ Küresel deniz koruma çabaları açısından tarihi bir dönüm noktası olarak görülen Birleşmiş Milletler Açık Denizler Anlaşması, 17 Ocak itibarıyla yürürlüğe girerek dünya okyanuslarının yönetiminde yeni bir dönemin kapısını araladı. Bu anlaşma, ülkelerin egemenlik alanı dışında kalan ve bugüne kadar büyük ölçüde "sahipsiz" kabul edilen açık denizler için ilk kez kapsamlı ve bağlayıcı bir yönetim modeli getiriyor. Kısacası, gezegenin en büyük ama en az korunan alanı için artık bir oyun planı var.

Şili'de yangın OHAL'i

■ Şili'nin güneyi yanıyor. Binlerce kişi evini terk etti, yüzlerce yapı kül oldu ve hükümet "artık olağan değil" diyerek olağanüstü hal ilan etti. Yaz ortasında gelen bu yangın dalgası, sadece doğayı değil, bir ülkenin sınırlarını da zorluyor. Şili Devlet Başkanı Gabriel Boric, ülkenin güneyinde yer alan Bío Bío ve Ñuble bölgelerinde etkisini hızla artıran orman yangınlarının ardından OHAL ilan edildiğini duyurdu. Karar, en az 20 bin kişinin tahliye edilmesi, yangınların yerleşim alanlarına dayanması ve müdahalenin sivil kapasiteyi aşması üzerine alındı.

Vodafone Business

Fiber Map'le Altyapını Anında Sorgula Avantajlı Teklifini Al

Şirketinize Özel Altyapı

Yüksek ve Simetrik Hız

7/24 Müşteri Desteği

Hemen Keşfet

vodafone business

Vodafone Business Metro Ethernet Fiber Map, genel bilgilendirme amacıyla sunulmaktadır. Kapsama bilgileri bölge ve bina bazında değişiklik gösterebilir ve kesin hizmet taahhüdü içermez. Nihai uygunluk, saha keşfi ve teknik değerlendirme sonrasında belirlenir. Vodafone Business, kampanya ve içerikte değişiklik yapma hakkını saklı tutar. Detaylı bilgi için: vodafone.com.tr/vodafone-business/fiber-map

YAVUZKAN HAZEL FINDIK CEO | **SALİH CİHANGİR YAVUZ**

SÜRDÜRÜLEBİLİR TARIM SÜREKLİLİĞİN ÖN KOŞULU

“Tarım, kalite, sürdürülebilirlik, dijitalleşme ve ihracat alanlarında uzman kadrolarımızla geçmişten gelen deneyimimiz bize şunu öğretti: Tarımda sürdürülebilirlik tercih değil; sürekliliğin ön koşulu.”

Nüshet Çamuşoğlu

Türkiye’nin tarımsal hafızasında köklü bir yere sahip olan fındık, bugün yalnızca bir ihracat ürünü değil; sürdürülebilirlik, kalite ve kuşaklar arası sorumluluk kavramlarının da kesişim noktasında duruyor. 1933’ten bu yana sektöre yön veren Yavuzkan Fındık, bu dönüşümü sahaya dokunan bütüncül bir yaklaşımla yönetiyor. Yavuzkan Hazel Fındık CEO’su Salih Cihangir Yavuz, Yeşil İş Platformu Dergisi’ne verdiği röportajda; köklü bir geçmişin bugünün sürdürülebilirlik stratejilerine nasıl yön verdiğini anlattı.

Üretimden tedarik zincirine, sürdürülebilir tarımdan küresel ticarete uzanan entegre yapımızı; kısa vadeli kazanımlar yerine kalıcı değer üretme anlayışıyla yönetiyoruz.

■ Sizi ve ekibinizi biraz daha yakından tanıyabilir miyiz?

Yavuzkan olarak 1933 yılından bu yana tarımın ve fındığın merkezinde yer alan, üretimden ihracata uzanan entegre bir değer zincirini yöneten bir yapıyız. Bu köklü geçmişi, bugün bizi ileriye taşıyan en önemli sorumluluk alanı olarak görüyoruz.

Ekibimiz ise bu yaklaşımın en güçlü parçası. Sahayı bilen, üreticinin gerçekliğine hâkim, aynı zamanda küresel pazarların beklentilerini yakından takip eden çok disiplinli bir ekip yapısına sahibiz. Tarım, kalite, sürdürülebilirlik, dijitalleşme ve ihracat alanlarında uzmanlaşmış kadrolarımızla, karar alma süreçlerinde kısa vadeli kazanımlar yerine uzun vadeli etkiyi gözetiyoruz.

Bizim için ekip olmak, yalnızca operasyonu yürütmek değil; üreticiden müşteriye uzanan tüm zincirde ortak bir sorumluluk bilinciyle hareket etmek anlamına geliyor. Bu nedenle Yavuzkan'da sürdürülebilirlik, belirli bir departmanın değil, tüm ekibin ortak dili ve çalışma refleksi olarak ele alınıyor.

■ 1933'ten bu yana fındık sektöründe üretim ve ihracat yapan bir firma olarak bu köklü geçmiş, iş yapış biçiminizi nasıl şekillendiriyor?

90 yılı aşan kurumsal hafızaya sahip bir yapı olarak bu sektörün içinde olmak, bizim için yalnızca uzun bir geçmişe sahip olmak anlamına gelmiyor; aynı zamanda her kararı uzun vadeli düşünme sorumluluğu getiriyor. Yavuzkan'da köklülük, değişime direnmek değil, değişimi doğru zamanda ve doğru şekilde yönetebilmek.

Bakış açımız, iş yapış biçimimizi de doğrudan şekillendiriyor. Üretimden tedarik zincirine, sürdürülebilir tarımdan küresel ticarete uzanan entegre yapımızı; kısa vadeli kazanımlar yerine kalıcı değer üretme anlayışıyla yönetiyoruz. Bugün attığımız her adımı, yalnızca bugünün koşullarıyla değil, yarının tarımı, yarının üreticisi ve yarının pazarıyla birlikte değerlendiriyoruz.

Geçmişten gelen deneyimimiz bize şunu öğretti: Tarımda sürdürülebilirlik bir tercih değil, sürekliliğin ön koşuludur. Üreticiyle kurduğumuz ilişkiyi, kalite yaklaşımımızı ve ihracat stratejimizi aynı sorumluluk bilinciyle ele alıyor; kuşaklar arası bir değer zinciri oluşturmayı öncelikli görüyoruz.

■ Yavuzkan Fındık Sürdürülebilirlik Departmanı, fındıkta verim ve kaliteyi artırmak adına hangi çalışmaları yürütüyor? Bu alandaki öncelikli projeleriniz nelerdir?

Yavuzkan'da verim ve kaliteyi artırma yaklaşımımızı, toprağı, üreticiyi ve tarımsal sürekliliği birlikte ele alan bir bakış açısıyla kurguluyoruz. Sürdürülebilirlik Departmanımızın çalışmaları, fındık tarımında sahaya dokunan, ölçülebilir ve uzun vadeli etki yaratmayı hedefleyen projeler üzerine yoğunlaşıyor.

Öncelikli çalışmalarımızın başında, üreticilerle bire bir temas kurduğumuz sürdürülebilir tarım uygulamaları geliyor. Toprak sağlığının korunması, doğru gübreleme ve budama teknikleri, hastalık ve zararlılarla entegre mücadele gibi başlıklarda yürüttüğümüz saha çalışmalarıyla hem verimliliği artırmayı hem de kalite standardını sürdürülebilir biçimde güvence altına almayı amaçlıyoruz.

Bütüncül yaklaşımımızın önemli bir boyutunu da tarımda insan hakları oluşturuyor. Rainforest Alliance standartları doğrultusunda çevresel ve sosyal kriterleri üretim süreçlerimize entegre ederken, Fair Labor Association ilkeleri çerçevesinde adil çalışma koşullarının desteklenmesi, mevsimlik tarım işçilerinin haklarının gözetilmesi ve sahada sosyal risklerin önlenmesine yönelik uygulamaları sürdürülebilir tarım anlayışımızın ayrılmaz bir parçası olarak ele alıyoruz.

İzlenebilirlik ve veri temelli tarım uygulamaları da önemli bir odak alanımız. Dijital araçlar ve saha verileri sayesinde üretim süreçlerini daha yakından takip ediyor, riskleri erken aşamada tespit edebiliyor ve üreticilerimizi doğru zamanda doğru uygulamalarla destekliyoruz. Böylece kaliteyi tesadüflere bırakmayan, sistematik bir yapı oluşturuyoruz.

Tüm bu çalışmaların ortak noktası ise kısa vadeli sonuçlardan ziyade, fındıkta verim ve kaliteyi kuşaklar boyunca sürdürülebilir kılacak bir üretim modeli inşa etmek. Sürdürülebilirlik Departmanımız bu modeli sahada hayata geçiren, üreticiyle birlikte öğrenen ve gelişen bir yapı olarak konumlanıyor.

Sürdürülebilirlik odağında en önemli hedefimiz; çevresel ve sosyal etkilerimizi daha sistematik biçimde yönetebileceğimiz, ölçüm ve iyileştirme döngülerini güçlendiren bir yapı oluşturmak.

■ Karbon ayak izinizi hangi yöntemlerle ölçüyorsunuz? Kapsam 1 ve Kapsam 2 hedeflerinize ulaşmak için attığınız adımlar ile orta ve uzun vadeli planlarınız nelerdir?

Karbon ayak izimizi ölçerken, konuyu yalnızca bir hesaplama süreci olarak değil; karar alma mekanizmalarımızı yönlendiren stratejik bir araç olarak ele alıyoruz. Bu doğrultuda uluslararası kabul görmüş metodolojilerle, operasyonlarımızın Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonlarını düzenli olarak hesaplıyor, sonuçları şeffaf bir şekilde izliyoruz.

Kapsam 1 kapsamında; tesislerimizde kullanılan yakıtların ve doğrudan operasyonel faaliyetlerden kaynaklanan emisyonların azaltılmasına odaklanıyoruz. Enerji verimliliği yatırımları, proses iyileştirmeleri ve ekipman modernizasyonu bu alandaki temel çalışma başlıklarımız arasında yer alıyor. Kapsam 2 tarafında ise satın aldığımız elektriğin kaynağına odaklanarak, enerji tüketimini azaltmaya ve daha temiz enerji kullanımını artırmaya yönelik adımlar atıyoruz.

Orta vadede önceliğimiz, enerji verimliliği projelerini yaygınlaştırmak ve emisyon yoğunluğunu sistematik olarak düşürmek. Uzun vadede ise karbon yönetimini yalnızca tesislerle sınırlı tutmayan, tedarik zincirini de kapsayan daha bütüncül bir yaklaşım geliştirmeyi hedefli-

yoruz. Bu süreçte ölçüm, izleme ve iyileştirme döngüsünü sürekli canlı tutarak, iklimle uyumlu bir büyüme modelini adım adım hayata geçirmeyi amaçlıyoruz.

■ Karadeniz fındığını dünya standartlarında, son teknolojiyle donatılmış tesislerinizde işlemeniz kalite, verimlilik ve sürdürülebilirlik açısından ne gibi avantajlar sağlıyor?

Karadeniz fındığını, dünya standartlarında ve ileri teknolojiyle donatılmış tesislerimizde işlemek; kalite, verimlilik ve sürdürülebilirlik açısından birbirini besleyen çok katmanlı bir avantaj alanı yaratıyor. Bu yaklaşım, kaliteyi sürecin tamamında güvence altına almamızı sağlıyor.

Yüksek teknolojiye sahip üretim hatlarımız sayesinde, ham madde kabulünden paketlemeye kadar tüm aşamaları kontrollü ve izlenebilir bir yapı içinde yönetiyoruz. Bu da ürün kalitesinde istikrar sağlarken, fire oranlarının azaltılmasına ve kaynakların daha verimli kullanılmasına katkı sunuyor. Proseslerin standardize edilmesi, gıda güvenliği ve müşteri beklentileri açısından da güçlü bir zemin oluşturuyor.

Sürdürülebilirlik perspektifinden bakıldığında ise teknolojik altyapımız; enerji ve su verimliliğini artırmamıza, operasyonel kayıpları azaltmamıza ve çevresel etkimizi daha etkin biçimde yönetmemize imkân tanıyor. Böylece teknolojiyi yalnızca üretim kapasitesini artıran bir unsur olarak değil, çevresel ve operasyonel performansı birlikte iyileştiren bir kaldıraç olarak konumlandırıyoruz.

Bu bütünsel yapı, Karadeniz fındığının doğal kalitesini koruyarak küresel pazarlara taşımamızı sağlarken, sürdürülebilirlik hedeflerimizle uyumlu, uzun vadeli ve güvenilir bir üretim modeli oluşturmamıza da zemin hazırlıyor.

■ 2026 hedefleriniz doğrultusunda üretim kapasitesi, teknoloji yatırımları ve sürdürülebilirlik odağında ne tür adımlar atmayı planlıyorsunuz?

2026 hedeflerimizi belirlerken odağımıza nicelikten çok nitelik, hızdan çok denge ve kısa vadeli kazanımlardan çok kalıcı etkiyi aldık. Bu doğrultuda üretim kapasitesi, teknoloji yatırımları ve sürdürülebilirlik başlıklarını birbirinden bağımsız değil; birbirini tamamlayan alanlar olarak ele alıyoruz.

Üretim tarafında önceliğimiz, mevcut kapasitemizi daha verimli ve esnek bir yapıya kavuşturmak. Proses iyileştirmeleri ve akıllı üretim uygulamalarıyla, artan talebi kalite standartlarından ödün vermeden karşılayabilecek bir altyapıyı güçlendirmeyi hedefliyoruz. Bu yaklaşım, kapasite artışını yalnızca hacim üzerinden değil, kaynak verimliliği ve operasyonel mükemmeliyet üzerinden tanımlamamızı sağlıyor.

Teknoloji yatırımlarında ise dijitalleşme ve otomasyon ön planda. İzlenebilirliği artıran, veri temelli karar alma süreçlerini destekleyen ve üretim hatlarında enerji verimliliğini güçlendiren çözümlerle hem operasyonel performansımızı hem de sürdürülebilirlik hedeflerimizi birlikte ilerletmeyi amaçlıyoruz.

> **Teknolojik altyapımız; enerji ve su verimliliğini artırmamıza,** operasyonel kayıpları azaltmamıza ve çevresel etkimizi daha etkin biçimde yönetmemize imkân tanıyor.

Sürdürülebilirlik odağında 2026'ya kadar en önemli hedefimiz; çevresel ve sosyal etkilerimizi daha sistematik biçimde yönetebileceğimiz, ölçüm ve iyileştirme döngülerini güçlendiren bir yapı oluşturmak. Karbon yönetimi, kaynak verimliliği ve tarımda insan hakları başlıklarını kapsayan bu yaklaşımı, tedarik zincirinin tamamına yayarak uzun vadeli bir dönüşüm modeli inşa etmeyi hedefliyoruz.

Özetle 2026'yı, Yavuzkan için bir büyüme eşiğinden ziyade; teknolojiyi, üretimi ve sürdürülebilirliği aynı stratejik çerçevede buluşturduğumuz bir derinleşme ve olgunlaşma dönemi olarak görüyoruz.

Türkiye'nin Makinecileri'nden sektöre
2 değerli armağan:

DİJİTAL TERİMLER KILAVUZU

YEŞİL TERİMLER KILAVUZU

1000'i aşkın kavram içeren bu kılavuzlar, bir yanda Dijitalleşmenin dünya dillerine kazandırdığı ve yaygın olarak kullanılan sözcüklerin, diğer yanda Sürdürülebilirlik ve Yeşil Dönüşüm kavramlarının daha iyi anlaşılmasını sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Herkese yararlı olabilecek önemli terimler, Türkçe, İngilizce ve Almanca dillerindeki tanımları, açıklamaları ve ilgili kavramları ile kullanımınıza sunulmaktadır.

dijital-kilavuz.com ve yesilterimlerkilavuzu.com
adreslerinde ziyaretinizi bekliyoruz.

TÜRKİYE'NİN MAKİNECİLERİ
"Dünya Bizimle Çalışıyor"

DİJİTAL TERİMLER KILAVUZU

YEŞİL TERİMLER KILAVUZU

turkiyeninmakinecileritm | tr_makineciler | turkiyeninmakinecileri
turkiyeninmakinecileri | www.turkiyeninmakinecileri.org

Çabuk bozulan gıdalarla kurumsal wellbeing ve longevity

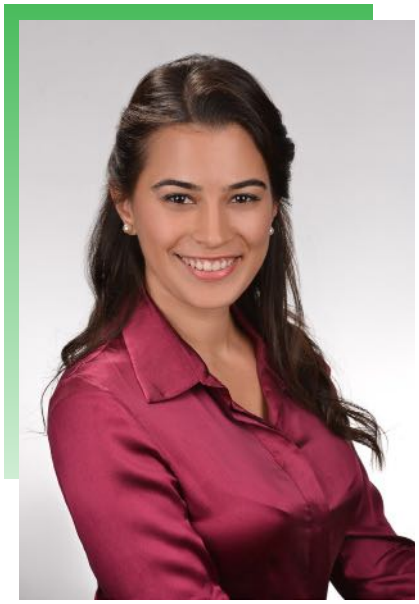

Deniz ÖZDEMİR
Kurumsal Wellbeing & Longevity Stratejisti, Ar-Ge ve İnovasyon Danışmanı

> *Hızlı bozulan gıda, hızlı planlama ister. Sürdürülebilirlik, 'daha çok almak' değil; doğru miktarı doğru hızla yönetmektir.*

Bir zamanlar okyanus aşırı seferlerde görünmeyen düşman iskorbüttü. Uzun yolculuk, taze gıdaya erişimsizlik ve C vitamini eksikliği... Mürettebatı zayıflatır, dayanıklılığı çökertirdi. Çözüm ise şaşırtıcı derecede basitti: narenciye. Donanmaların menülerine limon/lime ve C vitamini zengini seçenekler girince tablo değişti.

Bugün deniz yok; takvim var. Toplantılar, uçuşlar, bitmeyen teslim tarihleri... Ama ders aynı: Sağlık rastgele korunmaz; sistemlerle korunur. Bu yüzden mandalina iyi bir sembol: Hem çabuk bozulduğu için iyi yönetim ister, hem de doğru yönetildiğinde çalışan sağlığı, sürdürülebilirlik ve yerel ekonomi arasında görünmez bir köprü kurar. Yeşil dönüşümün konuşulduğu her yerde şu hatırlatma işe yarar: sürdürülebilirlik yalnız "karbon" değil; kaynağı, emeği ve güveni koruyan sistem kurmaktır.

Gün sonunda çöpe gidenler

Öğleye doğru ofiste iki masa kurulur: biri yemekhane hattı, diğeri toplantı ikramı. Bir de üçüncü bir görünmez masa vardır: gün sonunda çöpe gidenler. Saat 12.20... Toplantı masasında açılmış peynir tabağı. Yanında kesilmiş meyve. Kimse dokunmamış. Birazdan servis toparlayacak, "Dolaba koyarız" denecek.

İşte tam o anda kurumun görünmeyen sınavı başlar: Bu ürün kaç dakikadır dışarıda? Hangi koşulda geri döndü? Yarın kime servis edilecek?

Sürdürülebilirliğin en hızlı testi olan çabuk bozulan gıdalar; süt ürünleri, et-balık, pişmiş yemekler, hazır salatalar, kesilmiş meyve-sebze, iki şeyi aynı anda taşır: yüksek besleyicilik ve yüksek risk. Bu yüzden özellikle çabuk bozulan gıdalar yönetimi, hem sağlık riski hem gıda israfı nedeniyle gündemin merkezinde olmalı. Çünkü burada kayıp "küçük" görünür; etkisi büyük olur: bir yanda güven duygusu, diğer yanda atık maliyeti.

Gıda sürdürülebilirliğinin omurgasında toprak, su ve iklim kadar insan davranışı da var. Hızlı bozulan ürünlerde dört hata israfı büyütür: fazla alma, yanlış saklama, yanlış porsiyonlama, belirsiz raf ömrü algısı.

Kurumsal dünyada yemekhaneler, ofis ikramları, satın alma ve lojistik aynı düzende buluşur. Sistem kurarsanız davranış da değişir. "Ne olur ne olmaz" yaklaşımı geri çekilir; yerine "ne kadar, ne zaman, nereye" disiplini gelir.

Standart olmadan güven olmaz

Çabuk bozulan gıdayı yönetmek, aslında kurumu yönetmektir. Çünkü işin özü iki kelimeye iner: sıcaklık ve süre. Bu ikisini yönetemeyen, israfı da riski de yönetemez.

Doğru sıcaklıkta, doğru sürede

tutulmayan ürün en iyi niyetle bile kayba gider. O yüzden gıda yönetimi "mutfak işi" değil; kurumsal disiplin işidir: kayıt, süreç, sorumluluk ve kontrol. Bunlar yerli yerine oturduğunda yalnız israf düşmez; güven yükselir, performans istikrar kazanır.

Gıda güvenliği rehberlerinde geçen 2 saat / 4 saat kuralı basit bir mantığa dayanır: potansiyel riskli gıdalar 5°C-60°C aralığında ne kadar uzun kalırsa, mikroorganizma çoğalması o kadar hızlanır. Risk, tek seferlik değil; toplam dışarıda kalma süresi birikerek oluşur.

Peki bu ofiste en çok nerede patlar? İkramda. Açılır, bekler, taşınır, geri döner. Ve en kritik halka genelde boş bırakılır: geri dönüş kaydı. Kayıt yoksa karar "kanaate" kalır. Kanaatle yönetilen yerde de standart oluşmaz.

Standart olmadığında iki sonuç kaçınılmazdır:

- **Güvenlik riski:** Gerçek bir risk oluşabilir.
- **Güven erozyonu:** Çalışanın "Bunu gönül rahatlığıyla yiyebilir miyim?" sorusu bir kez doğdu mu; tüketim düşer; israf artar; memnuniyet azalır.

Burada "kural" kelimesinden çekinmemek gerekir. İkram ve yemekhane için uygulanabilir, sade bir standart öneriyorum:

1) Teslim alma standardı: Soğuk ürün gerçekten soğuk mu, sıcak ürün gerçekten sıcak mı? Kabul kriteri net mi? Zincirin en kritik anı teslim almadır; çünkü hızlı geçilir. En başta kaçan, sonra büyür.

2) Etiket standardı (tarih/saat): "Bugün geldi" yetmez. "Ne zaman açıldı, ne zaman servise çıktı, ne zaman geri döndü?" görünür olmalı. Etiket karmaşası hem riski hem israfı büyütür.

3) FIFO'nun fiilen işlemesi: "İlk giren ilk çıkar" sözle değil, dolap düzeniyle olur. Dolabın arkası mezarlığa dönerse israf kaçınılmazdır.

4) Servis süresi limiti: "Toplantı uzadı" diye standart esnemez. Esnerse standart ölür. Hangi ürün kaç dakika/saat dışarıda kalabilir? Limit aşılırsa ne yapılır? Bu karar yazılı olmalı.

5) Tek koordinatör: En kritik soru: Bu işin sahibi kim? Sahip yoksa süreç yoktur. Sorumluluk paylaşılır; ama sahiplik tek olmalıdır. Aksi halde herkes iyi niyetle hareket eder, ama sistem çalışmaz.

Bu standartlar kurulduğunda görünmeyen bir başlık daha çözülür: itibar ve güven. Gıdayla ilgili bir aksaklık hızla söylentiye dönüşür; söylenti güveni yer; güven de verimi.

İyi standart yalnız riski azaltmaz; israfı da azaltır. Çünkü neyin saklanacağı, neyin dönüştürüleceği, neyin paylaşılacağı, neyin imha edileceği netleşir. Rastgele servis azalır; rastgele imha azalır.

Tazelik yönetimi ile yeşil iş

Longevity kurum diline çevrildiğinde somutlaşır: gün içinde daha stabil enerji, öğleden sonra odağın daha az düşmesi, yemek sonrası rahatsızlıkların seyrekleşmesi, devamsızlıkta düşüş, iş tatmininde artış ve sürdürülebilir performans. Kurumsal longevity; çalışanların yalnız "daha uzun yaşaması" değil; kurum içinde daha uzun süre sağlıklı, üretken ve dengeli kalabilmesidir.

Kritik nokta şudur: Tazelik bir yan hak değil, performans altyapısıdır. Çünkü tazelik yalnız "daha iyi besin" değil, aynı zamanda daha güvenli besin demektir. Güvenli seçenekler yaygınlaştıkça tercih davranışı istikrara kavuşur; gün ortası enerji çöküşleri yavaşlar. Böylece esenlik söylemi duvarda kalmaz, günlük standarda dönüşür.

Mandalina gibi çabuk bozulan bir ürünü iyi yönetmek; sürdürülebilir çevre, sürdürülebilir sağlık ve sürdürülebilir ekonomi için küçük görünen ama büyük etkili bir adımdır. İnsan kapasitesini korumayan bir düzen, en iyi karbon raporlarını bile sahada zorlar. Çünkü sürdürülebilirlik yalnız "karbon" değildir; kaynağı, emeği ve güveni koruyan sistem kurmaktır.

Narenciye taze olduğu için hassastır; doğru yönetildiğinde ise sağlık, ekonomi ve çevre için güçlü bir kaldıraçtır. Dün kaptanın gemisini ayakta tutan ilke, bugün CEO'nun yönetiminde de geçerli...

Çabuk bozulan gıdalar aynı anda üç şeye dokunur: çevreye (israf), bütçeye (maliyet) ve insana (güven). Kurum kültürünüzü görmek istiyorsanız rapora değil; buzdolabına bakın. Çünkü dönüşüm bazen en büyük stratejilerle değil, en küçük yerde başlar: etiketin üzerinde, servis süresinin disiplininde, "geri dönen tabak" kararında.

Küresel megatrendler ve sürdürülebilirlik üzerine

Prof. Dr. Rana ATABAY KUŞÇU
İstanbul Medipol Üniversitesi SURKAM Müdürü

> *Megatrendleri sürdürülebilirliğe bağlayan ortak ilke, "hız" değil, "yön" yönetimidir. Megatrendler birer hızlandırıcıdır. Sürdürülebilirlik ise direksiyon...*

İklim krizi ve sürdürülebilirlik ile ilgili hassasiyetler, aynı zeminde buluşarak bir tercih alanı olmaktan çıkıp yapısal bir zorunluluğa dönüştü. Bugün ülkeler, kurumlar ve şirketler için asıl soru artık sürdürülebilirliğin gerekli olup olmadığı değil; bu dönüşümün hangi hızla, hangi önceliklerle ve hangi yönetişim kapasitesiyle yönetileceği.

Sanayi Devriminin başlangıcından bu yana yaklaşık 250 yıldır sorumsuzca üreten ve tüketen insan, yaşanan sürecin de sorumlusu oldu. Birleşmiş Milletler, içinde yaşadığımız döneme Antroposen Çağı diyor; İnsan Çağı! Çünkü tümünü insan yaptı, insan bozdu, düzeltecek olan da insandır, yaklaşımı var. Bu çağın en büyük olgusu ise yeşil dönüşüm. Öyle ki, ekonomiyi, toplumu, doğayı doğrudan etkileyen trendler içindeyiz.

Ekonominin en güçlü alanı enerji, olağanüstü bir dönüşüm içinde. Yapay zekâ, klimalar ve elektrikli araçlar, bu dönüşümde "elektrik" ihtiyacını öne çıkarıyor ve elektrifikasyon, enerjinin önceliği gibi görünüyor.

Enerji arzı, üretimi, iletimi, ticareti farklı hassasiyetler üretiyor.

Tüm majör gelişmelerde olduğu gibi bu hassasiyetlerin de arkasında sürdürülebilirlik endişesi var. Çünkü, gelecek artık bugünü anlatan bir kavram gibi, masamızda oturuyor.

Küresel megatrendler de sürdürülebilir gelecek endişesini hayatın her alanına yansıtıyor. Megatrendler, ekonomiyi, toplumu ve doğayı on yıllar boyunca aynı yöne doğru iten büyük kuvvetlerdir. Sürdürülebilirlik ise bu kuvvetleri "iyi niyetle" değil, ölçülebilir hedefler ve yönetişimle yönetme becerisi sağlıyor. Bu ikisini birlikte okumadığımızda, ülkeler ve kurumlar aynı hatayı tekrar eder: trendleri izler, ama etkileri yönetemez.

StartUs Insights

Büyük şirketler, yatırım fonları, kamu kurumları, politika yapıcılar, üniversiteler ve araştırma merkezlerine hizmet veren bir kuruluş var; StartUs Insights.

Küresel inovasyonun röntgenini çeken bir stratejik bilgi platformu olarak tanımlanır.

Viyana merkezli StartUs Insights, trendleri anlatmak yerine ölçüyor. Ayrıca henüz "hype" olmamış alanlarda erken sinyal yakalıyor. Bu yüzden de sürdürülebilirlik, enerji, yapay zekâ, mobilite, sağlık gibi alanlarda "önce onlar ne demiş?" diye bakılan bir yapı.

StartUs Insights, megatrendleri 12 maddelik bir çerçevede inceliyor:

1. Sürdürülebilirlik
2. Enerji
3. Mobilite ve Ulaşım
4. Endüstri 4.0
5. Yapay Zekâ

6. Dijitalleşme ve Bağlantı
7. Sağlık ve Yaşam Bilimleri
8. Gıda ve Tarım
9. İnşaat ve Gayrimenkul
10. Finans ve Sigorta
11. Tüketici ve Perakende
12. Çalışma Hayatı ve Eğitim

En hızlı ilerleyen megatrend aynı zamanda en pahalı ihmalkârlık olarak tanımlanan, enerji. Dünyanın enerji dönüşümü artık bir "niyet beyanı" değil; sermaye akışları bu dönüşümün yönünü açık biçimde ortaya koyuyor. Uluslararası Enerji Ajansı'na göre 2024'te küresel enerji yatırımları 3 trilyon USD'yi aştı.

Bunun yaklaşık 2 trilyon USD'si temiz teknolojilere (yenilenebilirler, şebeke, depolama, elektrikli araçlar, verimlilik vb.) gidiyor.

BloombergNEF de 2024'te düşük karbonlu enerji dönüşümüne yatırımların 2,1 trilyon USD ile rekor kırdığını raporladı.

Türkiye'de tablo iki katmanlı:

İyi haber: Ember'ın Türkiye Electricity Review 2025 raporuna göre 2024'te GES (güneş enerjisi santralleri) üretimi yıllık bazda %39 artıyor ve GES üretim payı %7,5'e yükseliyor.

Sert gerçek: Aynı rapor, Türkiye'de 2024'te kömürden elektrik üretiminin rekor seviyeye çıktığını ve Almanya'yı geçtiğini belirtiyor.

Sürdürülebilirlik açısından bu, şu anlama geliyor: Enerji megatrendi "yenilenebilir kurulumuyla" değil, fosilin sistemden ne hızla çıktığıyla ölçülüyor. Dolayısıyla mesele yalnızca kapasite eklemek değil; şebeke, depolama, talep yönetimi ve sanayi elektrifikasyonuyla birlikte bir "sistem dönüşümü" kurmak. Ayrıca, iklim riski ve su stresi, adaptasyonu yan bir başlık olmaktan çıkararak ana planın merkezine yerleştiriyor.

İklim megatrendi, şirketlerin ESG sunumlarında anlatılan bir konu olmaktan çıkıp maliyetleri ve riskleri belirleyen bir faktör haline geldi. Üretim maliyeti, sigorta primi, tedarik sürekliliği ve kamu sağlığı öncelik oldu.

Türkiye'de bunun en çıplak yüzü su: kuraklık ve su verimliliği konusu, tarım-enerji-şehir üçgeninin tam ortasında yer alıyor.

Enerji dönüşümü (mitigasyon) kadar, su yönetimi, tarımsal verimlilik ve şehir altyapısı (adaptasyon) da artık sürdürülebilirliğin omurgası halindedir.

Dijitalleşme ve yapay zekâ: Ya sürdürülebilirliği hızlandıracak ya da karbon salımını büyütecek. Doğru kullanımda, enerji verimliliği, kestirimci bakım, kaçak-kayıp azaltımı, akıllı şebekeler, tedarik zinciri izlenebilirliği olmalıdır.

Yanlış/eksik yönetişimde ise veri merkezleri ve yoğun hesaplama nedeniyle artan elektrik talebi; ayrıca sosyal boyutta iş gücü dönüşümünü de getiriyor, istihdama negatif etkisi ayrı başlıktır. Zaten bu nedenle, megatrend okumasında "teknoloji trendi" mutlaka "yönetişim trendi" ile birlikte ele alınmalı.Şeffaflık, standartlar, raporlama ve doğrulama mekanizmaları olmadan dijitalleşme sürdürülebilirlik üretmez; yalnızca hız getirir.

Demografi ve iş gücü

Türkiye'nin sürdürülebilirlik gündeminde "insan sermayesi" kritik eşiktir. Sürdürülebilirliğin sosyal boyutu çoğu zaman çevre kadar konuşulmuyor, ama megatrendler burada olumsuz etki üretebiliyor: demografik yapı, eğitim-istihdam geçişi ve kadınların iş gücüne katılımı, bir ülkenin dönüşüm kapasitesini belirliyor.

Türkiye için iki güncel veri özellikle öğretici:

• TÜİK'in "İşgücü Piyasasında Gençler, 2024" bülteni, genç işgücüne katılım ve geçiş dinamiklerine dair resmi çerçeveyi veriyor.

• UNDP'nin 2025 tarihli çalışması, Türkiye'de 15-24 yaş NEET (ne eğitimde ne istihdamda) oranını %22,9 olarak veriyor; cinsiyet kırılımı da sorunun sürdürülebilirlik (eşitsizlik) boyutunu netleştiriyor.

Bu veri setleri şunu söylüyor: Enerji dönüşümü, döngüsel ekonomi, yeşil sanayi–hepsi nitelikli insan kaynağı gerektiriyor. NEET oranının yüksekliği, sadece sosyal politika konusu değil; aynı zamanda yeşil dönüşümün hız limitidir.

Ayrıca, şehirler sürdürülebilirliğin "bütçesi"dir.

Kentleşme megatrendi, emisyonların, atığın, su tüketiminin ve eşitsizliklerin yoğunlaştığı alandır.

• Binalarda enerji verimliliği ve ısıtma-soğutma dönüşümü,

• Ulaşımda elektrifikasyon ve toplu taşıma kapasitesi,

• Atık-su altyapısında kayıp azaltımı ve döngüsellik.

Bu üç başlık, net sıfır hedefleri kadar sürdürülebilirlik bütçelerinde de etkendir.

Megatrendleri sürdürülebilirliğe bağlayan ortak ilke, "hız" değil, "yön" yönetimidir. Megatrendler birer hızlandırıcıdır. Sürdürülebilirlik ise direksiyon. Direksiyon yoksa hız, sadece daha hızlı savrulmak anlamına gelecektir. Bu nedenle, veriyle hedef koymak zorunludur çünkü ölçmeden yönetilmez. Geçiş riskini (pazar, mevzuat, finansman) ve fiziksel riski (iklim, su, afet) aynı anda yönetmek ve insan kaynağını dönüşümün merkezine almak zorunludur. Bu zorunluluklar, megatrendler ile yarına yürürken başarının anahtarı olacaktır.

DOĞANLAR MOBİLYA GRUBU CEO'SU | **MUTLU ERTURAN**

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK İŞ MODELİMİZİN OMURGASI

Eda Ünsün

Dijital dönüşüm, tasarım ve sürdürülebilirliği aynı vizyonda buluşturan Doğanlar Mobilya Grubu, "Geleceğin Mobilyası" yaklaşımıyla sektörde yeni bir paradigma inşa ediyor. Bu vizyonun arkasındaki isim olan Doğanlar Mobilya grubu CEO'su Mutlu Erturan, Yeşil İş Platformu Dergisi'ne verdiği röportajda, sürdürülebilir büyümenin iş modellerine nasıl entegre edildiğini, mobilyanın geleceğinin hangi değerler üzerine kurulduğunu ve yeşil dönüşüm yolculuklarını anlattı.

Öncelikle kısaca sizi tanıyabilir miyiz?

ODTÜ Ekonomi mezuniyetimin ve Nottingham Üniversitesi'ndeki MBA eğitimimin ardından, her zaman teknoloji ile stratejik dönüşümün kesişim noktasına odaklandım. Banka ve e-ticaret gibi öncü kurumlarda üst düzey yöneticilik yaparak dijital ekosistemin büyümesine katkı sağladım. Son olarak İngiltere merkezli bir biyoteknoloji şirketinde CEO'luk görevini üstlendim. Doğanlar Mobilya Grubu ile yollarımız ise 2022 yılında Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi olarak kesişti. Üç yıl süren bu görev süresince grubun potansiyelini ve vizyonunu yakından deneyimleme fırsatı buldum. Bugün, kariyerim boyunca edindiğim dijital dönüşüm, operasyonel mükemmeliyet ve sürdürülebilir büyüme alanlarındaki birikimimi; tasarımın gücüyle birleştirerek grubumuzu geleceğin dünyasına hazırlamaya odaklanıyorum.

Geleceğin mobilyasını şekillendirmek ve daha iyi bir gelecek inşa etmek için sürdürülebilirlik bazında neler yapıyorsunuz?

Doğanlar Mobilya Grubu olarak sürdürülebilirliği bir sosyal sorumluluk projesi değil, iş modelimizin ana omurgası olarak görüyoruz. Geleceğin mobilyasını şekillendirirken üç temel stratejiyle hareket ediyoruz. Tasarım süreçlerimize 'döngüselliği' entegre ettik. Ürünlerimizin sadece ömrünü uzatmakla kalmıyor, üretimde geri dönüştürülmüş ham madde ve sürdürülebilir kaynaklardan elde edilen (FSC sertifikalı) ahşap kullanımını artırıyoruz. Operasyonel verimlilik ve teknoloji alanında ise dijital dönüşüm kaslarımızı karbon ayak izimizi azaltmak için kullanıyoruz. Tedarik zinciri ve lojistik süreçlerimizi yapay zeka ile optimize ederek enerji sarfiyatını azaltıyor, üretimde 'sıfır atık' prensibiyle hareket ediyoruz. Üretim tesislerimizde de yenilenebilir enerji kullanımını teşvik ediyor, yatırımlarımızı bu yönde yapıyoruz. Yönetim kısmında da Sürdürülebilirlik Komitelerimizle çalışmalar yapıyoruz. Bu komiteler, sürdürülebilirlik taahhütlerimizi sadece iyi niyetli bir dilek olmaktan çıkarıp, tüm operasyonlarımıza ve kurumsal kültürümüze nüfuz eden somut ve ölçülebilir politikalara dönüştüren ana mekanizmaları oluşturuyor. İnsan kaynağımıza yaptığımız yatırımlarla çalışanlarımızın gelişimini destekliyor, iş sağlığı ve güvenliğini önceliklendiriyoruz. Ayrıca, kadın yönetici oranımızı %17'ye, STEM pozisyonlarındaki kadın çalışan oranını ise

“Doğanlar Mobilya Grubu olarak sürdürülebilirliği bir sosyal sorumluluk projesi değil, iş modelimizin ana omurgası olarak görüyoruz.”

Kelebek Düzce

%30'a çıkararak toplumsal sorumluluğumuzu yerine getiriyoruz. Bu kararlı adımlarımızla, gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakma sözümüzü pekiştiriyor ve sektöre ilham veriyoruz. Doğanlar Mobilya Grubu olarak, sadece bugünü değil, gelecek nesillerin yaşam alanlarını da koruyan 'yeşil bir dönüşüm' gerçekleştiriyoruz. Tüm bu çalışmalarımızın bir çıktısı olarak ise T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Bakanlığı tarafından verilen "Sürdürülebilir Çevre Etiketi" ile sektörümüzde bu belgeyi alan ilk şirket olduk. Hedefimiz, sektörümüzde sürdürülebilirlik dendiğinde akla gelen ilk teknolojik ve çevreci güç olmak.

■ "Geleceğin Mobilyası" vizyonunuzun temelinde ne yatıyor? Sürdürülebilirlik stratejinizin temelini oluştururken nelere dikkat ediyorsunuz?

Geleceğin Mobilyası vizyonumuzun temelinde, mobilyayı sadece bir 'eşya' olarak değil, 'teknolojiyle nefes alan, sürdürülebilir bir yaşam arkadaşı' olarak görme anlayışımız yatıyor. Artık sadece estetik ve fonksiyonellik yetmiyor; mobilyanın kullanıcısını tanıdığı, mekanla bütünleştiği ve çevreye borcunu ödediği bir dönemdeyiz. Bir ürünün sadece satış anına değil, tasarımdan ham madde tedarikine, lojistikten ömrünü tamamladığı ana kadar bıraktığı 'toplam izi' yönetiyoruz. Stratejimizin temeli 'atığı henüz tasarım aşamasında yok etmek' üzerine kurulu. Dijital dönüşüm kaslarımızı sürdürülebilirlik için kullanıyoruz. Yapay zeka ve büyük veri sayesinde üretimdeki fire oranlarını azaltıyor, enerji verimliliğini en üst seviyeye çıkarıyoruz.

> **Artık sadece estetik ve fonksiyonellik yetmiyor;** mobilyanın kullanıcısını tanıdığı, mekanla bütünleştiği ve çevreye borcunu ödediği bir dönemdeyiz.

Ham maddemizin kaynağını biliyor, sürdürülebilir orman yönetiminden (FSC) geri dönüştürülmüş materyallere kadar her aşamada şeffaflığa önem veriyoruz.

■ GES yatırımlarınızı tamamlayarak üretim tesislerinizde yenilenebilir enerji kullanımını artırdınız. Bu yatırımların enerji yönetimi üzerindeki etkisini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Doğanlar Mobilya Grubu'nun üretim gücünün büyük kısmı Biga ve Düzce tesislerinde konumlanıyor. Bu tesislerde enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji kullanım oranı her geçen yıl artıyor. Grup olarak kendi enerji ihtiyacımızı karşılamak amacıyla GES yatırımlarını da hayata geçirdik. Ar-Ge çalışmaları kapsamında ise, üretimde enerji tasarrufu sağlayan sistemler, geri dönüştürülebilir malzeme kullanımı ve dijital takip altyapıları geliştiriyoruz. Yalnızca üretim süreçlerinde değil, aynı zamanda enerji ve kaynak yönetiminde de sürdürülebilirliği

Doğtaş Biga

Döngüsel ekonomi prensiplerimizle, bir ağacın sunduğu kaynağı en verimli şekilde kullanarak orman üzerindeki baskıyı hafifletiyoruz.

merkeze alıyoruz. 2053 net sıfır karbon hedefleri doğrultusunda tüm iş kollarımızda çevresel etkiyi en aza indirmeyi amaçlıyoruz. GES yatırımlarının enerji yönetimi üzerindeki etkisine baktığımızda, enerji fiyatlarındaki küresel dalgalanmalardan etkilenmeden, üretim maliyetlerimizi daha öngörülebilir kılıyor. Kendi enerjimizi üretmek, bize uzun vadeli bir finansal sürdürülebilirlik ve fiyatlama avantajı sağlıyor. Yenilenebilir enerji kullanımı özellikle Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatı gibi düzenlemeler kapımızdayken, bizi küresel pazarlarda 'tercih edilen üretici' konumuna taşıyor. Tesislerimizin kendi kendine yeten yapılar haline gelmesi, enerji arz güvenliğimizi artırıyor. Bu da üretim sürekliliğimizin teminatı oluyor.

■ **Biga ve Düzce'deki üretim tesislerinizde teknoloji ve inovasyonu bir araya getirerek sürdürülebilir üretimi nasıl sağlıyorsunuz?**

Biga ve Düzce tesislerimiz, Doğanlar Mobilya Grubu'nun global üretim gücünü temsil ederken, teknolojiyi sürdürülebilirliğin hizmetine sunduğumuz iki ana merkezimiz konumunda. Biga ve Düzce'deki tesisimizde yüksek otomasyon ve IoT (Nesnelerin İnterneti) sistemlerini kullanarak üretim verimliliğimizi en üst seviyeye çıkardık. Dijital altyapımız sayesinde ham madde kullanımını milimetrik hesaplamalarla optimize ediyor, üretim firelerini en aza indiriyoruz. Her iki tesisimizde de ham maddeden son ürüne kadar tüm süreci dijital olarak takip ediyoruz. Bu şeffaflık, bize enerji tüketimini anlık olarak izleme ve optimize etme imkanı tanıyor.

"Orman tahribatının karşısında duruyoruz"

Üretimimizde kullandığımız ahşap ve ahşap bazlı ham maddelerin tamamının, sürdürülebilir yönetilen ormanlardan gelmesine özen gösteriyoruz. FSC gibi uluslararası sertifikasyon süreçlerini iş modelimizin ayrılmaz bir parçası kılarak, yasa dışı kesimin ve orman tahribatının karşısında duruyoruz. Bakir ağaç kullanımını azaltmak için geri dönüştürülmüş ahşap lifleri ve panel materyallerinin kullanım oranını artırıyoruz. Döngüsel ekonomi prensiplerimizle, bir ağacın sunduğu kaynağı en verimli şekilde kullanarak orman üzerindeki baskıyı hafifletiyoruz. Sadece korumakla yetinmiyoruz, geri veriyoruz. Belirli dönemlerde gerçekleştirdiğimiz ağaçlandırma projeleri ve hatıra ormanları çalışmalarıyla biyoçeşitliliğin yeniden canlanmasına katkı sağlıyoruz. Amacımız, kullandığımız her bir ağacın yerine çok daha fazlasının doğaya kazandırılmasını sağlamak.

Akfen GYO, BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde

Akfen Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş. (Akfen GYO), çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim (ESG) alanlarındaki performansı doğrultusunda Borsa İstanbul (BIST) Sürdürülebilirlik Endeksi kapsamına alındı. Borsa İstanbul tarafından belirlenen endeks, şirketlerin çevresel etki yönetimi, sosyal sorumluluk uygulamaları, kurumsal yönetim yapıları ve şeffaflık kriterleri çerçevesinde yapılan değerlendirmeler sonucunda oluşturuluyor. Akfen GYO'nun endekste yer alması, şirketin bu alanlardaki uygulamalarının uluslararası ESG standartlarıyla uyumlu olduğunu ortaya koyuyor.

İzmir'de yeşil dönüşüm adımı

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Cemil Tugay, yeni yapılan binalarda lavabo ve duşlardan gelen suların sterilize edilerek yeniden kullanılmasını sağlayacak gri su dönüşümü sistemlerini zorunlu hale getireceklerini açıkladı. Kente su sağlayan barajların tamamen boşaldığı İzmir'de gece saatlerinde düzenli su kesintisi uygulanmaya devam ediyor. Susuzlukla mücadele edilen kentte Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD) tarafından, Ege Bölgesi Sanayi Odası ve İzmir Ticaret Borsası'nın katkılarıyla "Su Konferansı" düzenlendi. İzQ Girişimcilik ve İnovasyon Merkezi'ndeki konferansta tarım, sanayi ve kentsel sulama başlıklarında susuzluğa karşı eylem planları ele alındı.

Liderlik seviyesinde: DeFacto

DeFacto, sürdürülebilirlik alanındaki kararlı adımlarıyla 2023 yılında başladığı CDP (Carbon Disclosure Project) Karbon Saydamlık Programı raporlama yolculuğunda performansını ileri taşıdı ve İklim Değişikliği kategorisinde bir önceki yıla göre bir kademe daha yukarı çıkarak bir liderlik seviyesi notu olan A- notunu aldı. Su Güvenliği ve Ormansızlaşma kategorilerinde ise B notu alarak çevresel risklerin yönetimi konusunda olumlu bir ilerleme kaydetti. DeFacto Sürdürülebilirlik ve CSR Başkanı Elif Çam "CDP liderlik seviyesinde yer almak, DeFacto'nun sürdürülebilirliği bir niyet değil; ölçülebilir hedefler, şeffaf raporlama ve teknoloji destekli karar süreçleriyle yönettiğinin güçlü bir göstergesi" dedi.

Pınar Enstitüsü 6. Bilimsel Makale Ödülleri açıklandı

Pınar Enstitüsü'nün, sürdürülebilirlik teması kapsamında gıda, sağlık, beslenme ve tarım alanlarında yürütülen bilimsel çalışmaları teşvik etmek ve toplumsal düzeyde görünür kılınmasını sağlamak amacıyla düzenlediği Bilimsel Makale Ödülleri'nin kazananları açıklandı. Alanında uzman Değerlendirme Kurulu'nun titiz incelemeleri sonucunda, bilime katkı, toplumsal yarar, uygulanabilirlik ve özgünlük kriterleri çerçevesinde ödül almaya hak kazanan çalışmalar belirlendi. İstanbul Gelişim Üniversitesi'nden Hatice Merve Bayram birinci, Üsküdar Üniversitesi'nden Esma Ulusoy ikinci, Harran Üniversitesi'nden Kamile Bayrak Akay ise üçüncü oldu.

Luxera
Topkapı

TOPKAPI'DA YATIRIMIN ADRESİ BELLİ

1.900.000 TL

PEŞİNATLA EV SAHİBİ OLUN

Detaylar için
QR kodu
okutabilirsiniz.

LUXERA GYO

444 34 35
www.luxera.com.tr

Türkiye için yeni enerji denklemi: Verimli büyüme

Sabancı Üniversitesi İstanbul Uluslararası Enerji ve İklim Merkezi (IICEC) Direktörü Bora Şekip Güray, hızla artan enerji talebinin daha verimli ve yüksek katma değerli çözümlerle yönetilmesinin, Türkiye'nin enerji güvenliği, ithalatın azaltılması, rekabetçi bir enerji sistemi ve sürdürülebilir enerji dönüşümü hedefleri açısından kritik bir fırsat sunduğunu söyledi. 5–11 Ocak Enerji Verimliliği Haftası kapsamında değerlendirmelerde bulunan Güray, son dönemde enerji verimliliğine yönelik farkındalığın artmasının memnuniyet verici olduğunu ifade etti. Güray, enerjiye olan talebi daha verimli ve katma değeri daha yüksek niteliğe ulaştırabilecek stratejilerin ve yatırımların daha sürdürülebilir bir enerji geleceği hedefleri için her yönden büyük önemi olduğunu belirtti.

Tüpraş, CDP değerlendirmesinde öne çıktı

Tüpraş, dünyanın en kapsamlı çevresel raporlama platformlarından biri olan CDP'nin son değerlendirmesinde petrol ve gaz sektöründe üst sıralarda yer aldı. İklim kriziyle birlikte enerji sektörünün üzerindeki baskı her geçen yıl artarken, şirketlerin performansı artık yalnızca üretim kapasitesiyle değil; çevresel etkilerini nasıl yönettikleriyle ölçülüyor. Bu çerçevede gerçekleştirilen CDP değerlendirmesi, binlerce şirketin iklim değişikliği, su güvenliği ve çevresel şeffaflık başlıklarındaki performansını karşılaştırmalı olarak ortaya koyuyor. Tüpraş'ın son değerlendirmede üst kategoride yer alması, özellikle emisyon yönetimi, risk analizi ve uzun vadeli iklim stratejileri açısından belirli bir olgunluk seviyesine ulaşıldığına işaret ediyor.

IWF Leadership Fellows Programı Türkiye'de

International Women's Forum (IWF) Türkiye, kadın liderlerin kariyerlerinde yeni bir sayfa açmayı amaçlayan Leadership Fellows Programı'nı Türkiye'ye taşıdı. IWF Global Leadership Fellows Programı, kadın liderlerin profesyonel ağlara erişimde yaşadığı kısıtlar, liderlik gelişimindeki eşitsizlikler ve mentorluk eksiklikleri gibi sorunlara çözüm üretmek amacıyla, 1991 tarihli ABD Glass Ceiling Raporu sonrasında başlatıldı. Program, pek çok kadın liderin kariyerinde cam tavanları kırmalarının ve üst düzey liderlik rollerini üstlenmelerinin önünü açarak küresel ölçekte prestij kazandı.

Ülker sürdürülebilirlikte dünya birincisi

LSEG tarafından yapılan ESG değerlendirmesinde Ülker, çevresel, sosyal ve yönetişim performansıyla kendi kategorisinde üst üste üçüncü kez dünyanın en iyisi seçildi. Uluslararası finansal analiz ve raporlama kuruluşu LSEG, halka açık şirketlerin çevresel, sosyal ve yönetişim (ESG-Environmental, Social & Governance) performansına ilişkin değerlendirmesini açıkladı. Kurulduğu günden bu yana "İsrafsız şirket" kültürüyle sürdürülebilirlik çalışmalarını yürüten Ülker, dünya genelinde değerlendirilen 504 halka açık gıda şirketi arasında Aralık 2025 itibarıyla en yüksek puanı alarak üst üste üçüncü kez dünya birinciliğine yükseldi.

DenizBank Black Kart sahipleri, TAV Passport üyeliğiyle seyahatlerinin her anında ayrıcalığı hissediyor

400'e yakın lounge'a ücretsiz erişim, güvenlik noktalarından ücretsiz hızlı geçiş imkânı, ücretsiz otopark ve birçok noktada indirimli alışveriş fırsatlarıyla konforlu bir uçuş deneyimi sizi bekliyor.

denizbank.com | 0 850 222 0 800

ENBD

İlerisi Benim ›

DenizBank

TAV Passport Kart ayrıcalıkları 5 mio TL ve üzeri varlığı bulunan müşteriler için geçerlidir. Belirtilen ayrıcalıklar TAV Passport üyeliğiyle anlaşmalı havalimanlarında sunulmaktadır. DenizBank kampanyada değişiklik yapma hakkını saklı tutar. Detaylı bilgi için denizbank.com'u ziyaret edebilirsiniz.

MODANIN YENİ YÖNÜ

Ayşenur Ülvan Erkan

"Moda sektörü liderleri için istikrarlı türbülans beklentisi hâkim. Ticaret riskleri, jeopolitik gerginlikler ve tüketici güvenindeki dalgalanmalar "normal yeni hali" oluşturuyor."

Perakende sektörünün yönetim toplantılarında artık kimse "Yapay zekâ gelir mi, gelmez mi?" diye sormuyor; asıl soru şu: "Bu dalganın neresinde konumlanacağız?". Kimi liderler bunu kaçırılmaması gereken bir fırsat penceresi olarak okurken, kimileri ise temkinli. Ama herkes oyunun kurallarının hızla değiştiği konusunda hemfikir.

Liderlerin önemli bir kısmı, 2026'da en büyük fırsatın yapay zekâ ve dijital araçlar olacağını söylüyor. Zorlu bir moda pazarında şirketlerin büyümeyi sürdürebilmek için artık sadece daha fazla ürün satması değil, çok daha verimli hâle gelmesi gerekiyor. Ölçek ve düşük maliyetli tedarik gibi "eski dünya" avantajları, tek başına sağlıklı bir ekonomik modeli ayakta tutmaya yetmiyor. Yeni teknolojiden yararlanan işletmeler ise verimliliği artırarak ve maliyetleri aşağı çekerek, büyümeyi mümkün kılan gerçek farklılaştırıcılara, yaratıcı ürün geliştirme, güçlü marka hikâyesi, malzeme inovasyonu gibi alanlara kaynak yaratabiliyor.

Nitekim şirketlerin %92'si üretken yapay zekâ yatırımlarını artıracağını söylerken, yalnızca %1'i uygulamalarının gerçekten "olgunlaştığını" ifade ediyor. Yani herkes denerken çok azı bu denemeden emin. Bu nedenle bu teknolojinin ekonomiye net etkisi "Daha az ve daha düşük ücretli iş mi getirecek, yoksa bambaşka sektörleri ve becerileri mi doğuracak?" hâlâ soru işareti. Kesinlik yok. Tam da bu belirsizlik, bugünkü yüksek değerlemelerin ne kadar makul olduğu sorusunu gündeme taşıyor. Bu belirsizlik, piyasada temkinli bir iyimserlik yaratıyor; şirketler de bu yüzden pilotlarla ilerliyor.

Yeniden düzenleme şart

Raporda, tüm bu tabloyu bir araya getiren net bir mesaj var: "Moda şirketleri yapay zekânın sunduğu avantajlardan gerçekten yararlanmak istiyorsa, sadece teknoloji satın almak yetmiyor; evinin içini de yeniden düzenlemesi gerekiyor."

McKinsey, 2026'ya giderken bu dönüşümün dört eksende şekilleneceğini söylüyor: organizasyon tasarımı, çalışma biçimleri, roller ve yetenek ve kültür.

Önce organizasyon fotoğrafına bakalım. Öngörüler, Avrupa ve ABD'de tüketim malları ve perakende alanında çalışanların yürüttüğü görevlerin yaklaşık %28 ila %38'inin 2030'a kadar teknoloji etkisiyle yeniden şekilleneceğine işaret ediyor. Yapay zekâ her iş birimini aynı şiddette ve şekilde etkilemeyecek; ancak genel yön belli. Geleceğin moda şirketleri, daha çevik işleyen, verimlilik katsayısı yükselmiş ve çalışanlarını tekrar tekrar yapılan rutin görevlerden, daha katma değerli rollere doğru kaydıran yapılara dönüşecek. Muhasebe, bordro gibi tekrarlayan süreçleri taşıyan operasyonel fonksiyonların önemli bir kısmı otomasyonla desteklenebilecek; insana kalan kısım ise yorum, ilişki, yaratıcılık olacak.

Bu da bizi ikinci eksene, yani çalışma biçimlerine getiriyor. ABD genelinde farklı sektörlerde çalışanların neredeyse yarısı (%47), üretken yapay zekâ nedeniyle işlerinin üçte birinden fazlasının dönüşeceğini öngörüyor. Bu dönüşümün merkezinde ise fonksiyonlar arası iş birliği var. Yapay zekâ ile desteklenen tasarım ekiplerinin, tercih edilen tedarikçilerden gerçek zamanlı malzeme fiyatlarına, stok durumuna ya da lojistik kısıtlara anlık erişebildiği

Moda sektöründe yönetim etkisi (2)

bir dünyada, kararlar hem daha hızlı hem de daha isabetli alınabiliyor. Ancak bu potansiyelin hayata geçmesi için yalnızca yeni yazılımlar değil; rol tanımlarını netleştiren, hiyerarşik bariyerleri azaltan ve ekipler arası "duvarları" incelten bir kültürel dönüşüm de şart.

İnsan sermayesi önemli

Üçüncü boyut roller ve yetenek tarafında karşımıza çıkıyor. ABD'de tüketim malları ve perakende çalışanlarının %47'si, üretken yapay zekânın benimsenmesinde en kritik unsurun eğitim olduğuna dikkat çekiyor. Buna rağmen çalışanların önemli bir bölümü, kurum içi destek ve yetkinlik geliştirme programlarını hâlâ yetersiz buluyor. Yani şirketler teknolojiye yatırım yaparken, insan sermayesini aynı hızda dönüştüremiyor. Geleceğin moda şirketi, yalnızca yeni pozisyonlar; örneğin yapay zekâ ürün yöneticileri, veri odaklı tasarımcılar, algoritma okuryazarı merchandiser'lar yaratmakla kalmayacak; mevcut rolleri de "AI destekli" hâle getirecek.

Son eksen, tüm dönüşümün görünmez ama en güçlü belirleyicisi: kültür. Sektör liderlerinin %60'ı teknolojik dönüşümün önündeki en büyük engelin şirket kültürü olduğunu söylüyor. Moda ve lükste bu bariyer daha yüksek; çünkü sektör uzun yıllardır "kendi içinden yetiştirme" refleksiyle kapalı devre ilerleyen kariyer yollarına dayanıyor. Bu yapı, farklı disiplinlerden gelen yenilikçi profilleri çekmeyi zorlaştırıyor; finans gibi alanlardan üst düzey transferlerle ekiplerini dönüştüren örnekler olsa da, hâlâ yaygın bir strateji değil.

Bu nedenle liderlerin, yetenek havuzunu genişletmesi ve yeni çalışma biçimlerini mümkün kılan bir iklim kurması kritik. Özellikle müşteri etkileşimi ya da tedarik zinciri otomasyonu gibi alanlarda dışarıdan alınan teknoloji çözümleri, içeride sıfırdan uzmanlık inşa etmeye kıyasla daha hızlı sonuç verebilir. Asıl mesele, bu dış uzmanlığı "dışarıda kalan bir servis" gibi değil, şirketin dili ve değerleriyle uyumlu çalışan bir yetkinliğe dönüştürebilmek–yani teknolojiyi değil, kültürü de güncelleyebilmek.

Yarının liderlik laboratuvarı

Moda sektörü yalnızca estetik üretmez; farklı sektörlerden yöneticilerin yakından izlediği, en dinamik toplumsal barometrelerden biridir. Tüketici davranışı nerede değişse önce burada hissedilir, krizler önce burada patlak verir, yenilikler önce burada test edilir.

Biz modayı bu yüzden liderlik açısından yaşayan bir laboratuvar olarak görüyoruz. Birlikte çalıştığımız markalarla, bu laboratuvarda başarıya ulaşacak yönetim yaklaşımlarını geliştirmeye; ortaya çıkan bu yönetim modellerinin perakendedenenerjiye, teknolojiden sanayiye pek çok sektöre nasıl yayılabileceğinin zemini oluşturmaya odaklanıyoruz. Çünkü modadaki hız, kırılganlık ve yoğun rekabet, liderliği hataya neredeyse hiç tolerans bırakmadan sınar.

2026'da risk ve fırsatlar iç içe

Moda sektörü liderleri için artık belirsizlik değil; istikrarlı türbülans beklentisi hâkim. Ticaret riskleri, jeopolitik gerginlikler ve tüketici güvenindeki dalgalanmalar "normal yeni hali" oluşturuyor.

Bu iklimde ayakta kalmak, yalnızca maliyet baskısını yönetmekle sınırlı değil; dijitalleşme, otomasyon, tedarik zincirini yeniden kurgulama ve yapay zekâ entegrasyonu markaların esnek işletme modeli kurmasında belirleyici.

Farkı yaratan ise hâlâ insan dokunuşu: yaratıcılık, kalite, tutarlı marka hikâyesi ve gerçekten pozitif etki üreten sürdürülebilir projeler. Bu dönüşüm vitrinle sınırlı değil; şirketlerin içinde veri, ürün, sürdürülebilirlik ve tasarım ekipleri aynı masada buluşuyor ve bu masayı ayakta tutan şey güçlü bir yönetişim. Yönetim katındaki kritik soru artık net: "Dönüştürücü yetenekleri nasıl çeker, elde tutar ve yetiştirecek kültürü nasıl kurarım?" Bugün moda liderliği, uzmanlığı uzaktan izlemekle değil onu şirketin DNA'sına entegre etmekle ölçülüyor–ve bu yönetim etkisi doğru kullanıldığında, tek bir markayı değil sektörün dönüşüm hızını belirleyen bir kaldıraç hâline geliyor.

HURDAMPRO CEO | **KENAN KAYA**

“Sürdürülebilirlik, sadece atığı elden çıkarmak değil; doğru şekilde ayrıştırarak en yüksek katma değeri sağlamak demek.”

Nüshet Çamuşoğlu

Hurda ve geri dönüşüm sektörü, çevresel ve sosyal etkileriyle dönüşümün merkezinde yer alıyor. Atık olarak görülen malzemelerin doğru yönetildiğinde ciddi bir katma değere dönüşebileceğini savunan HurdamPro, bu dönüşümü dijital bir platform üzerinden şeffaf ve adil bir ticaret modeliyle yeniden tanımlıyor. HurdamPro CEO’su Kenan Kaya, Yeşil İş Platformu Dergisi için verdiği bu röportajda; platformun ortaya çıkış hikâyesinden sahadaki gerçeklere, hurda ticaretindeki fiyat şeffaflığından sürdürülebilirlik ve mevzuat uyumuna kadar sektörün bugününü ve yarınını tüm açıklığıyla anlattı.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ATIĞI ELDEN ÇIKARMAK DEĞİL

■ Öncelikle sizi ve HurdamPro ekibini biraz daha yakından tanıyabilir miyiz?

Şirketimizin resmi kuruluşu Aralık 2023'te, vergi kaydı ve ticaret sicil tescilinin tamamlanmasıyla gerçekleşti. Ancak fikrin ve altyapının temelleri çok daha eskiye dayanıyor. Platformumuzu aktif olarak 18 Mart 2025'te yayına alarak bir pilot süreç başlattık.

İlk etapta insanların alışkanlıklarından vazgeçmesinin zor olduğunu gördük. Bu nedenle önyargılı yaklaşımlar ve "olmaz" diyenler oldu ancak zamanla tablo değişti. Son dönemde özellikle büyük firmalardan gelen telefonlar artmaya başladı. "Atığımız var ama nereye satacağımızı bilmiyoruz" ya da "Doğru kişiyle mi çalışıyoruz?" gibi sorularla karşılaşıyoruz.

Bu noktada çevre mühendislerinin rolü çok kritik. Çünkü atıkların mevzuata uygun şekilde yönetilmesi ve doğru kanallarla değerlendirilmesi gerekiyor. Sürdürülebilirlik kavramının sanayide giderek daha fazla önem kazanmasıyla birlikte, firmalar atık olarak gördükleri unsurların aslında ciddi bir ekonomik değer taşıdığının farkına varıyor. Geri dönüşüm hem firmalara hem de ülke ekonomisine önemli bir katma değer sağlıyor. Biz de bu ihtiyaçtan yola çıkarak bu platformu hayata geçirdik.

■ Sizce hurda ticareti ve geri dönüşüm sektöründe nasıl bir farkındalık mevcut? Bu konuda görüşleriniz nelerdir?

Genel olarak bakıldığında farkındalığın temeli aslında okullarda atılıyor. Öğrencilerin daha küçük yaşlardan itibaren çöp kutularında ayrıştırma öğrenmesi, bakır, alüminyum gibi malzemelerin geri dönüşüm değerini kavraması bu sürecin en önemli adımı. Bilincin yaygınlaşmasının ileride çok daha olumlu sonuçlar doğuracağına inanıyoruz.

Öte yandan, yerleşim alanlarında geri dönüşüm faaliyetlerinin belirli bir noktada sınırlandığını da görüyoruz. Çünkü bu bölgelerde hem çevresel kirlilik hem de gürültü kirliliği gibi sorunlar ortaya çıkabiliyor. Sanayi sitelerinin planlı alanlara taşınması ve yeni sanayi bölgelerinin oluşturulması, hem şehir yaşamını koruyan hem de geri dönüşüm faaliyetlerini daha sağlıklı hâle getiren önemli bir gelişme olacak.

■ HurdamPro'nun geri dönüşüm merkezleri, sanayi kuruluşları ve hurdacılar için sunduğu başlıca avantajlar nelerdir?

Platformun en önemli avantajı, satıcı firmaların "Malımı kime satacağım?" derdini ortadan kaldırması. Çünkü platformda çok sayıda kullanıcı yer alıyor ve bu kullanıcıların

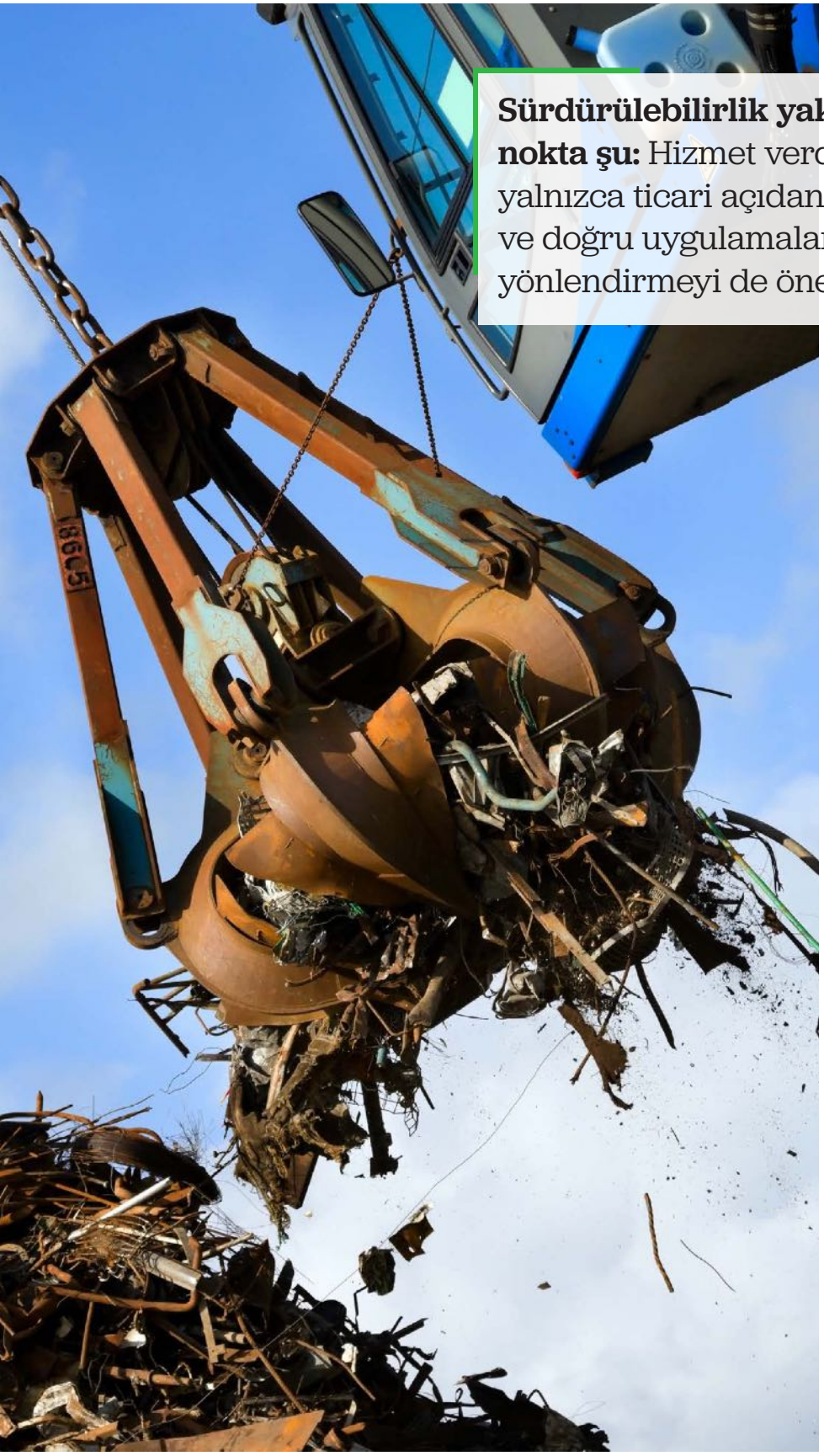

Sürdürülebilirlik yaklaşımımızda temel nokta şu: Hizmet verdiğimiz firmaları yalnızca ticari açıdan değil, mevzuata ve doğru uygulamalara uygun şekilde yönlendirmeyi de önemsiyoruz.

hiçbiri tek tip çalışmıyor. Platformdaki herkes kendi alanına odaklanıyor. Farklı malzemeler ve farklı ihtiyaçlar için alım yapan çok sayıda kullanıcı var. Çeşitlilik, platformun piyasada doğal bir denge oluşturmasını sağlıyor.

Özellikle büyük ölçekli atıklarda firmalar çoğu zaman bir ya da iki alıcıyla çalışmak zorunda kaldıklarını düşünüyor. Ancak bu durum zamanla fiyat şeffaflığını zorlaştırıyor. Birçok firma da bunu açıkça dile getiriyor. Atığın miktarı ve niteliği gözle görülebiliyor olsa bile, gerçek piyasa değeri ve ortalama fiyat her zaman net hesaplanamıyor. Şantiye ortamlarında bu belirsizlik daha da artıyor. Biz bu noktada devreye giriyoruz. Satıcı, elindeki atığı gerçek miktarı ve gerçek değeriyle sisteme giriyor ve kime satacağını net olarak biliyor. Alıcı taraf da ne alacağını net şekilde görerek sürece dahil oluyor. Böylece her iki taraf için de güvenli ve şeffaf bir ticaret ortamı oluşuyor.

En büyük avantajımız tam olarak burada ortaya çıkıyor. Alışkanlıklar nedeniyle firmalar bazen "katma değer yaratmak istiyorum" derken, gerçek piyasa fiyatını yakalama konusunda yeterince hassas davranmayabiliyor. Biz ise diyoruz ki: En doğru fiyatı, en iyi koşulu kim veriyorsa onunla çalışın. Platform, bunu herkes için görünür ve erişilebilir hale getiriyor.

■ "Yeşil çevre, sıfır atık" sloganınız doğrultusunda hangi sürdürülebilirlik ve çevre odaklı çalışmaları hayata geçiriyorsunuz?

Sürdürülebilirlik yaklaşımımızda temel nokta şu: Hizmet verdiğimiz firmaları yalnızca ticari açıdan değil, mevzuata ve doğru uygulamalara uygun şekilde yönlendirmeyi de önemsiyoruz. Bu nedenle özellikle lisanslı firmalarla çalışılması konusunda ciddi bir hassasiyetimiz var. Çünkü sürdürülebilirlik, sadece atığı elden çıkarmak değil; doğru şekilde ayrıştırarak en yüksek katma değeri sağlamak demek.

Örneğin tek tip bir malzeme söz konusuysa süreç kolay ilerliyor. Bir fabrika sadece demir çıkışı yapıyorsa, bu doğrudan ilgili tesise yönlendirilebiliyor. Ancak iş makine ekipmanı, sökülmüş tesis ya da envanterden düşen demir başlara geldiğinde tablo değişiyor. Bu tür atıkların niteliğine göre ayrıştırılması gerekiyor. Çünkü doğru ayrıştırılan her malzeme, firmaya ek gelir olarak geri dönüyor.

Hurdacı tarafında zaten bu süreç ekspertizle ilerliyor. Kablodan ne kadar bakır çıkar, makineden hangi metaller elde edilir gibi oranlar analiz ediliyor ve fiyatlandırma buna göre yapılıyor. Ancak "aldım, demir diye attım" yaklaşımı hem maddi kayıp yaratıyor hem de sürdürülebilirlik açısından ciddi bir zarar anlamına geliyor.

Yabancı sermayeli ve kurumsal firmalar, sürdürülebilirlik raporlarında bu detayları net bir şekilde talep ediyor. Atıkların nereye gittiği, nasıl değerlendirildiği, geri dönüşüme mi yoksa bertarafa mı yönlendirildiği soruluyor. Üretim sürecinden çıkan her atığın bir karşılığı var ve bunun belgelenmesi isteniyor. Örneğin arıtma çamurları gibi tehlikeli atık gruplarına giren malzemelerin mutlaka lisanslı firmalar tarafından yönetilmesi gerekiyor.

Bu noktada çevre mühendisleriyle de yakın çalışıyoruz. Onlar için de önemli olan, bir atığın çıkış noktasından son aşamasına kadar sürecin izlenebilir olması. Büyük ve kurumsal firmalar da tam olarak bunu talep ediyor: Atığın ne olduğu, nasıl ayrıştırıldığı ve sonunda neye dönüştüğü.

■ Müşteri memnuniyetini uzun vadede sürdürülebilir kılmak için nasıl bir strateji izliyorsunuz? Kullanıcı geri bildirimleri nasıl oluyor?

Müşteri memnuniyetini sahayı iyi tanıyarak sağlıyoruz. Bu sektöre başlamadan önce hurdacılarla çok fazla zaman geçirdim, tartıştım, dinledim. Çünkü bu işi gerçekten geçim kaynağı olarak yapan çok büyük bir kesim var. Özellikle iki tekerlekli ya da üç tekerlekli araçlarla çalışan bireysel toplayıcılar bu sistemin görünmeyen ama en önemli kişileri.

Türkiye'de olduğu gibi yabancı uyruklu çalışanlar da bu alanda son derece aktif. Bazı belediyeler, özellikle Kadıköy Belediyesi, toplayıcıları sisteme dâhil etmek için plaka verme ve kayıt altına alma gibi uygulamalar yaptı. Ancak bu kesimin çalışma bi-

2026 hedeflerimizi, sürdürülebilirlik odağını güçlendirerek daha profesyonel bir yapıyla ilerlemek üzerine kurduk. Bu doğrultuda ekibimizi geliştirdik ve sahada çok daha aktif olmayı planlıyoruz.

“Her malzemenin dinamiği farklı”

Geri dönüş oranlarına baktığımızda hâlâ bazı ön yargıların devam ettiğini görüyoruz. Kullanıcı tarafında ciddi bir sorun yok; asıl mesele satıcıların yıllardır alıştığı iş yapma biçimlerinden kolay vazgeçememesi. Alışkanlıklar devreye girdiğinde süreç eski yöntemlerle dönmeye devam ediyor. Oysa makul bir kâr marjı bırakıldığında, mal hem gerçek miktarıyla hem de gerçek değeriyle el değiştiriyor. Burada en önemli unsur atığın niteliği. Çünkü her malzemenin dinamiği farklı. Demir hacimsel olarak büyük ve yoğun bir malzeme; buna karşılık kablo gibi ürünlerde küçük bir çuval bile çok daha yüksek bir değere sahip olabiliyor.

Bizim yaklaşımımız, bu farkı görünür kılmak. Malzemenin cinsine, miktarına ve piyasa koşullarına göre doğru fiyatın oluşmasını sağlamak. Böylece hem satıcı hem de alıcı için daha adil ve sürdürülebilir bir sistem ortaya çıkıyor.

çimi daha serbest olduğu için, klasik sistemlere uyum sağlamakta zorlandıkları da bir gerçek. Kendi düzenleri, kendi yöntemleri var.

Bilinçlenmenin çok önemli olduğunu düşünüyoruz. Sosyal medyada da bu farkındalığı anlatmaya çalıştık. Özellikle Pakistan ve Hindistan gibi ülkelerde geleneksel yöntemlerle yapılan onarım ve geri dönüşüm örnekleri ilgimizi çekiyordu ve bunları paylaşıyorduk. Zamanla içerikler daha profesyonel hâle geldi; artık sahaya inip şirketleri geziyor, satın almacılarla ve üretim ekipleriyle bire bir görüşmeler yapıyoruz.

Firmalara sistemi anlatıyoruz, neden gerekli olduğunu açıklıyoruz. Çünkü her yerde bu işin yapılmasına izin verilmiyor. Örneğin Ümraniye Belediyesi, yerleşim alanlarında hurdacılara ruhsat vermiyor. Bu da geri dönüşüm faaliyetlerinin daha planlı ve doğru alanlarda yapılmasını zorunlu kılıyor.

Ekonomiye sağlanan katma değer ise sanılandan çok daha fazla. Belediyelerin toplama sistemleri var ama bireysel toplayıcıların katkısı hala çok büyük. Özellikle belirli bölgelerde bu çok net görülüyor. Avcılar, İkitelli, sanayi bölgeleri ve benzeri alanlarda bireysel emek, geri dönüşüm zincirinin en güçlü halkalarından biri olmaya devam ediyor.

■ 2026 yılına yönelik büyüme ve sürdürülebilirlik hedefleriniz nelerdir? HurdamPro’nun gelecek dönemde hde nasıl bir konumda olmasını hedefliyorsunuz?

2026 hedeflerimizi, sürdürülebilirlik odağını güçlendirerek daha profesyonel bir yapıyla ilerlemek üzerine kurduk. Bu doğrultuda ekibimizi geliştirdik ve sahada çok daha aktif olmayı planlıyoruz. Sadece platformu anlatmak değil, doğru uygulamayı, doğru fiyatlandırmayı ve doğru ayrıştırmayı bire bir anlatmak istiyoruz.

Bu süreçte basın ve iletişim çalışmaları da önemli bir yer tutuyor. Sosyal medya tarafında daha bilinçlendirici, farkındalık oluşturan içeriklere yoğunlaştık. Ziyaretler, yüz yüze görüşmeler ve anlatımlar bizim için çok kıymetli. Çünkü sahada sıkça şu sorunlarla karşılaşıyoruz: “Burada alıcı bulamıyorum”, “Diğer tarafta fiyat tutmuyor”, “Sürekli aynı problemleri yaşıyoruz.” Biz de bu geri bildirimlere göre stratejimizi şekillendiriyoruz.

Somut adımlar atmaya başladık. Özellikle organize sanayi bölgeleriyle görüşmeler gerçekleştirdik ve bu yapıyı mantıklı bulduklarını gördük. Elbette bu bir süreç; zaman alacak. Ancak önümüzdeki aylarda, özellikle yaz dönemine kadar, bu iş birliklerinin büyük ölçüde hayata geçmesini bekliyoruz. Diğer yandan, bu dönüşümün yalnızca özel sektörle sınırlı kalmaması gerektiğini düşünüyoruz. Devletin de bu alanda teşvik edici ve bilinçlendirici bir rol üstlenmesi önemli. Ne yazık ki hâlâ geri dönüşüm ticaretiyle uğraşan kesimler “değersiz” olarak görülüyor. Oysa hurdacının elindeki malzeme, doğru yönetildiğinde ciddi bir ekonomik ve çevresel değer yaratıyor. Bu algıyı değiştirecek çalışmalara ihtiyaç var.

Biz bu sürece uzaktan bakan bir yapı değiliz. Bu işin mutfağından geliyoruz; sahayı, çöpü, geri dönüşümü ve bu sektörün tüm aktörlerini yakından tanıyoruz. Hem satıcının hem alıcının tarafını dinleyerek, iki bakış açısını da anlayarak ilerliyoruz. Amacımız, herkes için daha adil, şeffaf ve sürdürülebilir bir sistem kurmak.

HURDAM PRO

Geri Dönüşüm Sektörü İçin
Yeni Nesil
İhale Platformu

Yeşil Çevre Sürdürülebilirlik Geri Dönüşüm

Ücretsiz Üye Ol

Rakip Analizi Raporlama Güncel İhaleler

Sektör Liderlerinin
Kullandığı İhale Sistemi

hurdam.net 0850 346 01 66 info@hurdam.net

"Sürdürülebilirlik önce dilde netleşir, sonra hayata geçer"

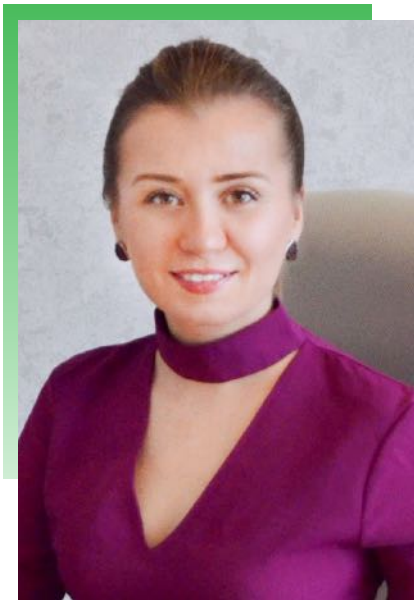

Senem KOBYA
Dijital Tercüme Şirketler Grubu Yerelleştirme ve İletişim Uzmanı

> *Sürdürülebilir Çeviri Projesi ile terimlerin kaynaklarıyla doğrulanması, dilbilimsel olarak test edilmesi, bağlamına göre önerilmesi mümkün.*

Sürdürülebilirlik, Avrupa'da ortaya çıkan ve zamanla dünyaya yayılan bir yaklaşım. Bu süreçte alana özgü birçok terim, çeviri eğitimi olmayan ya da hedef dilin kavramsal yapısına yeterince hâkim olmayan uzmanlar tarafından genellikle anlık iletişim ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla doğrudan veya hatalı çevriliyor.

Eğitimlerde bir terim kullanılacaksa çoğu zaman İngilizcesinden ilerleniyor. Çünkü herkesin üzerinde uzlaştığı, bağlama oturan ortak bir Türkçe karşılık yok. Dijital Tercüme olarak, çalıştığımız kurumlar sürdürülebilirlik raporlarını ve bu alandaki diğer metinlerini çevirmemiz için ilettiğinde, terimlerin önemli bir bölümünün hâlâ İngilizce kullanıldığını fark ettik. Sürdürülebilir Çeviri Projesi, tam da bu noktada doğdu: Terimlerin yalnızca çevrilmesi değil; kaynaklarıyla doğrulanması, dilbilimsel olarak test edilmesi, bağlamına göre önerilmesi ve sahada kullanılabilir hâle getirilmesi için...

Nasıl çalıştık?

Sürdürülebilir Çeviri Projesi için gönüllü uzman ve deneyimli çevirmenlerden ve çeviri eğitmenlerinden oluşan bir ekip kurduk, uluslararası standartlar, akademik yayınlar, sektör raporları ve uluslararası kurumların sözlükleriyle kaynak taraması yaptık, sözlüğümüze girecek terim adaylarını linguistik ve sektörel açıdan değerlendirdik, alternatif karşılıkları dilsel testlere tabi tuttuk.

Saha testleri yaptık: Haftalık LinkedIn anketleri ve saha geribildirimleriyle hangi karşılığın daha anlaşılır ve kullanışlı olduğunu ölçtük, 10'dan fazla sürdürülebilirlik zirvesine katıldık; 3.000 üzerinde katılımcıyla temas kurduk, en son da Sürdürülebilir Çeviri Zirvesi'ni düzenledik. Bütün bu çalışmalarımızda sektörde en sık kullanılan terimlerin Türkçelerini sorduk. Akademisyen, saha uzmanı, sürdürülebilirlik danışmanı, kurumsal bir şirkette departman yöneticisi vb. alanda görev alan tüm paydaşların görüşünü sorduk.

Mayıs 2025'te İstanbul Beykent Üniversitesi ev sahipliğinde düzenlediğimiz I. Sürdürülebilir Çeviri Zirvesi'nde yapay zekâ, kurumsal iletişim ve sürdürülebilirlik dili üzerine yapılan oturumlar; akademi, sektör ve çeviri dünyasının aynı masada ne kadar verimli konuşabildiğini açıkça gösterdi.

En yaygın örnekler

Sürdürülebilirlik dili, anlaşılmaktan fazlasını ister: Doğru anlaşılmak, herkesçe aynı anlaşılmak ve aynı şekilde uygulanmak.

Bu duruma örnek olarak greenwashing terimi verilebilir. Bu terimin "yeşil yıkama" şeklinde çevrilmesi, İngilizce bilmeyen hedef kitle

için anlam üretmiyor; oysa Türkçede bu kavramı karşılayan "aklamak" fiili, kavramsal olarak çok daha işlevsel bir seçenek sunuyor. Bir terimin anlaşılabilmesi için, okurun zihninde tekrar İngilizceye geri çevrilmesine ihtiyaç duymaması gerekir.

Benzer bir sorun emission teriminde de görülüyor. Emisyon kavramı yalnızca motorlu araçları değil, çok daha geniş bir salım sürecini kapsamasına rağmen "salınım" olarak çevrilmesi hem kökensel açıdan tartışmalı hem de mühendislik alanında hâlihazırda kullanılan "salınım" terimiyle çakışıyor. Bu nedenle, "salmak" fiilinden türetilen "salım" karşılığı hem dilsel hem de kavramsal açıdan daha uygun.

Eco-tourism terimi için yaptığımız anket sonuçları, katılımcıların "eko-turizm", "çevreci turizm" ve "sürdürülebilir turizm" arasında neredeyse dengeli bir dağılım gösteriyor. Özellikle "sürdürülebilir turizm" seçeneği, kavramı genişletirken özgüllüğünü azaltma riski taşıyor.

Carbon offset terimi için yapılan anketlerde "karbon telafisi", "karbon denkleştirme" ve "karbon tazmini" seçenekleri arasında bölünmüş bir tercih var. Her bir çeviri, kavramın farklı bir yönünü öne çıkarıyor. "Denkleştirme" matematiksel bir eşitleme çağrışımı yaratırken, "telafi" mevcut bir zararın karşılanmasını ima ediyor. "Tazmin" ise Türkçedeki kullanım bağlamı itibarıyla, ortaya çıkan bir zararın giderilmesini en açık biçimde ifade eden seçenek olarak öne çıkıyor.

En yaygın örnekler

Education First tarafından yayınlanan 2024 İngilizce Yeterlilik Endeksi'ne göre Türkiye, 497 puanla Avrupa'nın en düşük İngilizce yeterlilik seviyesine sahip ülkesi. İngilizce bilmeyen kesim sürdürülebilirlikle ilgili kavramlardan, güncel bilgilerden ya da dinamiklerden uzak kalsın diyebilir miyiz? Ya da terimlerin anlamları kurumdan kuruma değiştiğinde ortaya çıkan riskleri almaya hazır mıyız? Nedir bunlar, beraber bakalım:

Uzlaşı kaybolur, mesaj bölünür: Aynı kavram farklı ekiplerde farklı biçimde anlaşılıyorsa, kurum içinde tek bir sürdürülebilirlik dili oluşmaz. Eğitimden rapora, iç iletişimden tedarikçi dokümanlarına kadar herkesin "aynı şeyi" konuşması gerekirken, aslında benzer kelimelerle farklı şeyler konuşulmaya başlanır.

Yerelleşmeyen dil, davranışı yerelleştiremez: Sürdürülebilirlik; çalışan davranışına, tedarik zinciri pratiğine, tüketici kararına yansıması gereken bir dönüşüm. Dil yabancı kaldığında, kavramlar "bizim gündelik gerçekliğimizin" dışında kalıyor.

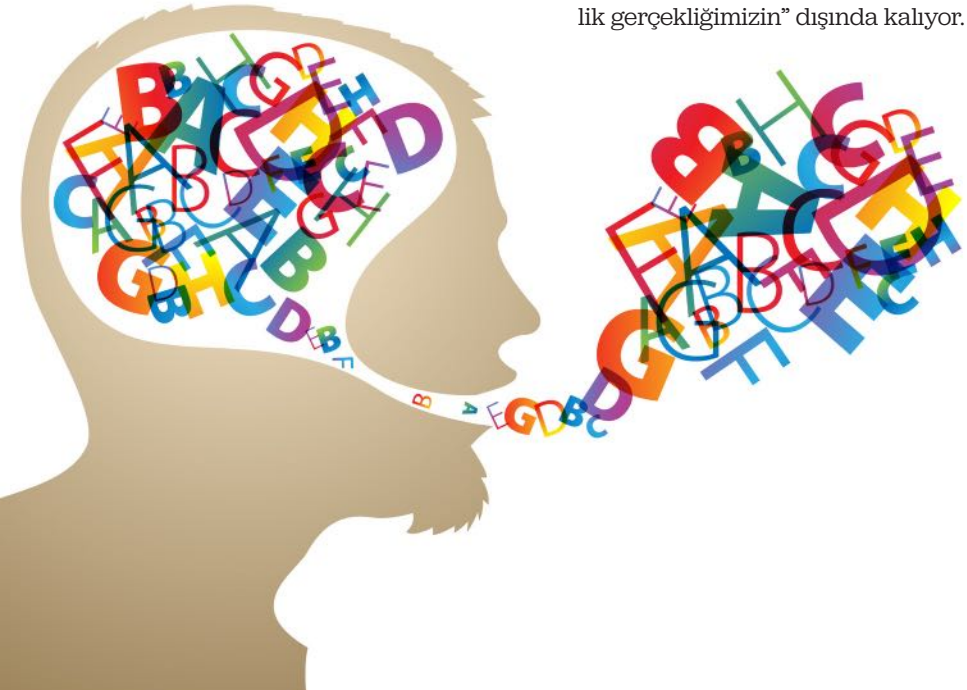

Oysa doğru yerelleştirme; kavramı sadece çevirmek değil, yaşanabilir hâle getirmektir.

Raporlama kalitesini ve güveni zedeler: Terimler net değilse, ölçütler ve taahhütler de net algılanmaz. Bu da paydaş güvenini etkiler. Üstelik sürdürülebilirlik iletişiminde küçük belirsizlikler bile "samimiyet" tartışmasını tetikleyebilir.

Türkçeyi güçlendirme fırsatı kaçırılır: Bu konu kurumsal sürdürülebilirlik kapasitesinin parçası. Dil güçlendikçe sektör olgunlaşır. Ortak terminoloji geliştikçe eğitim kalitesi artar, raporlar netleşir, iyi uygulamalar çoğalır.

Ortak dili kurmalıyız

Özetle, terimlerin İngilizce kalması kısa vadede pratik bir çözüm olarak görünebilir; ama orta-uzun vadede kurum içi uyumu, paydaş güvenini ve uygulama tutarlılığını zedeler. Sürdürülebilir Çeviri Projesi'nin hedefi tam da bu nedenle sadece "kelimeleri çevirmek" değil; Türkiye'de sürdürülebilirlik iletişiminin ortak dilini kurmak.

Alan uzmanları ile çevirmenler arasında ortak bir terminolojik uzlaşı sağlanmadığı sürece sürdürülebilirlik söyleminin geniş kitlelere etkili biçimde aktarılması güçleşir. Bu yüzden projemizin sadece güzel Türkçemize, çeviriye veya dilbilime değil; sürdürülebilirlik alanına da katma değerinin büyük olduğunu düşünüyoruz.

40 terimle başladığımız Sürdürülebilir Çeviri Sözlüğü, 404 terime ulaştı. Hedefimiz; terminoloji veri tabanını daha da büyütmek, açık erişimli sürdürülebilirlik dil kaynakları üretmek, şirketler ve çevirmenler için sürdürülebilir çeviri eğitim modülleri yayımlamak ve her terimin izlenebilirliğini sağlayan şeffaf bir yapı kurmaya devam etmek.

Sürdürülebilirlik önce dilde netleşir, sonra hayata geçer. Dil doğruysa, etki kalıcı olur; güven inşa edilir, dönüşüm hızlanır.

QNB Türkiye'den Yozgat'a GES

QNB Türkiye'nin Yozgat'taki güneş enerjisi yatırımı, bankanın genel müdürlük binasının enerji ihtiyacının büyük kısmını yenilenebilir kaynaklardan sağlıyor. QNB Türkiye, sürdürülebilirlik stratejisi ve Net Sıfır hedefleri doğrultusunda hayata geçirilen Arazi Güneş Enerjisi Santrali (Arazi GES) yatırımının imza töreni, 9 Ocak Cuma günü QNB Türkiye Kristal Kule'de gerçekleştirildi. Törene QNB Türkiye adına Kurumsal Bankacılık ve Proje Finansmanı Genel Müdür Yardımcısı Zeynep Kulalar, Alkataş İnşaat adına ise Mustafa Albayrak katıldı. Proje, QNB Türkiye genel müdürlük binasının enerji ihtiyacının yaklaşık %80'ini, Bankanın toplam elektrik tüketiminin ise yaklaşık %13'ünü temiz enerjiyle karşılamasını mümkün kılarken, düşük karbonlu ekonomiye geçiş sürecine de somut katkı sunuyor.

Dönüşüm ve ekonomi konuşuldu

USKD'nin aylık toplantısına konuk olan Dr. Sezin Baysal Berkup, iklim krizinin yalnızca çevresel değil; finansal etkileriyle de ele alınması gerektiğini vurguladı. Alsancak Küçük Kulüp'te düzenlenen toplantıda, "Enerjide büyük değişim. Neredeyiz? Nereye gidiyoruz?" başlıklı bir sunum gerçekleştiren Berkup, sürdürülebilir kalkınma için yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının stratejik önem taşıdığına dikkat çekti. Toplantının açılışında konuşan Uluslararası Sürdürülebilir Kalkınmada Kadın Derneği (USKD) Başkanı Ayla Alkan, dernek açısından başarılı bir yılı geride bıraktıklarını belirterek, 2026 yılında da sürdürülebilirlik alanında farklı projelere imza atacaklarını ve bu alanda farkındalık yaratmaya devam edeceklerini söyledi.

Atatürk Koşusu'ndan TEGV'e destek

Büyük Atatürk Koşusu kapsamında TEGV için yürütülen kampanyayla 348 çocuk nitelikli eğitim desteğine ulaştı. "Bir Çocuk Değişir, Türkiye Gelişir" vizyonuyla çağdaş nesillerin yetişmesi için Türkiye genelindeki etkinlik noktalarında nitelikli eğitim desteği sağlayan Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV) adına koşan sporcular, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Ankara'ya gelişinin 106'ncı yılı anısına 28 Aralık 2025 Pazar günü gerçekleştirilen Büyük Atatürk Koşusu'nda adımlarını çocukların geleceği için attı. Koşu kapsamında başlatılan "30. Yılımızda Adımlarımızla Geleceği Aydınlatıyoruz" kampanyasıyla 348 çocuk nitelikli eğitim desteğiyle buluştu.

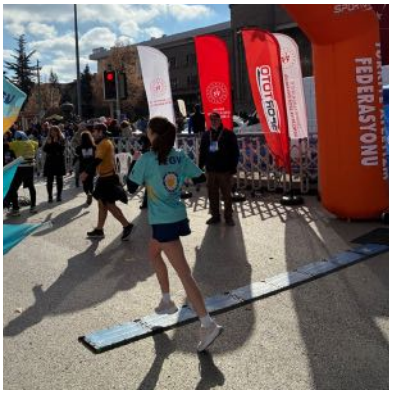

Kervan'dan anlamlı proje

Türkiye'nin köklü markalarından Kervan, çevre, toplum ve eğitime yönelik sorumluluk anlayışı doğrultusunda "Okul Bahçeleri Zeytin Bahçeleri Olsun" isimli sosyal sorumluluk projesini hayata geçirdi. İlk uygulaması Hatay'da gerçekleştirilen proje kapsamında okul bahçelerine, öğrencilerle birlikte zeytin ağacı fidanları dikildi. Uzun ömürlü, dayanıklı ve simgesel değeri yüksek olan zeytin ağacı fidanları, proje kapsamında özellikle tercih edilerek hem doğaya kalıcı katkı sağlanması hem de çocuklara sürdürülebilir yaşam bilincinin aşılanması hedefleniyor. Hatay'da başlayan bu anlamlı adımın, önümüzdeki dönemde Türkiye genelinde tüm şehirlerde belirlenen okullarda yaygınlaştırılması planlanıyor.

Enerji verimliliği için dev kaynak

Beko, Uluslararası Finans Kurumu'ndan (IFC) sağladığı 108 milyon dolarlık finansmanla üretimde enerji verimliliğini, yenilenebilir enerji kullanımını ve tesis dayanıklılığını artırmayı hedefliyor. Beko'nun IFC ile imzaladığı 108 milyon dolarlık kredi anlaşması, Türkiye'den çıkan bir sanayi markasının sürdürülebilirlik başlığını artık "yan proje" değil, ana iş stratejisi olarak ele aldığını gösteriyor. Sağlanan kaynak; enerji verimliliği yatırımlarından yenilenebilir enerji projelerine, üretim tesislerinin çevresel ve operasyonel dayanıklılığını artırmaya kadar geniş bir alanda kullanılacak.

E-atıklardan eğitime uzanan yol

Cartoon Network, çocukların doğayı koruma konusundaki duyarlılığından ilham alarak 2021 yılında başlattığı İklim Koruyucuları projesi kapsamında, bu yıl Toyzz Shop iş birliğiyle e-atık farkındalığını ön plana çıkardı. Proje kapsamında çocuklar, kullanılmayan elektronik atıklarını Toyzz Shop mağazalarına getirmeye teşvik edildi. Türkiye genelinde 20'den fazla mağazada gerçekleştirilen çalışma sonucunda 400 kilogramın üzerinde e-atık toplandı. Toplanan e-atıkların geri dönüşümünden elde edilen gelir ise, nitelikli eğitime erişimi destekleyen Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı'na (TEGV) aktarıldı.

Dünyayı şarj edecekler!

Türkiye'de elektrikli ulaşım ekosisteminin gelişimini ele alan "Dünyamızı Şarj Edelim Zirvesi", Halkbank ev sahipliğinde ikinci kez düzenlenerek şarj altyapısı ve yeni nesil finansal çözümleri odağına aldı. Zirvede, Halkbank'ın elektrikli araç şarj ekosistemine yönelik geliştirdiği Paraf Şarj ödeme sisteminin, sektörün gelişimine sağladığı katkılar öne çıktı. Tek adımda ödeme kolaylığı sağlayan ve yeni nesil POS cihazlarıyla birlikte çalışan Paraf Şarj'ın elektrikli araç kullanımını kolaylaştırıcı ve teşvik edici hale getireceği vurgulandı.

TÜPRAG'a Mükemmellik Ödülü

Türkiye'de madencilik sektöründe 40'ıncı yılına adım atan Tüprag, uluslararası düzeydeki şeffaf ve sorumlu üretim anlayışını prestijli bir ödülle taçlandırdı. Kanada Madenciler Birliği (MAC) tarafından geliştirilen ve dünyada 14 ülkede uygulanan TSM (Towards Sustainable Mining – Sürdürülebilir Madenciliğe Doğru) protokolleri kapsamında bağımsız denetimden geçen Tüprag'ın İzmir Efemçukuru ve Uşak Kışladağ işletmeleri, çevresel ve sosyal kriterlerde sergiledikleri üstün performansla uluslararası "Liderlik" ödülünün sahibi oldu. Tüprag Sürdürülebilirlik Direktörü Jale Şakıyan Ateş, "Mükemmellik derecesi, teknik başarımızın yanı sıra şeffaflık ve hesap verebilirlik taahhüdümüzün bir kanıtı" şeklinde konuştu.

Sungrow, sürdürülebilir büyümede küresel liderler arasında

Temiz enerji teknolojilerinde dünyanın önde gelen markalarından Sungrow, TIME Dergisi ve küresel veri analizi platformu Statista tarafından hazırlanan “Sürdürülebilir Büyüme Alanında Dünyanın En İyi Şirketleri” araştırmasında, dünyanın en iyi 14’üncü şirketi olarak gösterildi.

TIME ve Statista iş birliğiyle hazırlanan araştırma; şirketlerin finansal büyüme performansını, çevresel etki, kaynak verimliliği ve sürdürülebilirlik uygulamalarıyla ele alarak uzun vadeli değer yaratma kapasitelerini değerlendiriyor. Sungrow, bu kapsamlı analizde 14’üncü sırada yer alarak, temiz enerji teknolojileri alanındaki güçlü konumunu bir kez daha ortaya koydu.

Düşük karbon ayak izi, düşük su tüketimi ve atık üretim oranları ile yüksek yenilenebilir enerji kullanımı

gibi çevresel göstergelerin; finansal istikrar ve uzun vadeli büyüme performansıyla değerlendirildiği sıralamada Sungrow, temiz enerji teknolojileri alanında faaliyet gösteren global üreticiler arasında kendi kategorisinde ilk sırada yer aldı.

Bu kapsamda Sungrow; 2028 yılı itibarıyla operasyonel seviyede karbon nötrlüğe ulaşmayı, 2038’de tedarik zinciri genelinde karbon nötrlüğü sağlamayı ve 2048’de tüm değer zincirinde net sıfır emisyona ulaşmayı hedefleyen uzun vadeli bir yol haritası izliyor. Şirketin sürdürülebilirlik yaklaşımı; MSCI ESG AAA derecelendirmesi, EcoVadis Altın Madalya, RE100 ve EP100 taahhütleri ile Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi (UN Global Compact) üyeliği gibi uluslararası platformlar tarafından da teyit ediliyor.

Yeni İmar yönetmeliği ile zorunlu su depolama

1 Ocak 2026 itibarıyla yürürlüğe giren Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği, belirli büyüklükteki özel ve kamu binalarında yağmur suyu hasadı ile gri su geri kazanım sistemlerini zorunlu kıldı. Ruhsat ve yapı kullanım izni süreçlerini doğrudan etkileyen düzenleme, binalarda su verimliliğini artırmayı hedefliyor.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hazırlanan yönetmeliğe göre, projelerde bu sistemlere yer verilmemesi halinde yapı ruhsatı düzenlenemiyor; mevcut yapılarda ise uygulamanın yapılmaması durumunda yapı kullanım izin belgesi alınamıyor.

Ekomaxi Genel Müdür Yardımcısı Ömer Bera Yağız, yeni düzenlemeyle birlikte mekanik tesisat projelerinde yağmur suyu ve gri su depolama alanlarının zorunlu hale geldiğini belirtti. Yağız, parsel alanı 2.000 metrekare ve üzeri olan yapılar, çatı alanı 1.000 metrekareyi aşan binalar ile tüm kamu binalarında yağmur suyu hasadı sistemi kurulmasının gerektiğini ifade etti. Ayrıca 200 yatak ve üzeri oteller, 10.000 metrekareyi aşan alışveriş merkezleri ve 30.000 metrekareden büyük kamu binalarında gri su arıtma ve geri kazanım sistemlerinin projelendirilmesi zorunlu tutuluyor.

Depolama tanklarının zemin altında konumlandırılması gerektiğini vurgulayan Yağız, bu uygulamayla yıllık yaklaşık 6,2 milyon metreküp su tasarrufu hedeflendiğini söyledi.

Ekomaxi olarak dönüşüm sürecine yenilikçi çözümler sunduklarını belirten Yağız, GRP modüler depolama sistemleriyle yağmur suyu ve gri suyun güvenli, hijyenik ve sızdırma riski olmadan depolanmasını sağladıklarını kaydetti.

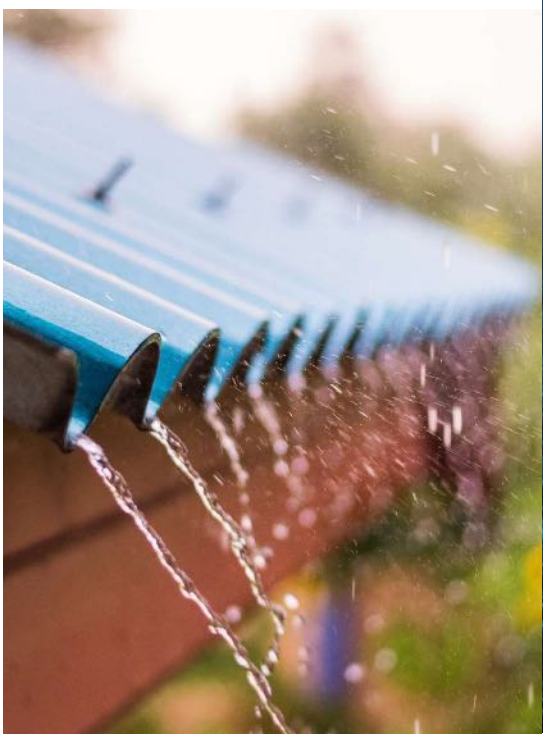

DÜNYA Varmış

YAPAY RESİF PROJEMİZ

2 Yaşında

Heidelberg Materials

AKÇANSA

YEŞİL İŞ PLATFORMU DERGİSİ

DİJİTAL DÜNYADA DA YANINIZDA!

Sürdürülebilirlik odağında ürettiğimiz içerikler, markalar ile nitelikli bir etkileşim alanı yaratmaya devam ediyor. Cep telefonunuzdan QR kodlarını okutarak, online platformlardan dergimizi okuyabilir, bize ulaşabilir ve Yeşil İş Platformu'nu takip edebilirsiniz.

INSTAGRAM PROFİLİ

LINKEDIN HESABI

YEŞİL İŞ PLATFORMU WEB SİTESİ

ONLINE DERGİ

www.yesilisplatformu.com

BusinessWorld
GLOBAL

BUSINESS WORLD GLOBAL DERGİSİ

DİJİTAL DÜNYADA DA YANINIZDA!

İş dünyası ve finans gündemini ele alıyor, ekonomi haberleri, şirket analizleri, yatırım ve sektör gelişmelerini sunmaya devam ediyoruz. Cep telefonunuzdan QR kodlarını okutarak, online platformlardan bize ulaşabilir ve Business World Global'i takip edebilirsiniz.

INSTAGRAM PROFİLİ

LINKEDIN HESABI

BUSINESS WORLD GLOBAL WEB SİTESİ

www.businessworldglobal.com

2026 Konferans Takvimimiz

www.yesilisplatformu.com
İletişim: konferans@yesilisplatformu.com
0216 336 14 00

COP 31'e doğru GEBZE

8 NİSAN

Türkiye'nin üretimdeki sürdürülebilirlik vizyonuna ve doğayla dost sanayi uygulamalarına COP31 yolculuğunda Gebze'de yer vereceğiz.

COP 31'e doğru BURSA

29 NİSAN

Türkiye'nin üretimdeki sürdürülebilirlik vizyonuna ve doğayla dost sanayi uygulamalarına COP31 yolculuğunda Bursa'da yer vereceğiz.

COP 31'e doğru ADANA

13 MAYIS

Türkiye'nin üretimdeki sürdürülebilirlik vizyonuna ve doğayla dost sanayi uygulamalarına COP31 yolculuğunda Adana'da yer vereceğiz.